

ሒሳብ

የመምህራን መምሪያ

2ኛ ክፍል

አዘጋጅች

ታደሰ ረጋሳ

ተስፋዬ ጉደታ

ተክለማሪያም ጉተማ

ኤዲተሮች

ተሾመ ተመስጌን

ቦርቶላ ተሾመ

ተርጓሚዎ

ተክለማሪያም ጉተማ

ጠንክር አበበ

ገምጋሚዎች

ጥላሁን አለሙ

እሸቱ ቱፋ

ግራፊክስ

ታደሰ ድንቁ

© የአሮሚያ ትምህርት ቢሮ 2014/2022

ይህ መጽሐፍ የተዘጋጀው በአሮሚያ ትምህርት ቢሮ ከሮቤ መምህራን ትምህርት ኮሎጅ ጋር በመተባበር በ2014/2022 ነው።

የዚህ መጽሐፍ የባለቤትነት መብት በህግ የተጠበቀ ነው። ከአሮሚያ ትምህርት ቢሮ ፍቃድ እና እውቅና ውጪ በሙሉም ሆነ በከፊል ማሳተፍም ሆነ ማሰራጨት በህግ ያስጠይቃል።

መግቢያ

ሒሳብ በዕለት ተዕለትነቶችን ውስጥ በጣም ወሳኝ ነገር ከሆኑት ውስጥ አንዱ ነው ። በዕለት ተዕለት ድርጊቶች እንደ ልብስ መግዛት ፣ ሰዓት ለመቆጣጠር እና ነገሮችን ለመስፈር እና ጫዋታን ለመጫወት ጉዳዮችን እንወጣባቸዋለን ። ተማሪዎች ወደ ትምህርት ቤት ሲመጡ በየቀኑ የሚያደርጓቸውን ክንውኖች በቅደም ተከተል ለመቆጣጠር በተዘዋዋሪ በፓተርን ለመደሰት ይጎናጸፋሉ ። ከዚህም በመነሳት የሁለተኛ ክፍል ሒሳብ ከሌላ ትምህርት ጋር በመቀናጀት በይዘት እና በምዕራፍ ተከፋፍሎ ቀርቧል። የሁለተኛ ክፍል ተማሪዎች ቁጥሮችን ማስላት ፣ መደመር ፣ መቀነስ እና ማባዛትን ፣ ግማሾችን ፣ ሩቦችን ፣ ፓተርኖችን እና ጂኦሜትሪ እንዲሁም በስፍር ላይ ትኩረት መስጠት ያስፈልጋል ። በሚቀርበው ትምህርት ውስጥ ተማሪዎቹ መሳተፍ እንዲችሉ ከነሯቸው ጋር ማያያዝ አስፈላጊ ነው ።

የሁለተኛ ክፍል የሒሳብ ትምህርት የመማር ውጤት

ከዚህ ክፍል ትምህርት መጠናቀቅ በኋላ ተማሪዎቹ ፡

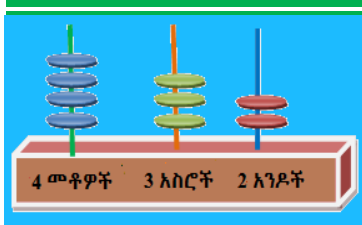
- የነገሮችን ብዛት ያለ ቅደም ተከተል ይረዳሉ ።
- እስከ1000ያሉ ሙሉ ቁጥሮችን በቅደም ተከተል ያስቀምጣሉ እንዲሁም ያነጻጽራሉ።
- እስከ 1000 ያሉ ሙሉ ቁጥሮችን ይደምራሉ ።
- እስከ 1000 ያሉ ሙሉ ቁጥሮችን ይቀንሳሉ ።
- ባለ ሁለት ዲጂት ቁጥርን በባለ አንድ ዲጂት ቁጥር ያባዛሉ ።
- የግማሾችን እና ሩቦችን እኩል ክፋዮችን ይረዳሉ ።
- በቁጥር መስመር ላይ የግማሾችን እና የሩቦችን ቦታ ያሳያሉ ።
- ተደጋጋሚ ፓተርንን ይረዳሉ ።
- ቁጥሮችን እና ነገሮችን በመጠቀም ተደጋጋሚ ፓተርንን ያሳያሉ ።
- በኢትዮጵያ ባህላዊ መስፈሪያዎች ርዝመትን ፣ መጠነ ቁስን እና ይዘትን ይሰፍራሉ ።
- ዘመናዊ ዩኒቶች በመጠቀም ርዝመትን ፣ መጠነ ቁስን እና ይዘትን ይሰፍራሉ ።
- ስለ ራሳቸው እና አካባቢያቸው በመጠየቅ ዳታ ይሰበስባሉ ።
- ነገሮችን እንደ አስፈላጊነታቸው በመለየት ይመድባሉ ።
- የተሰበሰበ ዳታን በሰንጠረዥ ያቀናጃሉ ።
- በሰንጠረዥ የተጠናቀረ ዳታን ትርጉም ይሰጡበታል ።
- ባለ ሁለት ዳይጂት ቅርጾችን ባላቸው ጎኖች እና ነቁጦች ላይ በመመስረት ይመድባሉ ።
- በጎናቸው እና ነቁጣቸው ላይ በመመስረት ቅርጾችን ይገልጻሉ ።
- የኢትዮጵያን የገንዘብ ምንዛሬ በመጠቀም ገንዘብን ይደምራሉ።
- የኢትዮጵያን የገንዘብ ምንዛሬ በመጠቀም ገንዘብን ይቀንሳሉ።
- ጊዜን በሰዓት፣ በግማሽ ሰዓት እና በሩብ ሰዓት ከአካሉ ጋር ሰዓትና ከዲጂታል ሰዓት ላይ ይናገራሉ።
- የሰዓትና የደቂቃ ግንኙነት ይገልጻሉ።

ማውጫ

ምዕራፍ

1

እስከ 1000 ያሉ ሙሉ ቁጥሮች 1

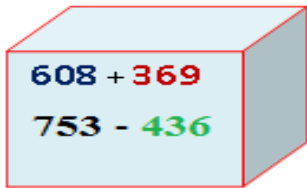

- 1.1 በመቶዎች መቁጠር 1
- 1.2 እስከ 1,000 ያሉ ሙሉ ቁጥሮች 4
- 1.3 እስከ 1,000 ያሉ ሙሉ ቁጥሮች የቁጥር ቤት ዋጋ 5
- 1.4 እስከ 1,000 ያሉ ሙሉ ቁጥሮችን በቅደም ተከተል ማስቀመጥ እና ማነጻጸር 8

ምዕራፍ

2

ባለ ሶስት ዲጂት ቁጥሮችን መደመር እና መቀነስ 10

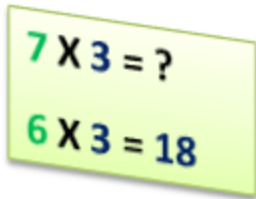

- 2.1 እስከ 1,000 ያሉ ሙሉ ቁጥሮችን መደመር 10
- 2.2 እስከ 1,000 ያሉ ሙሉ ቁጥሮችን መቀነስ 14
- 2.3 መደመር እና መቀነስን የያዙ የቃላት ፕሮብሌሞች 17

ምዕራፍ

3

እስከ 100 ያሉ ሙሉ ቁጥሮችን ማባዛት 19

- 3.1 እስከ 20 ያሉ ሙሉ ቁጥሮችን በ2 ማባዛት 19
- 3.2 እስከ 100 ያሉ ሙሉ ቁጥሮችን በ 2 እና በ10 ማባዛት 21
- 3.3 እስከ 100 ያሉ ሙሉ ቁጥሮችን በ 0 እና በ1 ማባዛት 23
- 3.4 እስከ 100 ያሉ ሙሉ ቁጥሮችን በ3፣4፣5፣6፣7፣8 እና 9 ማባዛት 24
- 3.5 የቃላት ፕሮብሌሞች 30

ምዕራፍ

4

ግማሾችና ሩቦች 31

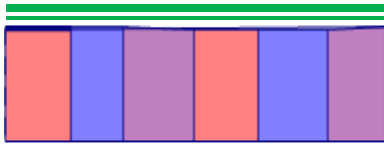
- 4.1 ግማሾች 32

4.2 ፍቶች..... 34

ምዕራፍ

5

ፓተርኖች..... 38

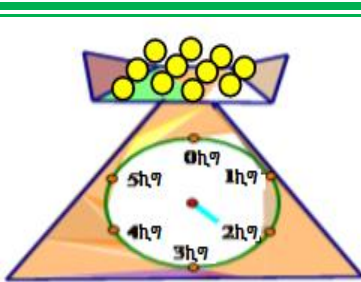
5.1 የድግግሞሽ የኒት..... 38

5.2 የጎደለ አባል..... 40

ምዕራፍ

6

የርዝመት፣ መጠነቁስ እና ይዘት ስፍሮች..... 42

6.1 ርዝመትን በባህላዊ እና በሳንቲሜትር እና በሜትር መስፈር..... 43

6.2 ተመሳሳይ የርዝመት የኒቶችን መደመር እና መቀነስ..... 44

6.3 መጠነቁስን በግራም እና በኪሎግራም መስፈር..... 45

6.4 ተመሳሳይ የኒት ያላቸውን መጠነቁሶች መደመርና መቀነስ..... 46

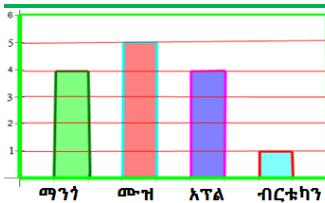
6.5 የፈሳሽ ይዘትን በሚሊ ሊትር እና በሊትር መስፈር..... 48

6.6 ተመሳሳይ የኒት ያላቸውን ይዘቶች መደመር እና መቀነስ..... 49

ምዕራፍ

7

የዳታ አያያዝ..... 51

7.1 ዳታን መሰብሰብ..... 51

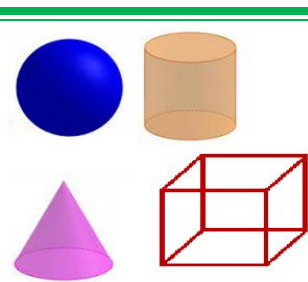
7.2 ከስዕላዊ ግራፎች ላይ ዳታን መመደብ..... 52

7.3 ነገሮችን በመጠቀም ዳታን ማቀናጀት..... 54

ምዕራፍ

8

የጂኦሜትሪ ቅርጾች..... 55

8.1 ባለሁለት ዲያሜትር ቅርጾችን መመደብ እና በሀሳብ ማሳየት..... 55

8.2 ቅርጾችን በጎኖቻቸው እና በነቁጦቻቸው መግለጽ..... 56

8.3 ተመሳሳይ ምስሎችን በመጠናቸው ማነጻጸር..... 57

8.4 ጠጣር ምስሎችን መለየት..... 58

ምዕራፍ

9

የኢትዮጵያ ገንዘብ ምንዛሬ 60

9.1 የኢትዮጵያ ገንዘብን መደመርና መቀነስ..... 60

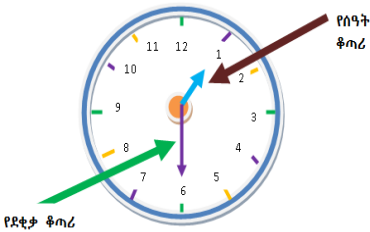
9.2 ግዢና ሽያጭ 63

9.3 የቃላት ፕሮብሌሞችን ማስላት..... 64

ምዕራፍ

10

የኢትዮጵያ የጊዜ አቆጣጠር..... 66

10.1 ጊዜን ከአናሎግ ሰዓት እና ከዲጂታል ሰዓት ላይ በሰዓት፣ በግማሽ ሰዓት እና በሩብ ሰዓት ማንበብ 66

10.2 ሰዓት እና ደቂቃ 68

10.3 የጊዜ የቃላት ፕሮብሌሞችን ማስላት..... 69

ሲሊበስ 71

ምዕራፍ 1

እስከ 1000 ያሉ ሙሉ ቁጥሮች

የተሰጠው ክፍለ ጊዜ: 25

የመማር ውጤቶች፤ ከዚህ ምዕራፍ ትምህርት በኋላ ተማሪዎቹ፤

- የነገሮችን ብዛት ያለ ቅደም ተከተል ይረዳሉ።
- እስከ 1000 ያሉ ሙሉ ቁጥሮችን በቅደም ተከተል ያስቀምጣሉ እንዲሁም ያነጻጽራሉ።

መግቢያ

በዚህ ምዕራፍ ተማሪዎቹ እስከ 1000 ያሉ ሙሉ ቁጥሮችን የ100 ብዬቶችን በቃል ይቆጥራሉ። በቅደም ተከተል ያስቀምጣሉ እንዲሁም ያነጻጽራሉ። ስለዚህ ተማሪዎችህ/ሽ እነዚህን ቁጥሮች በ100 ብዬቶች እንዲያነቡ ፣ በቅደም ተከተል እንዲያስቀምጡ እና እንዲያነጻጽሩ የትምህርት መርጃ መሳሪያዎችን በመጠቀም ማለማመድ አስፈላጊ ነው ። በተጨማሪም ሶስት ዲጂት ያላቸውን ቁጥሮች በቁጥር ቤታቸው ለይተው መግለጽ አለባቸው ። ለዚህ ደግሞ በባለ ሶስት ዲጂት ቁጥር ውስጥ የአንድ ቤት ፣ የአስር ቤት እና የመቶ ቤትን ዋጋ እንዲለዩ ማድረግ አለብህ/ሽ።

የትምህርት መርጃ መሳሪያዎች

- ◆ የማባዛት ሠንጠረዥ
- ◆ የ100 ብዬቶች ቻርት
- ◆ በመቶ በመቶ የታሰሩ ነገሮች
- ◆ ፍላሽ ካርድ
- ◆ አባክስ

1.1 በመቶዎች መቁጠር

የተሰጠው ክፍለ ጊዜ: 3

ብቃት: ከዚህ ርዕስ ትምህርት በኋላ ተማሪዎቹ ፡

- የ100 ብዬቶችን ይዘረዝራሉ።
- እስከ 100 ያሉ ቁጥሮችን በቁጥር ቤታቸው ያነባሉ።
- የ100 ብዬቶችን በ100 ብዬቶች ድምር ይጽፋሉ።

ማስታወሻ

ይህንን አርዕስት ለማስተማር ማባዛትን ማስታወስ አስፈላጊ ነው። ለዚህም የሚከተለውን ምሳሌ መጠቀም ይቻላል ።

ምሳሌ: $3 \times 100 = \underline{\hspace{2cm}}$ ለማስተማር ወደ መደመር በመቀየር ማለማመድ ይቻላል ።

ይህም $3 \times 100 = 100 + 100 + 100 = 300$ ። ስለዚህ 300 የ100 ብዬቶች ነው። በዚህ መሰረት 100ን ከ1 እስከ 10 ባሉ ሙሉ ቁጥሮች በማባዛት እስከ 1,000 ያሉ የ100 ብዬቶችን እንዲዘረዝሩ ማድረግ ይቻላል።

የመማር ማስተማር ዘዴዎች

- 100ን ከ10 ጊዜ ባልበለጠ ደጋግሞ በመደመር እስከ 1000 ያሉ የ100 ብዬቶችን እንዲዘረዝሩ ሁኔታ ማመቻቸት።

ለምሳሌ 100ን አራት ጊዜ በመደመር 400 እናገኛለን።

$$100 + 100 + 100 + 100 = 400$$

- የ100 ብዬቶችን በ100 ብዬቶች ድምር እንዲገልጹ ማለማመድ።
- በመቶ ብዬቶች ላይ 100ን እንዲደምሩ ሁኔታን ማመቻቸት ።
- የ100 ብዬቶችን እንዲያነቡ፣ እንዲጽፉ እና እንዲቆጥሩ የሚለማመዱ በትን ሁኔታ ማመቻቸት።
- ተማሪዎቹ በዚህ ርዕስ ስር የተሰጡትን ትግበራ እና መልመጃ በቡድን ወይም በግል እንዲሰሩ ማድረግ።

ክትትል እናምዘና

- ☞ አንድ ዲጂት ያላቸውን ቁጥሮች በ100 እንዲያባዙ በመጠየቅ መልሳቸውን ገምግም/ሚ።
- ☞ እስከ 1,000 ያሉ የ100 ብዬቶችን እንዲዘረዝሩ በመጠየቅ መልሳቸውን ገምግም/ሚ።
- ☞ እስከ 1,000 ያሉ የ100 ብዬቶችን እንዲጽፉ በመጠየቅ መልሳቸውን ገምግም/ሚ።
- ☞ እስከ 1,000 ያሉ የ100 ብዬቶችን በቃል ማንበብ መቻላቸውን አረጋግጥ/ጪ።

የትግበራ 1.1 መልስ

- ሀ. ተማሪዎቹ እስከ 100 ያሉ የ10 ብዬቶችን አንደኛ ክፍል መማራቸውን በማስታወስ እስከ 100 ያሉ የ10 ብዬቶችን በቀላሉ እንዲረዱ አድርግ/ጊ።
የ10 ብዬቶች፣ 10 ፣ 20 ፣ 30 ፣ 40፣ 50፣ 60፣ 70፣ 80፣ 90 እና 100 ናቸው።
- ለ. አንድ መቶ ፣ ሁለት መቶ ፣ ሶስት መቶ ፣ አራት መቶ ፣ አምስት መቶ ፣ ...
- ሐ. ተማሪዎቹ በክፍል ውስጥ እንዲያነቡ አበረታታቸው።

መ. 400 = 300 + 100 ወይም 400 = 200 + 200 ይሆናል።

500 = 300 + 200 ወይም 500 = 100 + 400 ይሆናል።

600 = 300 + 300 ወይም 600 = 400 + 200 ወይም 600 = 500 + 100 ይሆናል።

700 = 400 + 300 ወይም 700 = 500 + 200 ወይም 700 = 600 + 100 ይሆናል።

የመልመጃ 1.1 መልስ

1. ተማሪዎቹ የማባዛትን ጽንሰ ሀሳብ ስላልተማሩ የ100 ብዜቶችን በመደመር ጽንሰ ሀሳብ

እንዲጠቀሙ አድርግ/ሊ :: ለምሳሌ 300 ማለት 100ን ሶስት ጊዜ መደመር መሆኑን

ግለጽ ላቸው/ግለጪ ላቸው (300 = 100 + 100 + 100)

×	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
100	100	200	300	400	500	600	700	800	900	1,000

2.

ተ.ቁ	ቁጥር	በፊደል
ሀ	100	አንድ መቶ
ለ	200	ሁለት መቶ
ሐ	300	ሶስት መቶ
መ	400	አራት መቶ
ሠ	500	አምስት መቶ
ረ	600	ስድስት መቶ
ሰ	700	ሰባት መቶ
ሸ	800	ስምንት መቶ
ቀ	900	ዘጠኝ መቶ
በ	1000	አንድ ሺ

3.

ሀ. 300 = 100 + 200

ለ. 500 = 200 + 300

ሐ. 800 = 400 + 400

መ. 900 = 600 + 300

ሠ. 1,000 = 700 + 300.

ረ. 700 = 600 + 100

ሰ. 200 + 300 = 500

ሸ. 900 = 100 + 800

ቀ. 800 = 500 + 300

4. አያንቱ ከእናቷ 400 ብር ወሰደች :: ከአባቷ 500 ብር ወሰደች ::

አያንቱ በድምሩ 400 + 500 ብር = 900 ብር ወሰደች ::

1.2 እስከ 1,000 ያሉ ሙሉ ቁጥሮች

የተሰጠው ክፍለ ጊዜ: 7

ብቃት ፤ ከዚህ ርዕስ ትምህርት በኋላ ተማሪዎቹ፡፡

- የተቆጣሪ ነገሮችን ብዛት መናገር እና የመጨረሻውን ቁጥር መረዳት።
- የ100 ብዜት ቁጥሮችን ማንበብ እና መዘርዘር።
- ባለ ሶስት ዲጂት ቁጥሮችን በፊደል እና በአኃዝ መጻፍ።
- ወደ ፊት እና ወደ ኋላ በመቁጠር በተወሰነ ልዩነት ማለፍ።
- እያንዳንዱን የተሸከረ ኮድ ዲጂት ያነባሉ።

ማስታወሻ

እስከ 900 ባሉ ባለ ሶስት ዲጂት የ100 ብዜት ድምር ሙሉ መቁጥሮች ላይ ከ1- 99 ያሉ ቁጥሮችን እንዲጠቀሙ አድርግ/ጊ። በዚህ መሰረት ባለ ሶስት ዲጂት ሙሉ ቁጥሮችን በቀላሉ ለመጻፍ እና ለማንበብ ይረዳቸዋል።

የመማር ማስተማር ዘዴዎች

- ተማሪዎቹ ባለ ሶስት ዲጂት ሙሉ ቁጥሮችን ድምጻቸውን ከፍ በማድረግ እንዲያነቡ እርዷቸው።
- በዚህ አርዕስት ስር ያሉ መልመጃዎችን እና ትግበራዎችን አሰሯቸው / አለማምዷቸው።

ክትትል እናምዘና

- ☉ ባለ ሶስት ዲጂት ሙሉ ቁጥሮችን ድምጻቸውን ከፍ በማድረግ እንዲያነቡ ይጠይቁ።
- ☉ ባለ ሶስት ዲጂት ሙሉ ቁጥሮችን በፊደል እንዲጻፉ ይጠይቁ።

የትግበራ 1.2 መልስ

1.

የጨሌዎቹ ብዛት 40 ናቸው።

2. መምህር የሚከተሉትን ቁጥሮች ተማሪዎቹ ድምጻቸውን ከፍ በማድረግ ክፍል ውስጥ እንዲያነቡ አበረታቱ።

የመልመጃ1.2 መልስ

- 1ሀ. 285 = ሁለት መቶ ሰማንያ አምስት
- ሐ. 457 = አራት መቶ ሀምሳ ሰባት
- ሠ. 673 = ስድስት መቶ ሰባ ሶስት
- ሰ. 529 = አምስት መቶ ሀያ ዘጠኝ
- 2 ሀ.አራት መቶ ሀምሳ ስድስት =456
- ሐ.አንድ መቶ ዘጠና አንድ = 191
- ሠ. ሰባት መቶ አምስት = 705
- ለ. 309 = ሶስት መቶ ዘጠኝ
- መ.794 = ሰባት መቶ ዘጠና አራት
- ረ. 801 = ስምንት መቶ አንድ
- ሸ. 980 = ዘጠኝ መቶ ሰማንያ
- ለ. ሁለት መቶ ሰላሳ ሰባት =237
- መ. ስምንት መቶ ሰማንያ አምስት = 885

የመልመጃ1.3 መልስ

- 1ሀ. 420፣ 422፣ 424፣ ...፣ 1000፡፡
  - ሐ. 892፣ 894፣ 896፣ ...፣ 1000፡፡
  - 2ሀ. 180፣178፣ 176፣ ...፣ 100
  - ሐ. 431፣ 429፣ 427፣ ...፣ 101፡፡
  - 3ሀ. 100፣ 103፣ 106፣ ...፣999፡፡
  - ሐ. 430፣ 433፣ 436፣ ... ፣999፡፡
  - ለ. 643፣ 645፣ 647፣ ...፣ 1000፡፡
  - መ.108፣ 110፣ 112፣ ...፣ 1000፡፡
  - ለ. 205፣ 203፣201፣ ...፣ 101፡፡
  - መ. 518፣ 516፣ 514፣ ...፣ 100፡፡
  - ለ. 235፣ 238፣ 241፣...፣ 998፡፡
  - መ.715፣718፣721፣ ... ፣999፡፡
- 4.12290 = አንድ ሁለት ሁለት ዘጠኝ ዜሮ

1.3 እስከ 1,000 ያሉ ሙሉ ቁጥሮች የቁጥር ቤት ዋጋ

የተሰጠው ክፍለ ጊዜ: 7

ብቃት: ከዚህ ርዕስ ትምህርት በኋላ ተማሪዎቹ፤

- እስከ 1000 ያሉ የቁጥር ቤት ዋጋን መረዳት፡፡
- ቁጥሮችን በመቶ፣በአስር እና በአንድ መከፋፈል፡፡
- የነገሮችን ብዛት ያለ ቅደም ተከተል መረዳት፡፡

ማስታወሻ

እስከ 1,000 ያሉ ሙሉ ቁጥሮችን የቁጥር ቤታቸውን እንዲለዩ ማድረግ፡፡ሶስት ዲጂት ያላቸውን ቁጥሮች የቁጥር ቤት መግለጽ አስፈላጊ ነው፡፡

ምሳሌ: 452ን እንወሰድየ4 ቤት መቶን ይገልጻል፡፡የ4የቁጥር ቤት ዋጋ 400 ይሆናል፡፡ የ5ቤት አስርን ይገልጻል፡፡የ5የቁጥር ቤት ዋጋ ደግሞ50 ይሆናል፡፡የ2 ቤት አንድን ይገልጻል፡፡ የ 2 ቤት ዋጋ ደግሞ 2 ይሆናል፡፡

የመግር ማስተማር ዘዴዎች

- ሶስት ዲጂት ያላቸውን ቁጥሮች የቁጥር ቤት ዋጋ እንዲለዩ ሁኔታን ማመቻቸት።
- በዚህ አርዕስት ስር የተሰጡ መልመጃዎችን እና ትግበራዎችን በቡድን እና በግል ማለማመድ።

ክትትል እና ምዘና ሶስት ዲጂት ያላቸውን ቁጥሮች የቁጥር ቤት ዋጋ እንዲገልጹ በማድረግ።

የትግበራ 1.3 መልስ

1.

ቁጥር	መቶዎች	አስሮች	አንዶች
875	8	7	5

2.

ቁጥር	መቶዎች	አስሮች	አንዶች
906	9	0	6

የመልመጃ 1.4 መልስ

1.

ተቁ	ቁጥር	የመቶ ቤት	የአስር ቤት	የአንድ ቤት
ሀ	279	2	7	9
ለ	371	3	7	1
ሐ	807	8	0	7
መ	923	9	2	3
ሠ	752	7	5	2
ረ	694	6	9	4
ሰ	470	4	7	0

2ሀ. 5መቶዎች   ለ. 3አስሮች   ሐ. 2አንዶች   መ. 532
 3 ሀ. 254   ለ.726   ሐ. 479

የመልመጃ 1.5 መልስ

1ሀ. 518

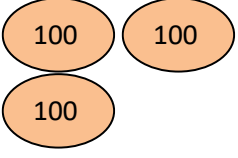
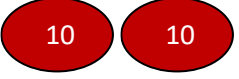
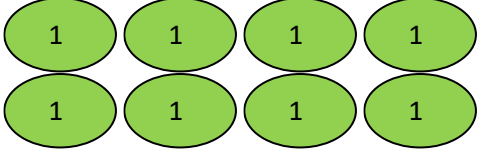
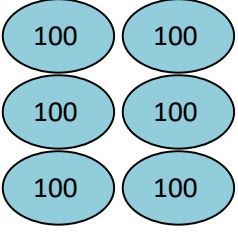
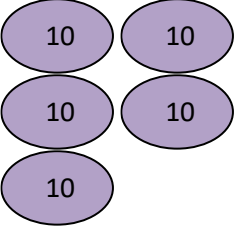
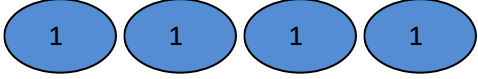
- 5የመቶ ቤት ነው ፣ ስለዚህ 5 ጨሌዎች ያስፈልጋል።
- 1የአስር ቤት ነው ፣ ስለዚህ 1 ጨሌ ያስፈልጋል።
- 8የአንድ ቤት ነው ፣ ስለዚህ 8 ጨሌዎች ያስፈልጋል።

ለ. 846

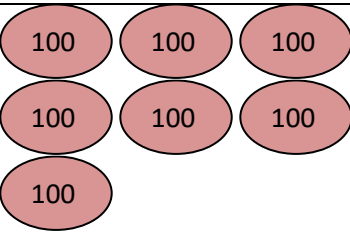
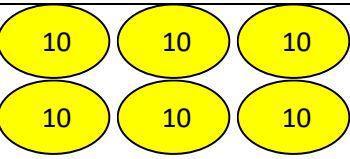
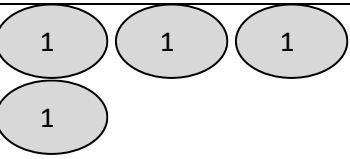
8 የመቶ ቤት ነው ፣ ስለዚህ 8 ጨሌዎች ያስፈልጋል።

4 የአስር ቤት ነው ፣ ስለዚህ 4 ጨሌዎች ያስፈልጋል።

6 የአንድ ቤት ነው ፣ ስለዚህ 6 ጨሌዎች ያስፈልጋል።

20. 328			
	መቶዎች	አስሮች	አንዶች
	3	2	8
2ለ. 654			
	መቶዎች	አስሮች	አንዶች
	6	5	4

2. ሐ. 764

		
መቶዎች	አስሮች	አንዶች
7	6	4

3. 2 አስሮች እና 4 አንዶች

1.4. እስከ 1,000 ያሉ ሙሉ ቁጥሮችን በቅደም ተከተል ማስቀመጥ እና ማነጻጸር

የተሰጠው ክፍለ ጊዜ: 8

ብቃት፣ ከዚህ አርዕስት ትምህርት በኋላ ተማሪዎቹ ፣

- ቁጥሮችን በ100 ብዜቶች በቁጥር መስመር ላይ ያሳያሉ።
- የ100 ብዜት የሆኑ ቁጥሮችን በጥንድ ይከፍላሉ።
- እስከ 1000 ያሉ ቁጥሮችን በቁጥር መስመር ላይ በቅደም ተከተላቸው ማስቀመጥ፣ ማነጻጸር።
- እስከ 1000 ያሉ ሙሉ ቁጥሮችን ይበልጣል፣ ያንሳል እና እኩል ይሆናል የሚሉ ቃሎችን በመጠቀም ያነጻጽራሉ።
- አንድላይ ማቀናጀትን በመጠቀም ስብስቦችን በማዛመድ የፕሮብሌሞችን መፍትሄ ይፈልጋሉ።

የመማር ማስተማር ዘዴዎች

- እስከ 1000 ያሉ ሙሉ ቁጥሮችን በቁጥር መስመር ላይ መጻፍ እንዲለማመዱ ሁኔታን ማመቻቸት።
- ለተሰጠው ቁጥር ቀዳሚ እና ተከታይ እንዲገልጹ ማለማመድ።
- “< >” ወይም “=” ምልክቶችን በመጠቀም የቁጥሮችን ዝምድና የሚገልጹበትን ሁኔታ ማሳየት።
- በዚህ አርዕስት ስር የተሰጡ መልመጃዎችን እና ትግበራዎችን ማለማመድ።

ክትትል እና ምዘና

- ☉ እስከ 1000 ያሉ ሙሉ ቁጥሮችን ከቁጥር መስመር ላይ በመጠየቅ መልሳቸውን መገምገም።
- ☉ ለተሰጠው ቁጥር ቀዳሚ እና ተከታይ እንዲገልጹ በመጠየቅ ያገኙትን ውጤት መገምገም።
- ☉ “< >” ወይም “=” ምልክቶችን በመጠቀም ቁጥሮችን እንዲያነጻጽሩ በመጠየቅ መልሳቸውን ማረጋገጥ።

የትግበራ 1.4 መልስ

ሀ. 200 < 207   ለ. 300 < 321   ሐ. 630 = 630

የመልመጃ 1.6 መልስ

10.140	<	142
ሐ.589	=	589
ሠ.301	<	405

ለ. 215	>	180
መ. 800	<	900
ረ. 673	>	650

20.

11	22	44	33	55	66	77	88	99
----	----	----	----	----	----	----	----	----

ለ.

14	24	37	41	52	69	78	82	96
----	----	----	----	----	----	----	----	----

3.

71	72	73	74	75	76
77	78	79	80	81	82
83	84	85	86	87	88
89	90	91	92	93	94
95	96	97	98	99	100

የመልመጃ 1.7 መልስ

1. ሀ. 15   ለ.181   ሐ.59   መ.801
 ሠ.675   ረ.990
- 2.ሀ.57   ለ. 320   ሐ.418   መ.892
 ሠ.599   ረ. 900

3.

ሀ.17፣ 18፣ 19፣ 20

ለ.184፣ 185፣ 186፣ 187፣ 188፣ 189፣ 190፣ 191፣ 192፣ 193፣ 194፣ 195፣ 196፣ 197

ሐ. 404፣ 405፣ 406፣ 407፣ 408፣ 409፣ 410፣ 411፣ 412፣ 413፣ 414፣ 415፣ 416፣

417፣ 418፣419

መ. 818፣ 819፣ 820፣ 821፣ 822፣ 823፣ 824

ሠ. 676፣ 677፣ 678፣ 679፣ 680፣ 681፣ 682፣ 683፣ 684፣ 685፣ 686፣ 687

ረ.713፣ 714፣ 715፣ 716፣ 717፣ 718፣ 719፣ 720

ምዕራፍ 2

ባለ ሶስት ዲጂት ቁጥሮችን መደመር እና መቀነስ

የተሰጠው ክፍለ ጊዜ: 25

የመማር ውጤቶች: ተማሪዎቹ ከዚህ ምዕራፍ ትምህርት በኋላ፤

- እስከ 1000 ያሉ ሙሉ ቁጥሮችን ይደምራሉ።
- እስከ 1000 ያሉ ሙሉ ቁጥሮችን ይቀንሳሉ።

መግቢያ

በዚህ ምእራፍ ውስጥ ተማሪዎቹ እስከ 1000 ያሉ ሙሉ ቁጥሮችን በመደመር እና በመቀነስ ላይ የሚያስፈልገውን እውቀት መያዝ አለባቸው። ለዚህም እስከ 100 ያሉ ሙሉ ቁጥሮችን መደመር እና መቀነስ መነሻ በማድረግ ተማሪዎቹ ይዘቱን በሚገባ እንዲረዱ መርዳት ያስፈልጋል። የተለያዩ የመደመር እና የመቀነስ ዘዴዎች በዚህ ምእራፍ ውስጥ ተካተዋል። ተማሪዎቹ በተሰጠው ምሳሌ መሰረት ሌሎች ጥያቄዎችን እራሳቸው እንዲለማመዱ እና መረዳታቸውን መለየት አለባቸው።

የትምህርት መርጃ መሳሪያዎች

- ◆ የኩቦች ሞዴል
- ◆ መደመር እና መቀነስ ያለው ትልቅ ቻርት
- ◆ አባከስ

2.1 እስከ 1000 ያሉ ሙሉ ቁጥሮችን መደመር

የተሰጠው ክፍለ ጊዜ: 9

ብቃት፤ ከዚህ አርዕስት ትምህርት በኋላ ተማሪዎቹ ፤

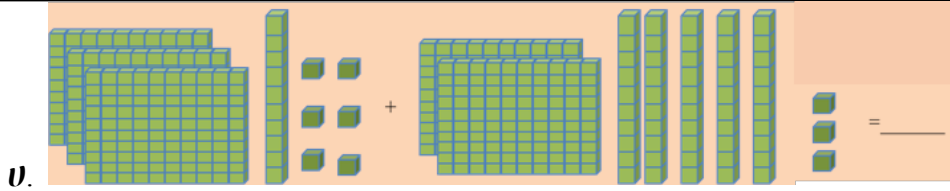
- እስከ 1000 ያሉ የ100 ብዙዎችን ይደምራሉ።
- ሶስት ዲጂት ያላቸውን ቁጥሮች ሞዴልን በመጠቀም ይደምራሉ።
- ሶስት ዲጂት ያላቸውን ቁጥሮች የቁጥር ቤት ዋጋን በመጠቀም ይደምራሉ።
- ሶስት ዲጂት ያላቸውን ቁጥሮች በአለኝታ ይደምራሉ።
- ሶስት ዲጂት ያላቸውን ቁጥሮች መደበኛ አልጎሪዝምን በመጠቀም ይደምራሉ።

የመማር ማስተማር ዘዴዎች

- ሁለት ዲጂት ያላቸውን ቁጥሮች በራሳቸው እንዲደምሩ በማድረግ በፊት የተማሩትን የመደመር ዘዴ በማስታወስ እንዲለማመዱ ማድረግ።
- በሞዴል መደመርን በማሳየት በክፍል ውስጥ በየተራ እንዲለማመዱ ማድረግ።

ሀ. $316 + 253 = 769$

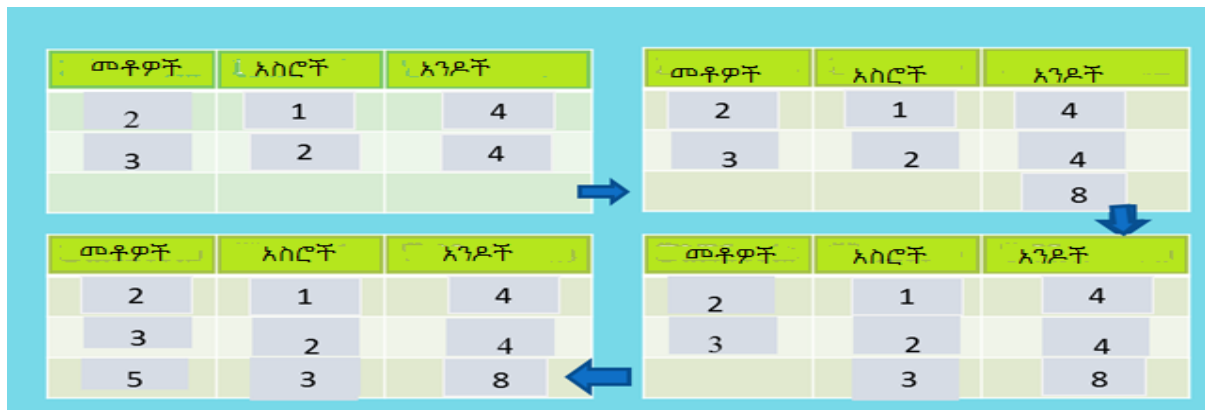
ለ. $513 + 164 = 677$

ሐ. $234 + 355 = 589$

ማሳሰቢያ፤ መልስ ስትሰሩ ባለ መቶ እስር ሞዴል፣ ባለ አስር እስር ሞዴል እና አንዶችን ሶስቱንም አይነት ቢያንስ ዘጠኝ ዘጠኝ ወደ ክፍል ይዛችሁ መግባት። የተሰጡትን ተደማሪዎች እና የሚገኘውን ድምር ከሞዴሉ ማስቆጠር አለባችሁ።

የመልመጃ 2.3 መልስ

ሀ.

ለ. 778

ሐ. 679

መ. 927

ሠ. 975

ረ. 796

ሰ. 258

ሸ. 277

የመልመጃ 2.4 መልስ

ሀ. $814 + 151 = 800 + 10 + 4 + 100 + 50 + 1$
 $= 900 + 60 + 5$
 $= 965$

ለ. 648

ሐ. 996

መ. 398

ሠ. 784

ረ. 867

ሰ. 338

ሸ. 599

የመልመጃ 2.5 መልስ

የዚህን መልመጃ መልስ ስትሰሩ ሞዴልን እና የቁጥር ቤት ዋጋ ሠንጠረዥን ጎን ለጎን በመያዝ እስር ሞዴልን በመቶዎች፣ አስሮች እና አንዶች በማለት በቁጥር ቤት ዋጋ ለይቶ እንዲጽፉ መንገር።

2.2 እስከ1,000 ያሉ ሙሉ ቁጥሮችን መቀነስ

የተሰጠው ክፍለ ጊዜ: 10

ብቃት: ከዚህ አርዕስት ትምህርት በኋላ ተማሪዎቹ ፤

- እስከ 1000 ያሉ የ100 ብዜቶችን ይቀንሳሉ።
- ሶስት ዲጂት ያላቸውን ቁጥሮች ሞዴልን በመጠቀም ይቀንሳሉ።
- ሶስት ዲጂት ያላቸውን ቁጥሮች ሞዴልን በመጠቀም ይቀንሳሉ።
- ሶስት ዲጂት ያላቸውን ቁጥሮች የቁጥር በት ዋጋን በመጠቀም ይቀንሳሉ።
- ሶስት ዲጂት ያላቸውን ቁጥሮች በብድር ይቀንሳሉ።
- ሶስት ዲጂት ያላቸውን ቁጥሮች መደበኛ አልጎሪዝምን በመጠቀም ይቀንሳሉ።

የትምህርት መርጃ መሳሪያዎች

- ◆ አባከስ
- ◆ የኩብ ሞዴል
- ◆ የቁጥር ቤት ሰንጠረዥ

የመማር ማስተማር ዘዴ

- ሁለት ዲጂት ያላቸውን ቁጥሮች በየግላቸው እንዲቀንሱ ትግበራ በመስጠት ቀድሞ የተማሩትን የመቀነስ ስልቶችን በማስታወስ እንዲለማመዱ ማድረግ ።
- የቁጥር ሞዴልን ወደ ክፍል በማምጣት መቀነስን እንዲለማመዱ ማድረግ
- መደበኛ የአልጎሪዝም ዘዴ መጠቀምን እንዲያዳብሩ በመልመጃ እና በትግበራ ማለማመድ።

ክትትል እናምዘና

- ☉ በሁሉም የመቀነስ ዘዴዎች ላይ ጥያቄ በመጠየቅ።
- ☉ ቼክ ሊስት በማዘጋጀት መለየት።
- ☉ የቃል ጥያቄ መጠየቅ።
- ☉ የተሰጣቸውን ስራ መስራታቸውን በምልክታ መለየት።

ትግበራ 2.5 መልስ

የተመዘገበው የተሸከርካሪ አደጋ ብዛት 300

ግንዛቤ ከተሰጠ በኋላ የተመዘገበው የተሸከርካሪ አደጋ ብዛት 100

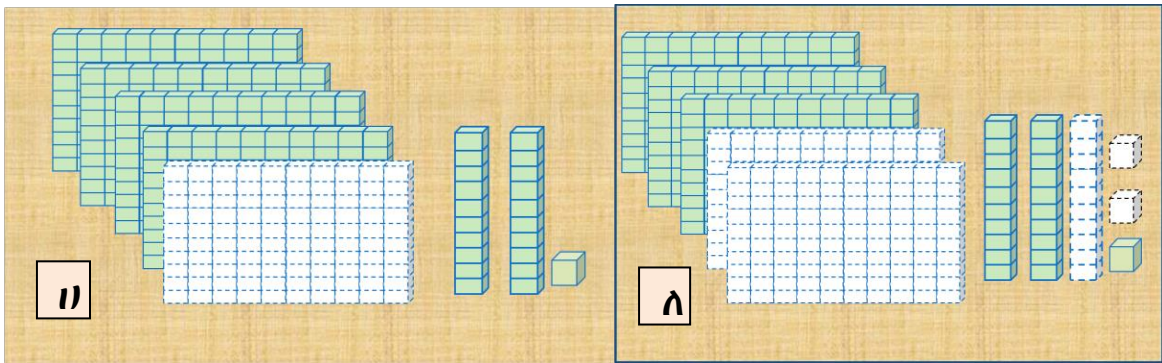
አደጋው የቀነሰበት መጠን $300 - 100 = 200$

የመልመጃ 2.7 መልስ

ሀ. 100	ለ. 200	ሐ. 300
መ. 500	ሠ. 600	ረ. 200

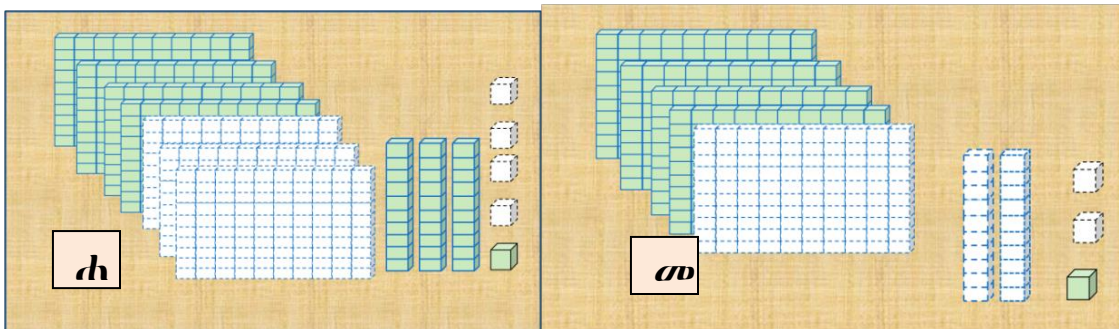
የመልመጃ 2.8 መልስ

አስተውል/ዪ፤ ለዚህ መልመጃ መልስ ምስልን ሳይሆን ሞዴልን ትጠቀማለህ/ሽ ። በደብዛዛው ቀለም ያለው የተቀነሰውን ያሳያል ።

ሀ. $521 - 100 = 421$

ለ. $533 - 212 = 321$

ሐ. $735 - 304 = 431$

መ. $523 - 122 = 401$

የመልመጃ 2.9 መልስ

አስተውል/ዪ፤ በመጽሀፉ ላይ በተቀመጠው ምሳሌ መሰረት የመቶዎች ፣ የአስሮች እና የአንዶችን ሞዴሎች ከሠንጠረዥ የቁጥር ቤት ዋጋጋር በማስተያየት ለተማሪዎቹ ስሩላቸው።

ሀ. 430	ለ. 231	ሐ. 211	መ. 525
ሠ. 252	ረ. 221	ሰ. 134	ሸ. 104

የመልመጃ 2.10 መልስ

አስተውሉ፤ በዚህ መልመጃ ስር በብድር መቀነስን በደንብ ማስጨበጥ ይጠበቅቦታል። በብድር መቀነስን በደንብ እስኪረዱ ድረስ የመቶዎች፣ የአስሮች እና የአንዶችን ሞዴል በመጠቀም ስሩላቸው።

ከአስር ቤት ወደ አንድ ቤት ስትወስዷቸው አንድ ባለ አስር እስር ወደ አስር አንዶች መለወጡን በትክክል አስገንዝቡ። አንድ ተወላጅን አትበሉ። አንድ አስር ተወላጅን ማለት አለብዎት። መቶንም በዚህ መሰረት በደንብ ማስገንዘብ።

ሀ. $375 - 246 = \underline{\quad}$ ሞዴልንና የቁጥር ቤት ዋጋ ሠንጠረዥን ጎን ለጎን እናሳያለን

መቶዎች	አስሮች	አንዶች
3	7	5
2	4	6

መቶዎች	አስሮች	አንዶች
3	7	5
2	4	6
		9

መቶዎች	አስሮች	አንዶች
3	7	5
2	4	6
	2	9

መቶዎች	አስሮች	አንዶች
3	7	5
2	4	6
1	2	9

- ለ. 477   ሐ. 351   መ. 366   ሠ. 13
 ረ. 209   ሰ. 298   ሸ. 47

የመልመጃ 2.11 መልስ

አስተውሉ ፤ በመቀነስ አለጎሪዝም ቁልቁል ወይም ወደ ጎን መቀነስ ነው። በብድር ሆነ ያለብድር የሚቀነሱትን ከተመሳሳይ የቁጥር ቤት ዲጂቶች ላይ መቀነስ ነው።

ሀ. 612

ለ. 12(የመቶ ቤት ሲቀነስ ዜሮ ይሆናል። 012 ብለን መጻፍ አያስፈልግም)

ሐ. 321

መ. 209

(የሚቀነሰው በመበደር ነው። አንድ አስርን በ3 አንዶች ላይ በመጨመር 13-4= 9)

ሠ. 507

ረ. 158 (ሁለት ጊዜ መበደር አለው)

ሰ. 406

ሸ. 372

2.3. መደመር እና መቀነስን የያዙ የቃላት ፕሮብሌሞች

የተሰጠው ክፍለ ጊዜ: 6

ብቃት ፤ ከዚህ ትምህርት ርዕስ መጨረሻ በኋላ ተማሪዎቹ ፡

- መደመር ያላቸውን የቃላት ፕሮብሌሞችን መፍትሄ ይፈልጋሉ።
- መቀነስ ያላቸውን የቃላት ፕሮብሌሞችን መፍትሄ ይፈልጋሉ።

የትምህርት መርጃ መሳሪያዎች

- ◆ የኪዩብ ሞዴል
- ◆ የቁጥር ቤት ዋጋ ሠንጠረዥ

የመማር ማስተማር ዘዴዎች

- ከተማሪዎቹ የዕለት ተዕለት ኑሮ ጋር በማያያዝ ጥያቄዎችን ማለማመድ።
- የቃላት ፕሮብሌሞችን መፍትሄ እንዲፈልጉ ማለማመድ።
- የሂሳብ ፕሮብሌሞችን መፍትሄ የመፈለግ ሂደትን ከኑሮዎቹው ተጨባጭ ሁኔታ ጋር አያይዘው እንዲናገሩ ማድረግ።

ክትትል እና ምዘና

- ☉ የፕሮብሌሞችን መፍትሄ ለመፈለግ የሚያስፈልጉ ሂደቶችን መጠየቅ።
- ☉ ከኑሮዎቹው ጋር የሚገናኙትን የተሰጡ የሂሳብ ፕሮብሌሞችን እንዲገልጹ እና መፍትሄ መፈለጊያ ዘዴ መጠየቅ።

የትግበራ 2.8 መልስ

1. የትምህርት ቤቱ ተማሪዎች ብዛት 635 ናቸው።

የትራፊክ ደንብን የሚያከብሩ ተማሪዎች 547 ናቸው።

የትራፊክ ደንብን የማያከብሩ ተማሪዎች - በመቀነስ መልሱን እንፈልጋለን።

የትራፊክ ደንብን የማያከብሩ ተማሪዎች = $635 - 547 = 88$ ናቸው።

2. ንጽህናቸውን የሚጠብቁ ሴት ተማሪዎች ብዛት 321 ናቸው።

ንጽህናቸውን የሚጠብቁ ወንድ ተማሪዎች ብዛት 239 ናቸው።

ንጽህናቸውን የሚጠብቁ ተማሪዎች ብዛት $321 + 239 = 560$ ናቸው።

የመልመጃ 2.12 መልስ

አስተውል/ዪ፤በአያንዳንዱ ጥያቄ ላይ የሚያስፈልጉትን ሂደቶች ሁሉ በማሳየት ተማሪዎቹም እንዲሳተፉ ሁኔታዎችን ማመቻቸት አለበት።

1. የቀይ እርሳሶች ብዛት 114 ነው።

የጥቁር እርሳሶች ብዛት 578 ነው።

የተጠየቀው የቀይ እርሳስ እና ጥቁር እርሳስ ብዛት ነው።

ሁለቱንም ቀለም ያላቸውን በመደመር እናገኛለን።

የጥቁር እና የቀይ እርሳሶች ብዛት = $114 + 57 = 692$ ነው።

2. 181   3. 448

4. ጂራኛ በእጁ ያለው ብር 788 ነው።

እቃ ለመግዛት ያወጣው ብር 322 ነው።

የጂራኛ ወጪ = $788 - 322 = 466$

5. 396

6. 911

7. 472

8. 95

9. 980

10. 328

ምዕራፍ 3

እስከ 100 ያሉ ሙሉ ቁጥሮችን ማባዛት

የተሰጠው ክፍለ ጊዜ: 20

የመማር ውጤቶች ፤ ከዚህ ምዕራፍ ትምህርት በኋላ ተማሪዎቹ ፤
ባለ ሁለት ዲጂት ቁጥርን በባለ አንድ ዲጂት ቁጥር ያባዛሉ።

መግቢያ

በዚህ ምዕራፍ ውስጥ ተማሪዎቹ ብዙታቸው እስከ 100 ያሉ ሙሉ ቁጥሮችን ይማራሉ። ተማሪዎች የማባዛትን ጽንሰ ሀሳብ በደንብ እንዲረዱ ተጨባጭ ነገሮችን በመጠቀም ማስተማር አስፈላጊ ነው።

የትምህርት መርጃ መሳሪያዎች

- ◆ የማባዛት ሠንጠረዥ
- ◆ የ 2፣ 3፣ 4፣ 5፣ 6፣ 7፣ 8 እና 9 ብዜት የያዘቻርት
- ◆ ፍላሽ ካርድ
- ◆ አባክስ
- ◆ አሸዋ
- ◆ ለመቁጠር ምቹ የሆኑ የተለያዩ ሞዴሎች እና ወ.ዘ.ተ

3.1 እስከ 20 ያሉ ሙሉ ቁጥሮችን በ2 ማባዛት

የተሰጠው ክፍለ ጊዜ: 3

ብቃት: ከዚህ አርዕስት ትምህርት በኋላ ተማሪዎቹ ፤

- የማባዛት ምልክት “x” እና የአብገር እና ብዜት ቁጥሮችን ጽንሰ ሀሳብ ይለያሉ።
- እስከ 20 ያሉ ሙሉ ቁጥሮችን በሁለት ማባዛት ይለማመዳሉ።
- የእጥፍ ጽንሰ ሀሳብን በመጠቀም ቁጥሮችን በ2 ያባዛሉ።

ማስታወሻ

በዚህ አርዕስት ስር ተማሪዎቹ እስከ 20 ያሉ ሙሉ ቁጥሮችን በ2 ማባዛትን ይማራሉ። ይህን ጽንሰ ሀሳብ ለማስጨበጥ እጥፍ ከሚለው ጋር በማያያዝ ገለጻ ስጧቸው። ለምሳሌ የ4 እጥፍ 8 ይሆናል። ይህም በማባዛት ሲገለጽ $4 \times 2 = 4 + 4 = 8$

የትምህርት መርጃ መሳሪያዎች

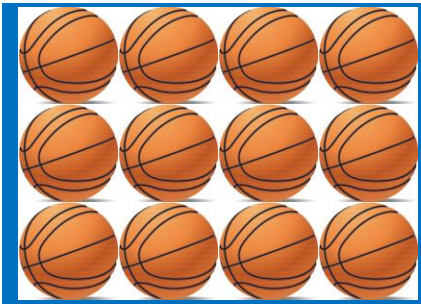
- ◆ የማባዛት ሠንጠረዥ
- ◆ የስዕል ፍላጎት ካርዶች
- ◆ ከየተለያዩ ነገሮቻቸው የተቀረጹ ቁጥሮች

የመማር ማስተማር ዘዴዎች

- የእጥፍ ጽንሰ ሀሳብን በመጠቀም ለተማሪዎቹ ገለጻ አድርጉ።
- በዚህ አርዕስት ስር በተሰጡ መልመጃዎች ላይ በቡድን ተወያይተው እንዲሰሩ ሁኔታዎችን ማመቻቸት።
- በዚህ አርዕስት ስር በተሰጡ ትግበራዎች ላይ በቡድን ተወያይተው እንዲሰሩ ሁኔታዎችን ማመቻቸት።

ክትትል እናምዘና

- ⊖ በአካባቢ/ሽ ከሚገኙና ከዚህ ርዕስ ጋር ግንኙነት ያላቸው ነገሮችን በመውሰድ በሁለት በመመደብ ተማሪዎቹ ደምረው ሙሉ ቁጥሮችን በ2 ማባዛት እንዲለዩ መገምገም።
- ⊖ የተማሪዎቹን የማባዛት ማሻሻልን፣ክ ሊስት በማዘጋጀት መከታተል። **የትግበራ-3.1 መልስ**

1. በሳጥኑ ውስጥ 12 የቅርጫት ኳሶች አሉ።
2. በስድስት ስድስት ቢመደቡ 2 ምድቦች ይኖራሉ።
3. $2 \times 6 = 12$

የመልመጃ 3.1 መልስ

1.

×	1	2	3	4	5	6	7	8	9
2	2	4	6	8	10	12	14	16	18

2. ሁለት ተማሪዎች እያንዳንዳቸው አራት አራት ብርቱካኖችን ገዙ።

ሁለቱ ተማሪዎች ባንድላይ ስንት ብርቱካኖችን እንደገዙ ለማወቅ ፣

የመጀመሪያው/ዋ ተማሪ 4 ገዛ/ች ፣ ሁለተኛውም 4 ገዛ/ች

ስለዚህ፣ $2 \times 4 = 8$ ብርቱካኖች ገዙ።

3.2 እስከ 100 ያሉ ሙሉ ቁጥሮችን በ2 እና በ10 ማባዛት

የተሰጠው ክፍለ ጊዜ: 3

ብቃት፣ ከዚህ አርዕስት ትምህርት በኋላ ተማሪዎቹ ፡

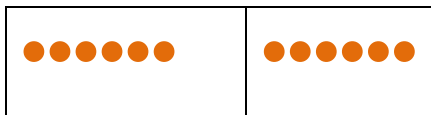
- እስከ 100 ያሉ ቁጥሮችን በ2 እና በ10 ያባዛሉ፡፡
- የ2 እና የ10 ብዙዎችን የያዙ የቃላት ፕሮብሌሞችን መፍትሄ ይፈልጋሉ፡፡

ማስታወሻ

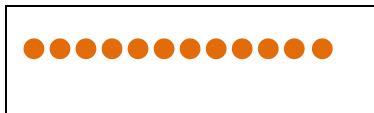
ተማሪዎቹ በዚህ አርዕስት ስር ያለአነኝታ በ2 እና በ10 ማባዛትን በመከለስ ይማራሉ፡፡ በቅድሚያ ይህ ክለሳ የማባዛት ጽንሰ ሀሳብ ላይ ያተኮረ መሆን አለበት፡፡ በመቀጠል የብዜት ቁምን በመለየት ላይ መሆን አለበት፡፡ የማባዛት ጽንሰ ሀሳብን ለማስተማር በሚከተለው ምሳሌ መሰረት ማስረዳት ውጤታማ ያደርግሃል/ሻል፡፡

ምሳሌ: 2×6 ለማስተማር 6 ነገሮችን በሁለት ቦታ አዘጋጁ፡፡

ጠጠር ማዘጋጀት ይችላሉ፡፡

በሁለት ቦታ የተዘጋጁትን 6 ጠጠሮችን ተማሪዎቹ አንድ ላይ በማደባለቅ ያስቀምጡ፡፡

ከዚህም 2×6 ስንት እንደሆነ እንዲረዱ ማድረግ ይችላሉ፡፡ በተጨማሪም

2×6 ማለት $6 + 6$ ማለት እንደሆነ ማስረዳት አስፈላጊ ነው፡፡

የትምህርት መርጃ መሳሪያዎች

- ◆ አባከስ
- ◆ በተጨማሪም መቆጠር የሚችሉ ነገሮች ፣ ጠጠር ፣ እህል ፣ እንጨት ወዘተ
- ◆ ፍላሽ ካርድ
- ◆ የ2 እና የ10 ብዙዎች ሰንጠረዥ፣ የማባዛት ሰንጠረዥ.

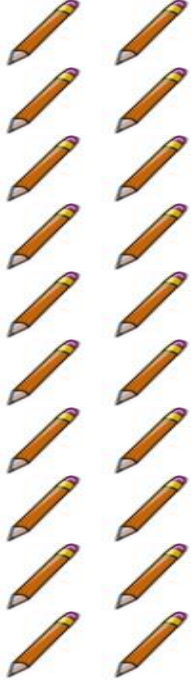
የመማር ማስተማር ዘዴዎች

- ደጋግሞ መደመርን ከ2 እና 10 ብዜት ጋር በማያያዝ መርዳት።
- ምሳሌ በመውሰድ የተማሪዎቹን ግንዛቤ ማሳልበት።
- በዚህ አርዕስት ስር በተሰጡ መልመጃዎች ላይ በቡድን ተወያይተው እንዲሰሩ ሁኔታዎችን ማመቻቸት።
- በዚህ አርዕስት ስር በተሰጡ ትግበራዎች ላይ በቡድን ተወያይተው እንዲሰሩ ሁኔታዎችን ማመቻቸት።

ክትትል እናምዘና

- ⊖ የ2 እናየ10ብዜት የያዙ ጥያቄዎችን በመጠየቅ መልሳቸውን መገምገም።
- ⊖ የተለያዩ ትግበራ እና መልመጃዎችን በመስጠት የተማሪዎቹን ግንዛቤ መለየት።

የትግበራ 3.2 መልስ

	<ol style="list-style-type: none"> 1. በሳጥኑ ውስጥ 20 እርሳሶች አሉ። 2. በአስር አስር ቢመደቡ 2 ምድቦች ይኖራል። 3. የምድቡን ብዛት በምድቡ ውስጥ ባሉ እርሳሶች ብዛት ብናባዛ $2 \times 10 = 20$ ይሆናል።
--	--

የመልመጃ 3.2 መልስ

1 ሀ. $2 \times 8 = 16$	ለ. $2 \times 12 = 24$	ሐ. $2 \times 15 = 30$	መ. $2 \times 20 = 40$
ሠ. $2 \times 28 = 56$	ረ. $2 \times 40 = 80$	ሰ. $2 \times 45 = 90$	ሸ. $2 \times 50 = 100$
2 ሀ. $10 \times 3 = 30$	ለ. $10 \times 4 = 40$	ሐ. $10 \times 5 = 50$	መ. $10 \times 10 = 100$
ሠ. $10 \times 8 = 80$	ረ. $10 \times 6 = 60$	ሰ. $7 \times 10 = 70$	ሸ. $9 \times 10 = 90$
3 ሀ. $8 + 8 = 2 \times 8 = 16$			
ለ. $5 + 5 + 5 + 5 + 5 + 5 + 5 + 5 + 5 + 5 = 10 \times 5 = 50$			

3.3 እስከ 100 ያሉ ሙሉ ቁጥሮችን በ0 እናበ1 ማባዛት

የተሰጠው ክፍለ ጊዜ: 3

ብቃት ፤ ከዚህ አርዕስት ትምህርት በኋላተማሪዎቹ ፤

- ሙሉ ቁጥሮችን በ1 ያባዛሉ።
- ሙሉ ቁጥሮችን በ0 ያባዛሉ።

ማስታወሻ

ሙሉ ቁጥሮችን በ1 ስናባዛ እንዴት እንደሚገለጹ ማስረዳት አስፈላጊ ነው።

ምሳሌ 4×1 ን ለማስተማር 4 ነገሮችን በአንድ ቦታ ላይ አስቀምጦ ማሳየት ይቻላል።

4 ጠጠሮችን በአንድ ሬክታንግል ውስጥ አስቀምጠናል። ከዚህ ላይ $4 \times 1 = 4$ መሆኑን እንደተረዱ ማረጋገጥ አስፈላጊ ነው። እንደዚህ አይነት ምሳሌዎችን በመስጠት በ1 ማባዛትን እንዲችሉ እርዷቸው።

ማንኛውም ቁጥር በ0 ሲባዛ ዜሮ ይሆናል።

በተጨማሪም ማንኛውም ቁጥር በዜሮ ሲባዛ ዜሮ እንደሚሆን አሳዩዋቸው።

ምሳሌ $0 \times 1 = 0$ መሆኑን አሳዩአቸው።

የመማር ማስተማር ዘዴዎች

- ተማሪዎቹ በ1 ማባዛትን እየተወያዩ እንዲሰሩ ሁኔታን አመቻቹላቸው።
- የትምህርት መርጃ መሳሪያዎችን በመጠቀም በ1 ማባዛትን እንዲለማመዱ ሁኔታን ማመቻቸት።
- በብዜት ሠንጠረዥ በመጠቀም ሙሉ ቁጥሮችን በ1 ማባዛት እንዲለማመዱ ሁኔታን ማመቻቸት።

ክትትል እናምዘና

☞ በ1 ቁጥር የሚባዙ ጥያቄዎችን በመጠየቅ ርዕሱን ምን ያህል እንደተረዱ ገምግሙ።

የመልመጃ 3.3 መልስ

$10. 1 \times 19 = 19$	$ለ. 1 \times 28 = 28$	$ሐ. 1 \times 42 = 42$	
$መ. 1 \times 55 = 55$	$ሠ. 1 \times 61 = 61$	$ረ. 1 \times 98 = 98$	
$20. 0 \times 7 = 0$	$ለ. 0 \times 8 = 0$	$ሐ. 0 \times 9 = 0$	$መ. 0 \times 10 = 0$

3.4 እስከ 100 ያሉ ሙሉ ቁጥሮችን በ 3፣ 4፣ 5፣ 6፣ 7፣ 8 እና በ9 ማባዛት

የተሰጠው ክፍለ ጊዜ: 8

ብቃት ፣ ከዚህ አርዕስት ትምህርት በኋላ ተማሪዎቹ ፣

- እስከ100 ያሉ ሙሉ ቁጥሮችን በ 3፣ 4፣ 5፣ 6፣ 7፣ 8 እና በ9ማባዛት፡፡
- የ 3፣ 4፣ 5፣ 6፣ 7፣ 8 እና 9ብዜቶችን ይዘረዝራሉ፡፡
- የቃላት ፕሮብሌሞችን መፍትሄ ይፈልጋሉ፡፡

ማስታወሻ

በዚህ አርዕስት ውስጥ ተማሪዎቹ በ3፣ 4፣ 5፣ 6፣ 7፣ 8 እና በ9 ማባዛትን እንዲለማመዱ የተለያዩ ዘዴዎችን በመጠቀም ማስተማር አስፈላጊ ነው፡፡

ምሳሌ 4×3 ህግን ማስተማር የሚቆጠሩ ነገሮችን እንደሚከተለው በመጠቀም ማስተማር በጣም ጥሩ ነው፡፡

የሚቆጠሩ ነገሮቹ ስንደ ጠጠር ፣ ገበግ በአራት አራት በማድረግ ሶስት ቦታ ያስቀምጡ፡፡ ሁሉንም በአንድ ላይ በመደባለቅ ይቆጠሩ፡፡ከዚህ ላይ 4×3 ጊዜ ማለት ምን እንደሆነ በመጠየቅ እርዷቸው፡፡

በተጨማሪም $4 \times 3 = 4 + 4 + 4 = 12$ መሆኑን ይወያዩበት፡፡

ተመሳሳይ ምሳሌዎችን ለተማሪዎች በመስጠት ማሰራት ይኖርቦታል፡፡

የመማር ማስተማር ዘዴዎች

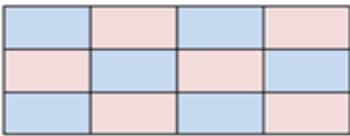
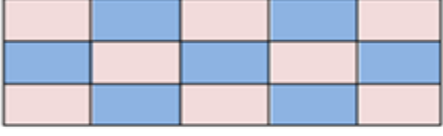
- ማባዛት በመደመር እንደሚገለጽ ማስተማር፡፡
- በ $3 \times 2 = 6$ ውስጥ 3 እና 2 ምን እንደሆኑ እና 6 ምን እንደሆነ እንዲለዩ የተለያዩ ምሳሌዎችን በመስጠት መግለጽ፡፡
- የ2፣ 3፣ 4፣ 5፣ 6፣ 7፣ 8 እና 9 ብዜቶችን በፍላጎት ካርድ በማዘጋጀት ተማሪዎቹ እንዲለዩ በማድረግ ማስተማር፡፡
- ተማሪዎቹ ማባዛት መቻላቸውን ለማወቅ የተለያዩ ምሳሌዎችን በቡድን እንዲሰሩ ማድረግ አለባቸው፡፡
- ከተማሪዎቹ ልምድ ጋር ተመሳሳይነት ያላቸውን ምሳሌ በመስጠት ማስተማር ፡፡
- በዚህ አርዕስት ስር የተሰጡ መልመጃዎችን ለተማሪዎቹ በመስጠት ራሳቸው እንዲሰሩ ሁኔታን አመቻቸዋቸው፡፡

ክትትል እናምዘና

- ⊖ ተማሪዎቹ በ3፣ 4፣ 5፣ 6፣ 7፣ 8 እና በ9 አንዲያባዙጥ ያቁደዎችን በመስጠት መልሳቸውን ገምግሙ፡፡
- ⊖ የ3፣ 4፣ 5፣ 6፣ 7፣ 8 እና 9ን ብዜቶች እንዲዘረዝሩ በመጠየቅ፡፡
- ⊖ የቃላት ፕሮብሌም ጥያቄዎችን በ3፣ 4፣ 5፣ 6፣ 7፣ 8 እና 9 ማባዛት ላይ የተመሰረቱ ጥያቄዎችን መጠየቅ፡፡

የትግበራ 3.3 መልስ

1.

U. 	ለ.
የአንዱ አግድም ካሬዎች ብዛት 4 የአንዱ ቁልቁል ካሬዎች ብዛት 3 አጠቃላይ የካሬዎቹ ብዛት $3 \times 4 = 12$ ይሆናል፡፡	የአንዱ አግድም ካሬዎች ብዛት 5 የአንዱ ቁልቁል ካሬዎች ብዛት 3 አጠቃላይ የካሬዎቹ ብዛት $3 \times 5 = 15$ ይሆናል፡፡

2. 	1. 3ምድብ ዶሮዎች አሉ፡፡ 2. በእያንዳንዱ ምድብ ውስጥ 4 ዶሮዎች አሉ፡፡ 3. የምድቡን ብዛት በአንድ ምድብ ውስጥ ባሉ የዶሮዎች ብዛት ስታባዙ $3 \times 4 = 12$ ይሆናል፡፡
--	--

የመልመጃ 3.4 መልስ

1.

- ሀ. $3 \times 6 = 6 + 6 + 6 = 18$
- ለ. $3 \times 14 = 14 + 14 + 14 = 42$
- ሐ. $3 \times 23 = 23 + 23 + 23 = 69$

መ. $3 \times 25 = 25 + 25 + 25 = 75$

ሠ. $3 \times 12 = 12 + 12 + 12 = 36$

2

×	14	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
3	42	48	51	54	57	60	63	66	69	72	75

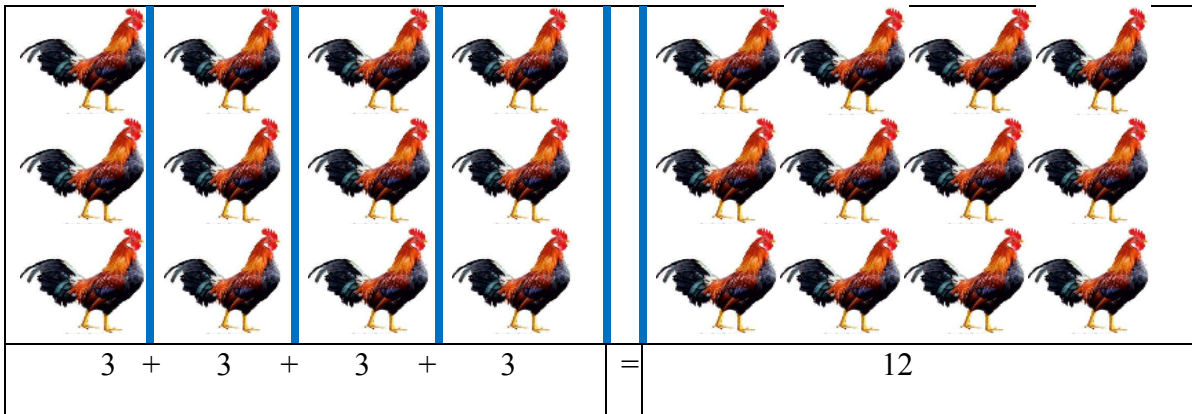
3. እስከ 20 ያሉ የ3 ብዜቶች 3፣ 6፣ 9፣ 12፣ 15፣ 18 ናቸው።

4. አንድ ሳጥን 21 ብረቱካኖችን ይይዛል።

የዚህ አይነት 3 ሳጥን ደግሞ $3 \times 21 = 63$ ብረቱካኖችን ይይዛል።

የትግበራ 3.4 መልስ

ሶስት ሶስት አውራ ደሮዎች አራት ቦታ አሉ። በአንድላይ ስንቆጥራቸው $4 \times 3 = 12$ ይሆናሉ።

የመልመጃ 3.5 መልስ

1.

ሀ. $4 \times 9 = 9 + 9 + 9 + 9 = 36$

ለ. $4 \times 13 = 13 + 13 + 13 + 13 = 52$

ሐ. $4 \times 15 = 15 + 15 + 15 + 15 = 60$

መ. $4 \times 22 = 22 + 22 + 22 + 22 = 88$

2.

×	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
4	60	64	68	72	76	80	84	88	92	96	100

3. እስከ 48 ያሉ የ4 ብዜቶች 4፣ 8፣ 12፣ 16፣ 20፣ 24፣ 28፣ 32፣ 36፣ 40፣ 44 እና 48 ናቸው።

የመልመጃ 3.6 መልስ

1.

ሀ. $5 \times 7 = 7 + 7 + 7 + 7 + 7 = \underline{35}$

ለ. $5 \times 8 = 8 + 8 + 8 + 8 + 8 = \underline{40}$

ሐ. $5 \times 9 = 9 + 9 + 9 + 9 + 9 = \underline{45}$

መ. $5 \times 10 = 10 + 10 + 10 + 10 + 10 = \underline{50}$

ሠ. $5 \times 11 = 11 + 11 + 11 + 11 + 11 = \underline{55}$

2. እስከ 96 ያሉ የ5 ብዜቶች 5 ፣ 10 ፣ 15 ፣ 20፣ 25 ፣ 30 ፣ 35 ፣ 40 ፣ 45 ፣ 50 ፣ 55 ፣ 60 ፣ 65 ፣ 70 ፣ 75 ፣ 80 ፣ 85 ፣ 90 እና 95 ናቸው።

3. የአንድ እርሳስ ዋጋ 5 ብር ነው።

የ4 እርሳስ ዋጋ ብር $4 \times 5 = 20$ ብር ይሆናል።

የትግበራ 3.5 መልስ

6×4 በመደመር $4 + 4 + 4 + 4 + 4 + 4 = 24$ ይሆናል።

የመልመጃ 3.7

1.

ሀ. $6 \times 6 = 6 + 6 + 6 + 6 + 6 + 6 = \underline{36}$

ለ. $6 \times 8 = 8 + 8 + 8 + 8 + 8 + 8 = \underline{48}$

ሐ. $6 \times 10 = 10 + 10 + 10 + 10 + 10 + 10 = \underline{60}$

መ. $6 \times 11 = 11 + 11 + 11 + 11 + 11 + 11 = \underline{66}$

ሠ. $6 \times 12 = 12 + 12 + 12 + 12 + 12 + 12 = \underline{72}$

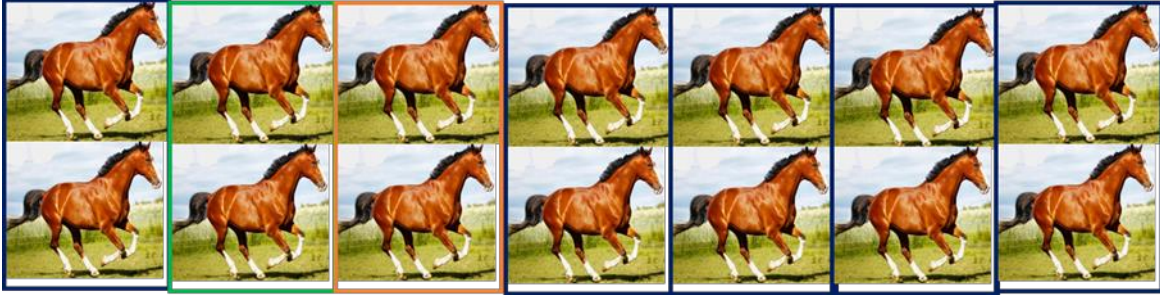
2. እስከ 48 ያሉ የ6 ብዜቶች 6፣ 12፣ 18፣ 24፣ 30፣ 36፣ 42 እና 48 ናቸው።

3. አንድ ሳጥን 7 ብርቱካኖችን መያዝ ይችላል።

6 ሳጥኖች $6 \times 7 = 42$ ብርቱካን ይይዛል።

የትግበራ 3.6 መልስ

ፈጽሎ በ7 ምድብ የሚጋልቡ ፈረሶችን አየ ። በ7ቱም ምድቦች ውስጥ ሁለት ሁለት ፈረሶች ካሉ በአጠቃላይ ፈጽሎ $7 \times 2 = 14$ ፈረሶችን አየ።

የመልመጃ 3.8 መልስ

1.

- ሀ. $7 \times 6 = 6 + 6 + 6 + 6 + 6 + 6 + 6 = 42$
- ለ. $7 \times 8 = 8 + 8 + 8 + 8 + 8 + 8 + 8 = 56$
- ሐ. $7 \times 9 = 9 + 9 + 9 + 9 + 9 + 9 + 9 = 63$
- መ. $7 \times 10 = 10 + 10 + 10 + 10 + 10 + 10 + 10 = 70$
- ሠ. $7 \times 11 = 11 + 11 + 11 + 11 + 11 + 11 + 11 = 77$
- ረ. $7 \times 12 = 12 + 12 + 12 + 12 + 12 + 12 + 12 = 84$

2. አስከ 49 ያሉ የ7 ብዜቶች 7፣ 14፣ 21፣ 28፣ 35፣ 42 እና 49 ናቸው።

3 ሀ. $7 \times 3 = 21$ ለ. $7 \times 9 = 63$ ᐁ. $7 \times 2 = 14$
 መ. $7 \times 14 = 98$ ሠ. $7 \times 1 = 7$ ረ. $7 \times 5 = 35$

የትግበራ 3.7 መልስ

8×4 በመደመር $4 + 4 + 4 + 4 + 4 + 4 + 4 + 4 = 32$ ነው።

የመልመጃ 3.9 መልስ

- 1. ሀ. $8 \times 5 = 40$ ለ. $8 \times 6 = 48$ ᐁ. $8 \times 7 = 56$
 መ. $8 \times 11 = 88$ ሠ. $8 \times 12 = 96$

2.

×	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
8	8	16	24	32	40	48	56	64	72	80	88

- 3. አስከ 64 ያሉ የ8 ብዜቶች 8፣ 16፣ 24፣ 32፣ 40፣ 48፣ 56 እና 64 ናቸው።
- 4. የአንድ እንቁላል ዋጋ 8 ብር ነው። የዚህ አይነት 10 እንቁላሎች ዋጋ ስንት እንደሆነ ለማግኘት $8 \times 10 = 80$ ብር ይሆናል።

5 ሀ. $8 \times 8 = 64$ ለ. $8 \times 10 = 80$ ሐ. $8 \times 12 = 96$

የትግበራ 3.8 መልስ

×	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
9	9	18	27	36	45	54	63	72	81	90

የመልመጃ 3.10 መልስ

- ሀ. $9 \times 4 = 36$ ለ. $9 \times 5 = 45$ ሐ. $9 \times 6 = 54$
 መ. $9 \times 7 = 63$ ረ. $9 \times 8 = 72$ ሠ. $9 \times 10 = 90$
- እስከ 81 ያሉ የ9 ብዬቶች 9 ፣ 18 ፣ 27፣ 36፣ 45፣ 54 ፣ 63 ፣ 72 እና 81 ናቸው።
- አንድ ብርቱካን በ9 ብር ይገዛል።
 ተመሳሳይ የሆነ 10 ብርቱካን በብር $9 \times 10 = 90$ ብር ይገዛል።
-

×	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2	2	4	6	8	10	12	14	16	18	20
3	3	6	9	12	15	18	21	24	27	30
4	4	8	12	16	20	24	28	32	36	40
5	5	10	15	20	25	30	35	40	45	50
6	6	12	18	24	30	36	42	48	54	60
7	7	14	21	28	35	42	49	56	63	70
8	8	16	24	32	40	48	56	64	72	80
9	9	18	27	36	45	54	63	72	81	90
10	10	20	30	40	50	60	70	80	90	100

- ሀ. $3 \times 9 = 27$ ለ. $9 \times 4 = 36$ ሐ. $9 \times 10 = 90$
 መ. $11 \times 9 = 99$ ሠ. $7 \times 9 = 63$ ረ. $9 \times 8 = 72$

3.5. የቃላት ፕሮብሌሞች

የተሰጠው ክፍለ ጊዜ: 3

ብቃት፤ ከዚህ አርዕስት ትምህርት በኋላ ተማሪዎቹ፤

- እስከ1,000 ያሉ የማባዛት የቃላት ፕሮብሌሞችን መፍትሄ መፈለግ፡፡

ማስታወሻ

ተማሪዎቹ የቃላት ፕሮብሌሞችን መፍትሄ መፈለግ እንዲለማ መዱ ከእንቁቅል ሽቢ ጀምሩላቸው በጣም ጥሩ ነው፡፡

የመማር ማስተማር ዘዴዎች

- ተማሪዎቹ ደጋግ መውሰድ ያነበጡ ማድረግ፡፡
- ተማሪዎቹ ምን እንደተሰጣቸው እና ምን እንደተጠየቁ እንዲለዩ አድርጉ፡፡
- የተጠየቁትን በተለዋዋጭ መተካት፡፡

ክትትል እና ምዘና

☞ በቃላት ፕሮብሌም የተሰጡትን ጥያቄዎች በመጠየቅ ምን ያህል እንደተረዱ መለየት፡፡

የመልመጃ 3.11 መልስ

1. መምህርቷ ተማሪዎቹን በ8 ቡድን እኩል ከፈለቻቸው፡፡

በ1 ቡድን ውስጥ 4 ተማሪዎች አሉ፡፡

የተማሪዎቹ ብዛት = $8 \times 4 = 32$ ይሆናል፡፡

2. የወይዘሮ ተሊሌ ልጆች ብዛት 5 ናቸው፡፡

ለአንድ ልጅ የገዛቸው ደብተሮች ብዛት 4 ነው፡፡

በአጠቃላይ ወይዘሮ ተሊሌ የገዛቸው የደብተር ብዛት = $5 \times 4 = 20$ ነው፡፡

3. ለሽልማት የቀረበው ደብተሮች ብዛት = $3 \times 4 = 12$ ነው፡፡

ምዕራፍ 4

ግማሾች እና ሩቦች

የተሰጠው ክፍለ ጊዜ: 16

የመማር ውጤቶች: ከዚህ ምእራፍ ትምህርት በኋላ ተማሪዎቹ ፡

- የግማሾችን እና ሩቦችን እኩል ክፋቶችን ይረዳሉ።
- በቁጥር መስመር ላይ የግማሾችን እና የሩቦችን ቦታ ያሳያሉ።

መግቢያ

በዚህ ምዕራፍ ውስጥ ተማሪዎቹ የአንድን ሙሉ ነገር ክፋቶች እንደነ ግማሾች ፣ ሲሶዎች እና ሩቦችን ይለያሉ ። የተማሪዎቹን ግንዛቤ ለመጨመር ተጨባጭ የሆኑ ነገሮችን ወደ ክፍል ይዘው በመምጣት ያስተምሩ።

ማስታወሻ

አንድ ሙሉ ነገር

- ሀ. ሁለት እኩል ቦታ ከከፊልን ግማሽ እናገኛለን።
  - ለ. ሶስት እኩል ቦታ ከከፊልን ሲሶ እናገኛለን ።
  - ሐ. አራት እኩል ቦታ ከከፊልን ሩብ እናገኛለን ።
- የሙሉ ነገሮች መከፋፈል እኩል መሆናቸውን እንጂ ግማሽ ፣ ሲሶ እና ሩብ መባል እንደማይቻል ለተማሪዎቹ ማስረዳት አለብዎት።

የትምህርት መርጃ መሳሪያዎች

- ◆ ግማሾች እና ሩቦችን የያዙ የተለያዩ ቻርት እና ምስሎች
- ◆ የሬክታንግል ፣ የክብ ቅርጽ እና ወዘተ. ያላቸው ወረቀት
- ◆ ለመከፋፈል የሚመቹ ነገሮች
- ◆ ሞዴሎች

የመማር ማስተማር ዘዴዎች

- አንድን ሙሉ ነገር እኩል ሁለት ቦታ በመክፈል ግማሾችን ማስተማር።
- አንድን ሙሉ ነገር እኩል ሶስት ቦታ በመክፈል ሲሶዎችን ማስተማር ።
- አንድን ሙሉ ነገር እኩል አራት ቦታ በመክፈል ሩቦችን ማስተማር።
- የተለያዩ እኩል ክፋይ ያላቸውን ምስሎች በመጠቀም ግማሾችን ፣ ሲሶዎችን እና ሩቦችን እንዲናገሩ መጠየቅ።

ክትትል እናምዘና

ተማሪዎቹ የክብ ምስል በመሳላ እኩል 2፣ 3 እና 4 በመከፋፈል እንዲገልጹ በመጠየቅ መልሳቸውን ገምግሙ። ቼክ ሊስት በማዘጋጀት ክትትል ማድረግ

4.1 ግማሾች

የተሰጠው ክፍለ ጊዜ: 7

ብቃት፤ ከዚህ አርዕስት ትምህርት በኋላ ተማሪዎቹ ፤

- ከአንድ ነገር ክፋዮች ግማሽ የሚሆነውን ክፋይ ይለያሉ።
- ተጨባጭ የሆኑ ነገሮችን እኩል በሁለት ይከፍላሉ።
- የተለያዩ ነገሮችን በመጠቀም ግማሾችን ያሳያሉ።

ማስታወሻ

በሁለት እኩል ቦታ ያልተከፈሉ የነገሮች ክፋይ ግማሽ መሆን እንደማይችል አስገንዝቡ።

የትምህርት መርጃ መሳሪያዎች

- ◆ የሬክታንግል ፣ የክብ ቅርጽ እና ወዘተ ያላቸው ወረቀት
- ◆ ለመከፋፈል የሚመቹ ነገሮች
- ◆ ሞዴሎች
- ◆ ግማሾችን የያዙ የተለያዩ ቻርት እና ምስሎች።

የመማር ማስተማር ዘዴዎች

- ተማሪዎቹ የመከፋፈል ጽንሰ ሀሳብን እንዲረዱ እኩል የሆኑና ያልሆኑ ተጨባጭ እንደ ፍራፍሬ ፣ ወረቀትን በተለያዩ ቅርጽ ከማጠፍ በመጀመር በምስል እንዲተኩ መርዳት።
- ብዛታቸው ተጋማሽ ቁጥሮች የሆኑ ነገሮችን እንዲቆጥሩ በማዘጋጀት ሁለት ቦታ አንድ ለእኔ አንድ ላንተ በማለት እየጨመሩ ከእጃቸው እስኪጨርሱ ድረስ በመቀጠል መካፈል ይቻላል።
- የተለያዩ ቅርጽ ያላቸው ወረቀቶችን ለተማሪዎቹ በመስጠት አጥፊው የተሰጣቸውን ግማሽ ቅርጽ እንዲያሳዩ ማድረግ።
- ለተማሪዎቹ የተለያዩ ምስሎችን በመስጠት የምስሎቹን ግማሽ በመቀባት እንዲያሳዩ መምራት።
- የሙሉን ግማሽ ለማሳየት የቁጥር መስመርን መጠቀም።
- በመቀጠል አንዱን ምድብ እለፍና የመስመሩን ግማሽ እንዲቀቡ በመጠየቅ ግማሽ በማለት እንዲሰይሙ መምራት።

ማሳሰቢያ ፤ $\frac{1}{2}$ ን እንደምልክት አትጠቀሙ።

ተማሪዎቹ ግማሽ ቁጥር መሆኑን እና በተጨማሪም እንደ ልኬት እና ስሌት መረዳታቸውን ለማረጋገጥ ትግበራን በቁጥር መስመር ላይ ስጧቸው።

ክትትል እናምዘና

- ⊙ ተማሪዎቹ ሁለት ቦታ የተካፈሉትን ነገሮች እንዴት እንደሚገልጹ መጠየቅ።
- ⊙ ተማሪዎቹ እንዴት ወረቀትን እንደሚያጥፉ ማየት እና በሌላ ጎን እንዲያጥፉ መጠየቅ ። ለምሳሌ ፤ የካሬ ቅርጽን በቁመቱ ፣ በወርዱ ወይም በሰያፍወይም ደግሞ በሁለት ሰያፍ እና በቁመቱ በሁለት ትይዩ ማጠፍ።
- ⊙ ለተማሪዎቹ የተለያዩ ነገሮችን በማቅረብ እንዴት ግማሻቸውን እንደሚፈልጉ ማየት እና ካለፈው የማካፈል ምዳቸው ጋር እንዴት እንደሚያያይዙት ማረጋገጥ።
- ⊙ ተማሪዎቹ ነገሮችን በትክክል መክፈል መቻላቸውን ወይንም ግማሹን መቀባታቸውን ማየት እና ነገሮችን እኩል ቦታ እንዲከፍሉ ወይንም ምስሉን በመቀባት እንዲያሳዩ ማበረታታት።

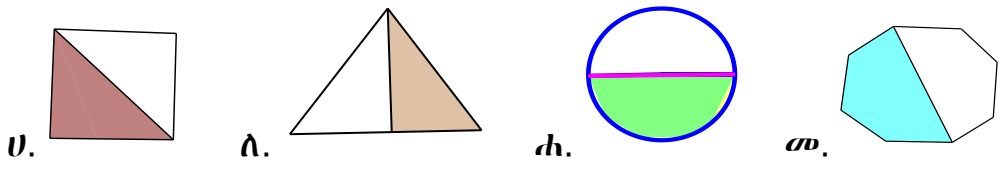
የትግበራ 4.1 መልስ

1. አንድን ዳቦ ሁለት እኩል ቦታ ከፍለክ/ሽ አንዱን ብትበላ/ዩ የሚቀርባህ/ሽ ግማሽ ይቀራል።
2. አንድ የሬክታንግል ቅርጽ ያለውን ወረቀት ሁለት እኩል ቦታ በማጠፍ አንዱን ግማሽ በእርሳስ ይቀቡ ይህ የተቀባው ግማሽ ይባላል።

የመልመጃ 4.1 መልስ

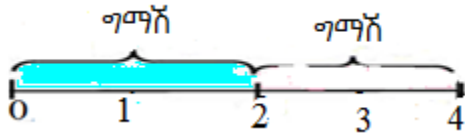

3. በጥንቃቄ እኩል ሁለት ቦታ እንዲከፍሉ ምሯቸው።

የመልመጃ 4.2 መልስ

1. በ0 እና በ2 ቁጥር መካከል የተቀባው ቦታ በ0 እና በ4 መካከል ያለው ርዝመት ግማሽ ነው።

2. ግማሽ

3. ሀ. የሜቲ ድርሻ 6 ነው። እንዲሁም የፍሮምሳ ድርሻ 6 ይሆናል። ለ. ግማሽ

4.2 ሩቦች

የተሰጠው ክፍለ ጊዜ: 9

ብቃት፣ ከዚህ አርዕስት ትምህርት በኋላ ተማሪዎቹ፡

- ከአንድ ነገር ክፋዮች ሩቦች የሚሆነውን ክፋይ ይለያሉ።
- ተጨባጭ የሆኑ ሩብ ነገሮችን ይለያሉ።
- የተለያዩ ነገሮችን ሩቦች በመጠቀም ይተካሉ።

ማስታወሻ

በአራት እኩል ቦታ ያልተከፈሉ የነገሮች ክፋይ ሩቦች መሆን እንደማይችሉ አስገንዝቡ።

የትምህርት መርጃ መሳሪያዎች

- ◆ የሬክታንግል ፣ የክብ ቅርጽ እና ወዘተ ያላቸው ወረቀት
- ◆ ለመከፋፈል የሚመቹ ነገሮች
- ◆ ሞዴሎች
- ◆ ሩቦችን የያዙ የተለያዩ ቻርት እና ምስሎች

ማስታወሻ

- ሩብን የምናገኘው አንድን ሙሉ ነገር እኩል አራት ቦታ በመክፈል ነው።
- ሩብን ለማግኘት እያንዳንዱን የሙሉ ግማሽ ሁለት እኩል ቦታ በመክፈል መሆኑን አስረዱ።
- ሲሶን የምናገኘው አንድን ሙሉ ነገር እኩል ሶስት ቦታ በመክፈል ነው።

የመማር ማስተማር ዘዴዎች

- ተማሪዎቹ አንድን ወረቀት እኩል ሁለት ቦታ ካጠፉ በኋላ እንደገና ያንኑ የታጠፈውን እኩል ሁለት ቦታ በማጠፍ የላይኛውን ክፋይ እንዲቀቡ አድርግ። ከዚያም የታጠፈውን ወረቀት በመነጠል ከሙሉው የተቀባውን ክፋይ ማስገንዘብ።
- አራት እኩል ቦታ የተከፈለ ምስል ስፍራ የተለያዩ ቀለሞችን በመቀባት የተቀባው የምስሉን ስፍራ ምን ያህል እንደሚሆን በመጠየቅ የሩብን ጽንሰ ሀሳብ መሰረት ማስያዝ።

- የተለያዩ ቅርጽ ያለው ወረቀት አዘጋጅ። ተማሪዎቹ ወረቀቱን በማጠፍ የቅርጹን ሩብ ፣ ሁለተኛ ሩብ ፣ ሶስተኛ ሩብ እንዲፈልጉ ማድረግ።
- ለተማሪዎቹ የሚቀቡ ምስሎችን በመስጠት የምስሉን ስንት ክፋይ እንደተቀባ መጠየቅ።
- የተማሪዎቹን በምክንያት ተመስርቶ መከራከርን የሚጠይቅ የቃላት ፕሮብሌም እንደ ጫልቱ እና መገርቱ እያንዳንዳቸው መጠኑ እኩል የሆነ ወረቀት አላቸው። ጫልቱ ወረቀቷን አራት ቦታ ቆረጠች። መገርቱ ደግሞ ሁለት ቦታ ቆረጠች። ማናት ብዙ የወረቀት ቁራጭ ያላት? ማናት ትልቅ የወረቀት ቁራጭ ያላት ?
- ሩቦችን ለማሳየት የቁጥር መስመርን በመጠቀም ተማሪዎቹ የቁጥሩ ሩብ መሆኑን እና በተጨማሪ እንደ ስፍር እና ስሌት መረዳታቸውን ማረጋገጥ።
- ስለ ክፋይ እና ሙሉ ነገር ጽንሰ ሀሳብ የተለያዩ ምሳሌዎችን በመጠቀም ማሳሰብ። ክፋይን ከሙሉ ክፋይ ጋር በማገናኘት ከነባራዊው አለም ጽንሰ ሀሳብ ጋር በማያያዝ እንዲፈትሹ ማድረግ።

ክትትል እና ምዘና

- ⊕ ተማሪዎቹ በቃል እና ምስልን በመጠቀም ምክንያታቸውን እንዴት እንደሚገልጹ በቼክ ሊስት መከታተል።
- ⊕ ስለ ግማሾች እና ሩቦች በአንድ ላይ የያዙ ጥያቄዎችን በመጠየቅ የተማሪዎቹን ግንዛቤ መገምገም።
- ምሳሌ ፡ ሶሬቲ ምልክቶችን እያደረገች ነው። ግማሹን በጥቁር ምልክት ፣ አንድ አራተኛውን ዳለቻ (አመዳማ) ቀለምና አንዱ ሩብ ነጭ እንዲሆን ፈለገች ። ሶሬቲ የምትፈልገውን ምልክት መምሰል የሚችለው የትኛው ነው?

ትግበራ 4.2 መልስ

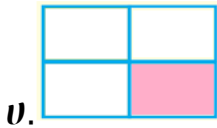
አንድ ፊክታንግል የሆነ ወረቀት እኩል ሁለት ቦታ ሁለት ጊዜ እጠፋትና ገጹን ቀቡት ። የተቀባው ገጽ በአራት ስፍራ ተከፍሏል። ከተገኘው ስፍራዎች ውስጥ አንዱ ሩብ ይባላል።

የመልመጃ 4.3 መልስ

1. ካሉት አራት ክፋዮች ውስጥ አንዱን መቀባት ይችላሉ።

2.

ሀ.

ለ.

3. ሀ. ግማሽ < ሙሉ   ለ. ሩብ < ሲሶ   ሐ. ሲሶ < ግማሽ
 መ. ሩብ < ግማሽ   ግ. ሙሉ > ሲሶረ. ሩብ < ሙሉ

የመልመጃ 4.4 መልስ

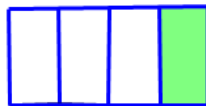
1. ሀ. ሩብ   ለ. ሩብ   ሐ. ሩብ   መ. ሩብ
 2. ሀ. ግማሽ   ለ. ሙሉ

3. ጫልቱ አራት ቦታ ቆረጠች። መገርቱ ደግሞ ሁለት ቦታ ቆረጠች።

ብዙ የወረቀት ቁራጭ ያላት ጫልቱ ናት። ምክንያቱም ጫልቱ 4 ቦታ መገርቱ ደግሞ 2 ቦታ የቆረጠቺው ስለ ሆነ ፣ትልቅ ቁራጭ የያዘቺው መገርቱ ናት። ምክንያቱም መገርቱ አንድን ሙሉ ወረቀት እኩል ሁለት ቦታ ስለቆረጠቺው ጫልቱ ደግሞ እኩል አራት ቦታ ስለከፈለቺው።

4. ሐ

5 ሀ. የተሰጠው የሬክታንግል ምስል እኩል አራት ቦታ የተከፈለ ነው። ከአራቱ ክፍሎች ውስጥ የተቀባው አንዱ ክፍይ ብቻ ነው።

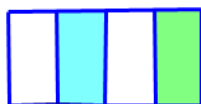
የተቀባው የሬክታንግል ክፍል አንድ አራተኛ ወይም ሩብ ይባላል።

ለ. የተሰጠው ክብ ምስል እኩል አራት ቦታ ነው የተከፈለው። ከአራቱ ክፍሎች ውስጥ ሁለቱ ክፍሎች ብቻ ተቀብተዋል።

ይህ የተቀባው የክብ ክፍል ግማሽ ይባላል።

ሐ. የተሰጠው የሬክታንግል ምስል እኩል አራት ቦታ ነው የተከፈለው። ከአራቱ ክፍሎች ውስጥ የተቀባው ሁለቱ ክፍሎች ብቻ ናቸው።

ይህ የተቀባው የሬክታንግል ክፍል ግማሽ ይባላል።

መ. የተሰጠው የጎን ሶስት ምስል እኩል አራት ቦታ ነው የተከፈለው። ከአራቱ ክፍሎች ውስጥ የተቀባው አንዱ ክፍይ ብቻ ነው።

ይህ የተቀባው የጎን ሶስት ክፍል ፍብ ነው በሏቸው።

ሠ. የተሰጠው የጎን ሶስት ምስል እኩል አራት ቦታ ነው የተከፈለው። ከአራቱ ክፍሎች ውስጥ ያልተቀባው አንዱ ክፍይ ብቻ ነው

ይህ ያልተቀባው የጎን ሶስት ክፍል ፍብ ነው በሏቸው።

ምዕራፍ 5

ፓተርኖች

የተሰጠው ክፍለ ጊዜ: 14

የመማር ውጤቶች ፤ ከዚህ አርዕስት ትምህርት በኋላተማሪዎቹ፡

- ተደጋጋሚ ፓተርንን ይረዳሉ፡፡
- ቁጥሮችን እና ነገሮችን በመጠቀም ተደጋጋሚ ፓተርንን ያሳያሉ፡፡

መግቢያ

በዚህ ምዕራፍ ውስጥ ተማሪዎቹ የፓተርንን ጽንሰ ሀሳብ እንዲረዱ ተጨባጭ የሆኑ በአከባቢያቸው ከሚገኙ ነገሮች ላይ በመነሳት ማስገንዘብ አስፈላጊ ነው፡፡ በልብስ ዲዛይን፣ በቤትእቃዎች እና በሌሎች መጠቀም ይጠበቅቦታል፡፡ ስለ ፓተርን ስናስተምር የራሳችንን ፈጠራ በማክል የተማሪዎቹን ግንዛቤ ጨምሩ፡፡ ለምሳሌ፣የተለያዩ ቀለሞችን መጠቀም፡፡እንዳከባቢያቸው ፓተርንን የሚያሳዩ ነገሮችን በመጀመሪያ ላይ በማምጣት በትግበራ ውስጥ መጠቀም፡፡

የትምህርት መርጃ መሳሪያዎች

- ◆ ፕላስቲኮችን በተለያዩ ቅርጽ በመቁረጥ መጠቀም(ማኒፑሌቲቭ)
- ◆ ባለ ቀለም ካርድ
- ◆ የአከባቢ ቁሳቁሶች (ቁና ፣ ጨሌ)
- ◆ በሰፊ ወረቀት (በፍሊፕ ቻርት) ላይ ምስሎችን መለጠፍ

5.1 የድግግሞሽ ዩኒት

የተሰጠው ክፍለ ጊዜ: 6

ብቃት፤ ከዚህ አርዕስት ትምህርት በኋላተማሪዎቹ ፤

- በተሰጠው ፓተርን ውስጥ የድግግሞሽ ዩኒትን ይለያሉ፡፡
- በተሰጠው ፓተርን ውስጥ የነገሮችን የድግግሞሽ መጠን ይናገራሉ፡፡

ማስታወሻ

በመጀመሪያ በአከባቢ የሚገኙ የፓተርን ዲዛይን ያላቸው እንደ ልብስ፣ የቁና ስፌቶች፣ ሌማት፣ የቤት ውስጥ ምንጣፍ እና ወዘተ በመጠቀም የተማሪዎቹን ግንዛቤ ከፍ ማድረግ ፡፡

የትምህርት መርጃ መሳሪያዎች

- ◆ ፕላንቲቶችን በተለያዩ ቅርጽ በመቁረጥ መጠቀም
- ◆ ባለ ቀለም ካርድ
- ◆ የአካባቢ ቁሳቁሶች (ቁና ፣ ጨሌ)
- ◆ በሰፊ ወረቀት (በፍሊፕ ቻርት) ላይ ምስሎችን መለጠፍ

የመማር ማስተማር ዘዴዎች

- ባለ ቀለም ካርዶችን በማዘጋጀት በጫወታ መልክ ማስተማር፡፡
- በተሰጡ መልመጃዎችና ትግበራዎች ላይ ማሳተፍ፡፡
- በአካባቢያቸው የሚገኙ ነገሮችን በተጨማሪ ማሳየት፡፡ (ምሳሌ ጨሌ)

ክትትል እና ምዘና

- ⊖ ቼክ ሊስት መጠቀም
- ⊖ የቤት ስራ፣ የክፍል ስራ መስጠት እና ማረም
- ⊖ የተለያዩ መሳሪያዎችን በማቅረብ ፓተርንን የሚሰሩበትን ሁኔታ መከታተል፡፡

ትግበራ 5.1

ማሳሰቢያ፡ በቀለም ካርድ ቦታ የተለያዩ ቀለም ያላቸውን ቆርኪዎች ወይም የተለያዩ ቅርጽ ያላቸው እንደ ጎን ሶስት፣ ጎን አራት፣ ክብ እና ወዘተ የመሳሰሉትን መጠቀም ይችላሉ፡፡

የመልመጃ 5.1 መልስ

1. ፓተርን መሆኑን መለየት

ማሳሰቢያ እዚህ ላይ አዎ ወይም አይደለም ማለት ብቻ ሳይሆን ከነምክንያቱ እንዲመልሱ አድርጉ፡፡

ሀ. ፓተርን ነው፡፡ አበባው እና የገና ዛፍተራ በተራ በተመሳሳይ ድግግሞሽ

በቅደም ተከተል ተቀምጠዋል፡፡

ለ. ፓተርን ነው፡፡ ጎን ሶስት እና ሮምበስ ተራ በተራ በተመሳሳይ ድግግሞሽ

በቅደም ተከተል ተቀመጠዋል፡፡

ሐ. ፓተርን አይደለም፡፡ የተቀናጀ ድግግሞሽ የላቸውም፡፡

መ. ፓተርን ነው፡፡ ሁለት ነገሮች ተራ በተራ በተመሳሳይ ድግግሞሽ ተቀምጠዋል፡፡

ሠ. ፓተርን ነው፡፡ ሁለት ነገሮች ተራ በተራ በተመሳሳይ ድግግሞሽ ተቀምጠዋል፡፡

ረ. ፓተርን ነው፡፡ ሁለት ነገሮች ተራ በተራ በተመሳሳይ ድግግሞሽ ተቀምጠዋል፡፡

2. የድግግሞሽ ዩኒት መጠን

- ሀ. 1 ዩኒት   ለ. 2 ዩኒት   ሐ. 3 ዩኒት

3. የድግግሞሽ ብዛት

- ሀ. 2   ለ. 3   ሐ.3መ. 4

4. የሰንጠረዥን ውስጥ በመቀባት ፓተርኑን መናገር፡፡

አግድም፤ 1ኛ፣3ኛቁልቁል፤1ኛ፣3ኛእና5ኛ

5.2 የጎደለ አባል

የተሰጠው ክፍለ ጊዜ፡ 8

ብቃት፤ ከዚህ አርዕስት ትምህርት በኋላተማሪዎቹ ፤

- በተሰጠው ፓተርን ውስጥ የጎደለውን አባል የሟላሉ፡፡
- በቅርብ ያለውን የድግግሞሽ ፓተርን አባል በማስረዘም ይገምታሉ፡፡

የትምህርት መርጃ መሳሪያዎች

- ◆ ፕላስቲኮችን በተለያዩ ቅርጽ በመቆራረጥ
- ◆ ባለ ቀለም ካርድ

የመማር ማስተማር ዘዴዎች

- የጎደለ ቁሞችን የያዙ ፓተርኖችን በመስጠት ተማሪዎቹ እንዲሞሉ መጠየቅ፡፡
- በተሰጡ መልመጃዎች እና ትግበራዎች ላይ ተማሪዎቹን ማሳተፍ፡፡
- የፓተርን ቁሞችን በመስጠት ስንተኛ ደረጃ ላይ እንደሚገኙ መጠየቅ፡፡

ክትትል እና ምዘና

- ☞ ቼክ ሊስት መጠቀም፡፡
- ☞ ተማሪዎቹ የጎደለውን የፓተርን አባል መሙላታቸውን ማረጋገጥ፡፡

የትግበራ 5.2 መልስ

- ሀ. 3   ለ. 16፣ 19   ሐ. ሳጥን እና አበባ   መ. 2 ኳስ

የመልመጃ 5.2 መልስ

- 1. ሀ. 18፣ 20   ለ. 25፣ 29   ሐ. 35፣ 40
- መ. 40   ሠ. 32   ረ. 20፣ 48

2. የጎደለትንቁሞች በሰንጠረዥ ውስጥ መሙላት

የሰው ብዛት	የእጅ ብዛት	የእጅ ጣቶች ብዛት
2	4	20
4	8	40
6	12	60
8	16	80
10	20	100
12	24	120

3. ከተሰጡት ነገሮች ውስጥ ባዶ ቦታውን የሚያሟላ መምረጥ

ሀ. ለ. ሐ. መ.

4. የጎደሉትን ተርፎች መመላለስ

ሀ. ለ. ሐ. መ.

5. ሀ. ለ. ሐ.

መ.   ሠ.

የመልመጃ 5.3 መልስ

- 1.ሀ. 10 - አንደኛ ቁም ለ. 100 -አንደኛ ቁም
 22 - ሁለተኛ ቁም 106 - ሁለተኛ ቁም 34 - ሶስተኛ ቁም
 112 - ሶስተኛ ቁም . 46 - አራተኛ ቁም 118 - አራተኛ ቁም
 58 - አምስተኛ ቁም 124 - አምስተኛ ቁም 70 - ስድስተኛ ቁም

ማሳሰቢያ፤ ስንተኛ ተርም የሚለውን ለመፈለግ

በተዘረዘሩት ውስጥ የተጠየቀው ቁም ስለሌለ ማስረዘም አስፈላጊ ነው። ስለዚህ የሚራዘምበትን የኒት በመጨረሻው ቁም ላይ በመጨመር ቁሞቹን ደግሞ እየቆጠሩ እንዲሄዱ አድርጉ።

2. ሀ. 24 እና 30 ለ. 60 እና 80 ሐ. 66 እና 78 መ. 250 እና 300

3. 20 4.120

ምዕራፍ 6

የርዝመት ፣ መጠነቁስ እና ይዘት ስፍሮች

የተሰጠው ክፍለ ጊዜ: 25

የመማር ውጤቶች ፣ ከዚህ አርዕስት ትምህርት በኋላ ተማሪዎቹ፡

- በኢትዮጵያ ባህላዊ መስፈሪያዎች ርዝመትን፣ መጠነ ቁስን እና ይዘትን ይሰፍራሉ።
- ዘመናዊ ዩኒቶች በመጠቀም ርዝመትን፣ መጠነ ቁስን እና ይዘትን ይሰፍራሉ።

መግቢያ

በዚህ ምእራፍ ውስጥ ተማሪዎቹ የርዝመት፣ የመጠነቁስ እና የፈሳሾችን ስፍር እና መሰረታዊ የሆኑ ዩኒቶችን ይማራሉ። በነዚህ ዩኒቶችም ይሰፍራሉ። እነዚህንም ስፍሮች መደመር እና መቀነስ ይማራሉ። በአከባቢያቸው የሚገኙ ነገሮችን መስፈር እንዲችሉ ይህ ምእራፍ በጣም ይረዳቸዋል። በርዝመት ልኬት ስር ስንዝርን ፣ ክንድን ፣ እርምጃን ፣ ገመድን ፣ ሳ.ሜ እና ሜትርን በመጠቀም መስፈር ይማራሉ። የሳ.ሜ እና ሜትርን ግንኙነትን በዚህ ውስጥ ይማራሉ። በተጨማሪም በሳ.ሜ እና በሜትር የተሰጡ ስፍሮችን መደመር እና መቀነስ ይማራሉ። በመጠነቁስ ስፍር ስር ደግሞ የተለያዩ መጠነቁስ ያላቸውን ነገሮች በኪ.ግ መስፈር ይማራሉ። ሚዛንን በመጠቀም መጠነቁስን መስፈርን እንዲለማመዱ ማድረግ ተገቢ ነው። ፈሳሽንም እንዴት እንደሚሰፍሩ ማለማመድ አስፈላጊ ነው። እንዲሁም ፈሳሾችን በሊትር እና በሚሊ ሊትር መስፈርን ይማራሉ።

የትምህርት መርጃ መሳሪያ

- ◆ ክንድ፣ ስንዝር፣ እርምጃ ፣ ገመድ እና ማስመሪያ
- ◆ የርዝመት መስፈሪያ መሳሪያዎች
- ◆ የፈሳሽ ይዘት መስፈሪያ መሳሪያዎች
- ◆ የተለያዩ ፈሳሽ
- ◆ የመጠነቁስ መስፈሪያ መሳሪያዎች
- ◆ ሊሰፈሩ የሚችሉ ነገሮች (ቡና ፣ ጤፍ ፣ ማሽላ ፣ በቆሎ እና ወዘተ)

6.1 ርዝመትን በባዕላዊ እና በሳንቲሜትር እና በሜትር መስፈር

የተሰጠው ክፍለ ጊዜ: 4

ብቃት፤ ከዚህ አርዕስት ትምህርት በኋላ ተማሪዎቹ፤

- ክንድ፣ጫማ ፣ ስንዝር ፣ እርምጃ እና ገመድን በመጠቀም ርዝመትን መስፈር።
- ርዝመትን በ ሳ.ሜ እና በ ሜ ይሰፍራሉ።
- የ ሳ.ሜ እና የ ሜ ዝምድና ይገልጻሉ።

ማስታወሻ

ይህን ርዕስ ለማስተማር ተማሪዎቹ ማስመሪያን በመጠቀም የተለያዩ ርዝመቶችን ይስፈሩ።

እንደዚሁም የክፍላቸውን ጠረጴዛ ፣ መቀመጫ እና የክፍላቸውን ርዝመት እና ወርድ ምን ያህል እንደሆነ እና እነዚህን የመሳሰሉትን በመስፈር ይለማመዱ።

ምሳሌ፤ ማስመሪያን በመጠቀም የጓደኞቻቸውን ፣ የደብተራቸውን እና የተለያዩ ነገሮችን ርዝመት አሰፍሯቸው። በተጨማሪም የሜትር ምልክት ሜ እና የሳንቲሜትር ምልክት ሳ.ሜ መሆኑን አስተመሩ።

የሜትርን እና የሳንቲሜትርን ዝምድና ለተማሪዎቻቸው ማስረዳት አስፈላጊ ነው።

ይህም 1ሜ = 100 ሳ.ሜ መሆኑን በመንገር መሆን አለበት።

የትምህርት መርጃ መሳሪያዎች

- ◆ ክንድ፣ ስንዝር፣ እርምጃ ፣ ገመድ እና ማስመሪያ
- ◆ የርዝመት መስፈሪያ መሳሪያዎች።

የመማር ማስተማር ዘዴዎች

- ተማሪዎቹ በአከባቢያቸው የሚገኙ ነገሮችን ርዝመት እንዲሰፍሩ ማለማመድ።
- በሳ.ሜ እና በ ሜ መካከል ያለውን ግንኙነት እንዲለዩ ማስጨበጥ።
- ተማሪዎቹ ማስመሪያን በመጠቀም የነገሮችን ርዝመት እንዲናገሩ አድርጉ።
- ተማሪዎቹ በቡድን እና በግል የተሰጡ መልመጃዎችን እና ትግበራዎችን እንዲሰፍሩ አድርጉ።

ክትትል እና ምዘና

- ⊙ በ ሳንቲሜትር የሚሰፈሩ የተለያዩ ነገሮችን ርዝመት በመጠየቅ መልሳቸውን ገምግሙ።
- ⊙ በ ሜትር የሚሰፈሩ የተለያዩ ነገሮችን ርዝመት በመጠየቅ መልሳቸውን ገምግሙ።
- ⊙ ነገሮችን በመስፈር ላይ ተማሪዎቹ ያላቸውን ግንዛቤ መገምገም።

የመልመጃ 6.1 መልስ

- 1 ሀ. 700ሳ.ሜ   ለ. 800ሳ.ሜ   ሐ. 1000ሳ.ሜ
- መ. 1ሜ   ሠ. 4ሜ   ረ. 9ሜ
- 2. 400ሳ.ሜ
- 3. 8ሜ

6.2 ተመሳሳይ የርዝመት ዩኒቶችን መደመር እና መቀነስ

የተሰጠው ክፍለ ጊዜ: 3

ብቃት፤ ከዚህ አርዕስት ትምህርት በኋላተማሪዎቹ ፤

- በ ሜ የተሰጡ ርዝመቶችን ይደምራሉ ፤ይቀንሳሉ፡፡
- በ ሳ.ሜ የተሰጡ ርዝመቶችን ይደምራሉ ፤ይቀንሳሉ፡፡

ማስታወሻ

ተማሪዎቹ በተመሳሳይ ዩኒት የተሰጡ ነገሮችን ሳ.ሜ እና ሳ.ሜ ወይም ሜ እና ሜ መደመር እና መቀነስ እንዲለማመዱ ማድረግ ይጠበቅቦታል፡፡

ለምሳሌ፤ 8ሳ.ሜ + 9ሳ.ሜ ለማስተማር መጀመሪያ 8 + 9 መደመር ፤

8 + 9 = 17 ከዚህ በኋላ የቁጥሩን ዩኒት አብሮ መጻፍ ነው፡፡

ስለዚህ 8ሳ.ሜ + 9ሳ.ሜ = 17ሳ.ሜ

መቀነስን ለማስተማር ደግሞ በሚከተለው መንገድ ተጠቀሙ

ለምሳሌ፤ 26ሜ— 5ሜ = _____ ለማስተማር ፤ በቅድሚያ ሁለቱን ቁጥሮች

ማቀናነስ 26 -5 = 21፡፡

ከዚህ በኋላ የቁጥሩን ዩኒት ሜ አብሮ በመጻፍ ማንበብ ነው፡፡

ስለዚህ 26ሜ + 5ሜ = 21ሜ ይሆናል፡፡

የትምህርት መርጃ መሳሪያዎች

- ◆ ማስመሪያ፡ከእንጨት የተሰራ ሜትር

የመማር ማስተማር ዘዴዎች

- ተማሪዎቹ ሁለት የተለያዩ ነገሮችን ርዝመት በመደመር ርዝመታቸውን እንዲናገሩ እርዷቸው፡፡
- ተማሪዎች የገመድን ርዝመት እንዲሰፍሩ ማድረግ፡፡በመቀጠልም ካለው ላይ የተወሰነ ርዝመትን በመቁረጥ ርዝመቱን ሰፍረው መቀነስን እንዲረዱ አድርጉ፡፡
- ተማሪዎቹን በቡድን በመክፈል ልምድ እንዲለዋወጡ ማገዝ፡፡
- የትግበራ ስራ በመሥጠት እንዲወያዩበት አድርጉ፡፡
- በዚህ አርዕስት ስር የተሰጡ መልመጃዎችን ማሰራት፡፡

ክትትል እና ምዘና

- ⊕ በሜትርየተሰጡ የመደመር ጥያቄዎችን በመጠየቅ መልሳቸውን ገምግሙ፡፡
- ⊕ በ ሳንቲ ሜትር የተሰጡ የመደመር ጥያቄዎችን በመጠየቅ
- ⊕ በ ሳንቲ ሜትር የተሰጡ የመቀነስ ጥያቄዎችን በመጠየቅ
- ⊕ በሜትር የተሰጡ የመቀነስ ጥያቄዎችን በመጠየቅ

የትግበራ 6.7 መልስ

1. የገመድ ርዝመት 7ሜ

የተጨማሪ ገመድ ርዝመት 5ሜ

የሁለቱ ገመዶች ርዝመት ባንድላይ፣ $7ሜ + 5ሜ = 12ሜ$ ነው፡፡

2. $10ሳ.ሜ$ እና $8ሳ.ሜ$ አንድላይ፣ $10ሳ.ሜ + 8ሳ.ሜ = 18ሳ.ሜ$ ይሆናል፡፡

3. $70ሳ.ሜ$ ከሚረዝም እንጨት ላይ $20ሳ.ሜ$ ሲቆረጥ የሚቀረው

$70ሳ.ሜ - 20ሳ.ሜ = 50ሳ.ሜ$ ይሆናል፡፡

የመልመጃ 6.2 መልስ

1ሀ. $28ሳ.ሜ$

ለ. $61ሳ.ሜ$

ሐ. $53ሜ$

መ. $91ሳ.ሜ$

ሠ. $12ሳ.ሜ$

ረ. $52ሜ$

2ሀ. $20ሳ.ሜ$

ለ. $33ሜ$

ሐ. $16ሳ.ሜ$ መ. $30ሳ.ሜ$

3. ደራርቱ ርዝመቱ $160ሳ.ሜ$ የሆነ ሲንቁ ይዛለች፡፡

አያንቱ ርዝመቱ $170ሳ.ሜ$ የሆነ ሲንቁ ይዛለች፡፡

ሀ. $160ሳ.ሜ + 170ሳ.ሜ = 330ሳ.ሜ$ ለ. $170ሳ.ሜ - 160ሳ.ሜ = 10ሳ.ሜ$

6.3 መጠነቁስን በግራም እና በኪሎ ግራም መስፈር

የተሰጠው ክፍለ ጊዜ: 5

ብቃት፣ ከዚህ አርዕስት ትምህርት በኋላ ተማሪዎቹ ፣

- መጠነቁስን በ ኪ.ግ ይሰፍራሉ
- የመጠነቁስ መስፈሪያዎችን ያነጻጽራሉ

ማስታወሻ

መደበኛ የመጠነቁስ መስፈሪያ ዩኒት ኪሎግራም ሲሆን፣ አጥሮ ሲጻፍ ኪ.ግ ይሆናል፡፡ መጠነቁስ መስፈርን ለማስተማር በክፍል ውስጥ የተለያዩ ነገሮችን መጠነቁስ በመስፈር ማሳየት አለብዎት ፡፡ በመቀጠልም ተማሪዎቹ ራሳቸው እንዲሰፍሩ አድርጉ፡፡

መጠነቁስን ለመስፈር የሚያገለግሉት እንደ ግራም እና ኪሎግራም ናቸው። ግራም በ (ግ) ይወከላል እና ኪሎግራም ደግሞ(ኪ.ግ) የሚወከል መሆኑን ለተማሪዎች በማስገንዘብ እና ዝምድናቸውም እንደሚከተለው መሆኑን ግለጹላቸው።

$$1ኪ.ግ = 1000ግ$$

የትምህርት መርጃ መሳሪያዎች

- ◆ የመጠነ ቁስ ሚዛን
- ◆ መጠነቁሳቸው ሊሰፈሩ የሚችሉ ነገሮች።

የመማር ማስተማር ዘዴዎች

➔ ተማሪዎቹ የአንድን ነገር መጠነቁስ መመዘን እንዲለማመዱ እርዷቸው።

ክትትል እና ምዘና

- ➔ በኪሎግራም (ኪ.ግ) የሚሰፈሩ ነገሮችን መጠየቅ።
- ➔ ተማሪዎቹ የነገሮችን መጠነቁስ የሚሰፍሩበትን ሁኔታ መመልከት።

የመልመጃ 6.3 መልስ

$$1.ሀ.10 + 20 = 30$$

$$ለ.50 - 10 = 40$$

2.ጋዲሴ 2 ኪ.ግ ሙዝ ገዛች።ኩለኒ 1 ኪ.ግ ሙዝ ገዛች።

ስለዚህ ጋዲሴ ከኩለኒ የበለጠ ሙዝ ገዝታለች።

2. ቶላ 21ኪ.ግ ተሸክመ።ገመቹ 19 ኪ.ግ ተሸክመ።ስለዚህ ቶላ ከገመቹ በላይ ተሸክሟል።

3. ሀ.ግራም   ለ.ግራም   ሐ. ኪሎ ግራም   መ.ኪሎ ግራም

6.4 ተመሳሳይ ዩኒት ያላቸውን መጠነቁሶች መደመር እና

መቀነስ

የተሰጠው ክፍለ ጊዜ: 3

ብቃት፤ ከዚህ አርዕስት ትምህርት በኋላ ተማሪዎቹ ፣

- የመጠነቁስ ስፍሮችን ማነጻጸር
- በ ኪ.ግ እና በ ግ የተሰጡ ስፍሮችን ይደምራሉ።
- በ ኪ.ግ እና በ ግ የተሰጡ ስፍሮችን ያቀናንሳሉ።

ማስታወሻ

የተለያዩ መጠነቁስ ያላቸውን ነገሮች ለመደመር እና ለመቀነስ ደግሞ የሚከተሉትን ምሳሌዎች ተጠቀሙ፡፡

ምሳሌ፤ $28 \text{ ኪ.ግ} + 12 \text{ ኪ.ግ} = \underline{\hspace{2cm}}$ ለማስተማር፤ መጀመሪያ የ $28 + 12$ ድምርን ማግኘት አለብዎት፡፡ በመጨረሻም ኪ.ግ መጨመር ብቻ ነው፡፡

የመማር ማስተማር ዘዴዎች

- የመጠነቁስ ሚዛንን ክፍል ውስጥ ይዞ በመምጣት የተለያዩ ነገሮችን መጠነቁስ በመስፈር ለተማሪዎቹ ማሳየት እና እንዲሰፍሩ መምራት እና ማበረታታት፡፡
- ሁለት ነገሮችን በመውሰድ መጠነቁሳቸውን እንዲደምሩና እንዲቀንሱ አድርጉ፡፡

ክትትል እና ምዘና

- ☉ በኪ.ግ የተሰጡ ስፍሮችን እንዲደምሩ በማድረግ መልሳቸውን ገምግሙ፡፡
- ☉ በኪ.ግ የተሰጡ ስፍሮችን እንዲያቀናንሱ በማድረግ መልሳቸውን ገምግሙ፡፡
- ☉ በግ የተሰጡ ስፍሮችን እንዲያቀናንሱ በማድረግ መልሳቸውን ገምግሙ፡፡

የመልመጃ 6.4 መልስ

1. ሀ. 15 ኪ.ግ ለ. 67 ኪ.ግ ሐ. 93 ኪ.ግ
    መ. 70 ኪ.ግ ሠ. 81 ኪ.ግ ረ. 100 ኪ.ግ
2. ሀ. 2 ኪ.ግ ለ. 8 ኪ.ግ ሐ. 49 ኪ.ግ
    መ. 11 ኪ.ግ ሠ. 7 ኪ.ግ ረ. 48 ኪ.ግ
3. ወይዘሮ ጃለኔ 25 ኪ.ግ ስንዴ፣ 56 ኪ.ግ ጤፍ እና 23 ኪ.ግ በቆሎ ገዙ፡፡ ወይዘሮ ጃለኔ
    ሀ. በቆሎ እና ስንዴ አንድ ላይ = $25 \text{ ኪ.ግ} + 23 \text{ ኪ.ግ} = 48 \text{ ኪ.ግ}$
    ለ. ጤፍ እና ስንዴ አንድ ላይ = $56 \text{ ኪ.ግ} + 25 \text{ ኪ.ግ} = 81 \text{ ኪ.ግ}$
    ሐ. ጤፍ እና በቆሎ አንድ ላይ = $56 \text{ ኪ.ግ} + 23 \text{ ኪ.ግ} = 79 \text{ ኪ.ግ}$
4. የመገርቱ መጠነቁስ + የልጅ መጠነቁስ = 69 ኪ.ግ የልጅ መጠነቁስ 3 ኪ.ግ
    ስለዚህ የመገርቱ መጠነቁስ $69 \text{ ኪ.ግ} - 3 \text{ ኪ.ግ} = 66 \text{ ኪ.ግ}$ ይሆናል ፡፡

6.5 የፈሳሽ ይዘትን በሊትር እና በሚሊ ሊትር መስፈር

የተሰጠው ክፍለ ጊዜ: 5

ብቃት፣ ከዚህ አርዕስት ትምህርት በኋላ ተማሪዎቹ ፣

- በኢትዮጵያ የባህልላዊ የይዘት መስፈሪያዎች እንደሲኒ እና በሚሊ ሊትር እና በሊትር መስፈር።

ማስታወሻ

በዚህ አርዕስት ስር ተማሪዎቹ የተለያዩ ፈሳሾችን እንዲሰፍሩ በማድረግ አለማምዲቸው።

የትምህርት መርጃ መሳሪያዎች

- ◆ የፈሳሽ ይዘት መስፈሪያ እቃዎች።
- ◆ የተለያዩ ፈሳሾች

የመማር ማስተማር ዘዴዎች

- በዚህ አርዕስት ስር በተሰጡ ትግበራዎች ላይ ተማሪዎቹን በማወያየት ችሎታቸውን እንዲያዳብሩ አድርጉ።
- ተማሪዎቹ ፈሳሽን እንዲሰፍሩ በማድረግ ስንት ሊትር እንደሆነ መጠየቅ ።
- ከተማሪዎቹ ኑሮ ጋር ተጓዳኝነት ያላቸውን ምሳሌዎች በመስጠት በቡድን እንዲመልሱ አበረታቷቸው።
- በዚህ አርዕስት ስር የተሰጡ መልመጃዎችን እንዲለማመዱ እና እንዲሰፍሩ ሁኔታዎችን አመቻቸው።

ክትትል እና ምዘና

- ⊕ በሊትር ከሚሰፈሩ ፈሳሾች ጋር ግንኙነት ያላቸውን ጥያቄ መጠየቅ።
- ⊕ የተለያዩ ፈሳሾችን ስፍር በሊትር እና በሚሊ ሊትር እንዲናገሩ መጠየቅ።

የመልመጃ 6.5 መልስ

1. ፲፭ 2 ሊትር

ጉዲና 3 ሊትር

ትንሽ ሊትር ውሀ ያመጣው ገላጭነው።

2. ወ/ሮ ገመዴ ለ 4 ሰዎች ሶስት ሶስት ዋንጫ ጠላ ጋበዘቻቸው።

ወ/ሮ ገመዴ ለ 4 ሰዎች = $3 \times 4 = 12$ ዋንጫ ጠላ ጋበዘቻቸው።

3. እንደ ኦሮሚያ ክልል የውሃ መቅጃ እቃዎች ብዙ ስለሆኑ ከነዚህ ውስጥ ጥቂቶቹ እንደ እንስራ፣ ጃሪካን ፣ ማሰሮ እና ወዘተ ናቸው።

6.6 ተመሳሳይ የኒት ያላቸውን ይዘቶች መደመር እና መቀነስ

የተሰጠው ክፍለ ጊዜ: 5

ብቃት፤ ከዚህ አርዕስት ትምህርት በኋላ ተማሪዎቹ ፤

- በሊትር የተሰጠ ይዘትን ይደምራሉ።
- በሊትር የተሰጠ ይዘትን ይቀንሳሉ።

ማስታወሻ

በተጨማሪም በሊትር የተሰጡ ፈሳሾችን መደመር እና መቀነስ በሚከተለው ሁኔታ ማስተማር ይኖርበታል።

ምሳሌ፤ $15ሊ + 9ሊ = \underline{\hspace{2cm}}$ ለማስተማር በቅድሚያ $15 + 9$ እንዲደምሩ በማድረግ

በመቀጠል $<ሊ>$ እንድንጨምሩበት ማድረግ ነው ። ስለዚህ $(15+9)ሊ = 24ሊ$ ።

እነዚህን ምሳሌዎች ከተማሪዎቹ ልምድ ጋር በማያያዝ የሚከተሉትን ጥያቄዎች ከጠየቁ የተማሪዎቹን ግንዛቤ ይጨምራል።

1. $15ሊ$ ትር ውሃ እና 9 ሊ ትር ውሃ ስንት ሊ ትር ውሃ ይሆናል?
2. $18ሊ$ ትር ነዳጅ እና 6 ሊ ትር ነዳጅ ስንት ሊ ትር ነዳጅ ይሆናል?

የትምህርት መርጃ መሳሪያዎች

- ◆ ፈሳሽ የያዙ እቃዎች
- ◆ የተለያዩ ፈሳሾች

የመማር ማስተማር ዘዴዎች

- በዚህ አርዕስት ስር በተሰጡ ትግበራዎች ላይ ተማሪዎቹን በማወያየት ሎታቸውን እንዲያዳብሩ አድርጉ።
- ተማሪዎቹ ፈሳሽን እንዲሰፍሩ በማድረግ ስንት ሊ ትር እንደሆነ መጠየቅ።
- ከተማሪዎቹ ኑሮ ጋር ተጓዳኝነት ያላቸውን ምሳሌዎች በመስጠት በቡድን ተወያይተው እንዲመልሱ አበረታቷቸው።
- በዚህ አርዕስት ስር የተሰጡ መልመጃዎችን እንዲለማመዱ እና እንዲሰፍሩ ሁኔታዎችን አመቻቸው።

ክትትል እና ምዘና

- ☉ ፈሳሽን መደመር የያዙ ጥያቄዎችን መጠየቅ።
- ☉ ፈሳሽን መቀነስ የያዙ ጥያቄዎችን መጠየቅ።
- ☉ በተለያዩ እቃዎች የተሰጡ ፈሳሾችን እንዲያመዛዙ በመጠየቅ መልሳቸውን ገምግሙ ።

የመልመጃ 6.6 መልስ

1. ሀ.78ሊ,   ለ.100ሚ.ሊ,   ሐ.98ሊ,   መ.87ሚ.ሊ,
2. ሀ.21ሊ,   ለ. 68ሚ.ሊ,   ሐ.61ሊ,   መ. 19ሊ,
3. ጫልቱ በሳምንት $17ሊ + 24ሊ + 19ሊ = 60ሊ$ ስጦች።
4. $4ሊ \times 20 = 80ሊ$,

ምዕራፍ 7

የዳታ አያያዝ

የተሰጠው ክፍለ ጊዜ: 12

የመማር ውጤቶች፤ ከዚህ ምእራፍ ትምህርት በኋላ ተማሪዎቹ፤

- ስለ ራሳቸው እና አካባቢያቸው በመጠየቅ ዳታ ይሰበስባሉ።
- ነገሮችን እንደ አስፈላጊነታቸው በመለየት ይመድባሉ።
- የተሰበሰበ ዳታን በሰንጠረዥ ያቀናጃሉ።
- በሰንጠረዥ የተጠናቀረ ዳታን ትርጉም ይሰጡበታል።

መግቢያ

በዚህ ምእራፍ ውስጥ ተማሪዎቹ ስለ ዳታ አያያዝ ይማራሉ። ስለ ራሳቸው ፣ ቤተሰባቸው እና አካባቢያቸው ቀላል ዳታዎችን መሰብሰብ እንዲችሉ ማለማመድ በጣም አስፈላጊ ነው። እንደዚሁም ዳታን መመደብ እና ነገሮችን በመጠቀም ዳታን በማቀናጀት ትርጉም ይሰጡበታል።

የትምህርት መርጃ መሳሪያዎች

- ◆ የተለያዩ ዳታዎች
- ◆ የተለያዩ ምስሎች
- ◆ የተለያዩ ሰንጠረዦች

7.1 ዳታን መሰብሰብ

የተሰጠው ክፍለ ጊዜ: 5

ብቃት፤ ከዚህ አርዕስት ትምህርት በኋላ ተማሪዎቹ ፤

- ቀላል ዳታዎችን ይሰበስባሉ

ማስታወሻ

በዚህ አርዕስት ውስጥ ተማሪዎቹ ቀላል ዳታዎችን መሰብሰብ የሚችሉበትን ሁኔታ ይማራሉ። ስለራሳቸው እና አካባቢያቸው ዳታ እንዲሰበስቡ ሁኔታን ማመቻቸት አስፈላጊ ነው። መምህር ተማሪዎቹ ትግበራ 7.1 እንዲሰሩ አበረታቷቸው።

የትምህርት መርጃ መሳሪያዎች

- ◆ የተለያዩ ዳታዎች
- ◆ የተለያዩ ምስሎች
- ◆ የተለያዩ ሰንጠረዦች

የመማር ማስተማር ዘዴዎች

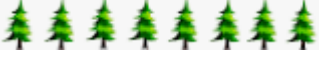

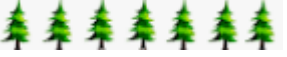
- ተማሪዎቹ ምቹ የሆኑ ጥያቄዎች ላይ በመመስረት እንዲለማመዱ ሁኔታን ማመቻቸት።
- ተማሪዎቹ ዳታን የሚሰበሰቡበት ሰንጠረዥ ማዘጋጀት እንዲለማመዱ መርዳት።
- ስለራሳቸው እና አካባቢያቸው መረጃ የያዙ ጥያቄዎችን እንዲሞሉ መምራት።
- የተሰጠ ትግበራ እና መልመጃን በቦታው በመሆን እንዲሰሩ ሁኔታን ማመቻቸት።

ክትትል እና ምዘና

- ⊖ ዳታ የሚሰበሰቡበት ሰንጠረዥ የሚዘጋጅበትን ሂደት መመልከት።
- ⊖ የሰበሰቡዎቸውና የመደቡዎቸውን ቀላል ዳታ ክትትል ማድረግ።

የመልመጃ 7.1 መልስ

1.

ቀን	የዛፍ በምስል	ጭረት(ታሊ)	ቁጥር
ሰኞ		<del> </del>	8
ማክሰኞ			4
እሮብ			2
ሀሙስ		<del> </del> /	6
አርብ		<del> </del>	7

2. ሀ. አፍቱ በሂሳብ ትምህርት ክፍተኛ ነጥብ አመጣች።

ለ. አፍቱ በእንግሊዝኛ

ትምህርት ዝቅተኛ ነጥብ አመጣች።

7.2 ከስዕላዊ ግራፎች ላይ ዳታን መመደብ

የተሰጠው ክፍለ ጊዜ: 5

ብቃት፣ ከዚህ አርዕስት ትምህርት በኋላተማሪዎቹ ፣

- ከተለያዩ የግራፎ ምስሎች ላይ ዳታን በቻርት ይመድባሉ።

ማስታወሻ

በዚህ አርዕስት ስር ተማሪዎቹ ዳታን ለመሰብሰብ በታሊ መጠቀምን ይማራሉ። መምህር ተማሪዎቹ ትግበራ 7.2 እንዲሰሩ አበረታቷቸው።

የትምህርት መርጃ መሳሪያዎች

- ◆ የተለያዩ ዳታዎች
- ◆ በምስል የቀረቡ ግራፎች
- ◆ የተለያዩ ሰንጠረዦች

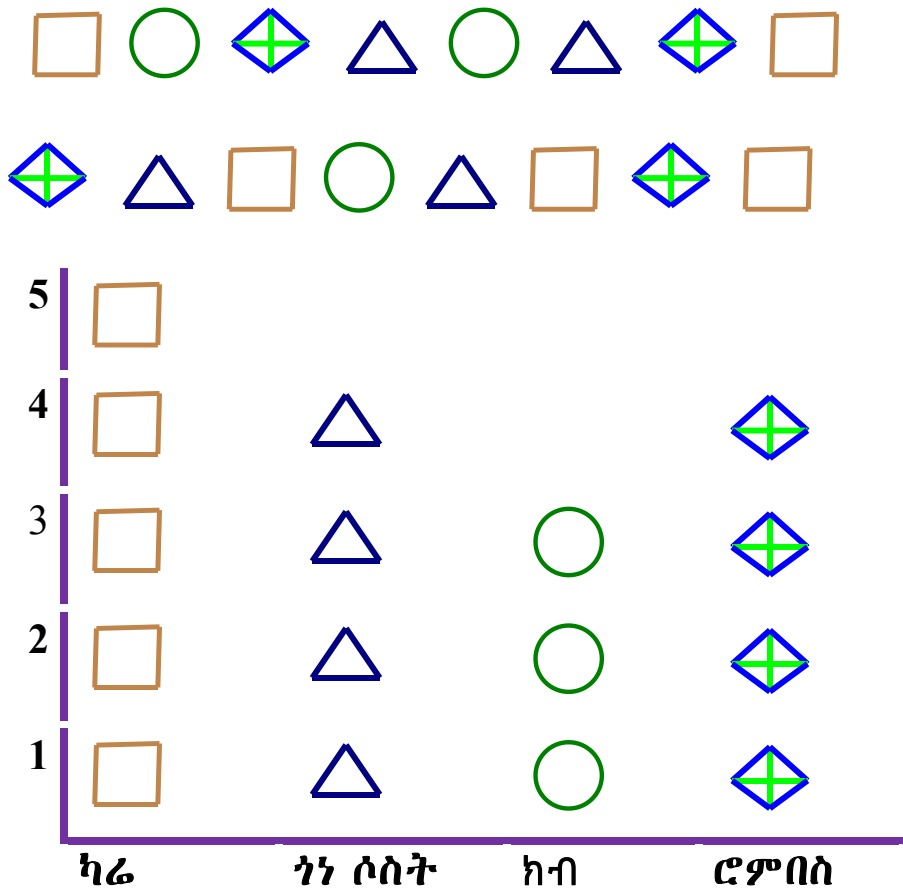
የመማር ማስተማር ዘዴዎች

- በምስሉ የተሰጡ ጥያቄዎች ላይ በመመስረት ተማሪዎቹ ዳታ መመደብን እንዲለማመዱ ሁኔታን ማመቻቸት።
- ተማሪዎቹ ዳታን የሚመድቡበት ሰንጠረዥ ማዘጋጀት እንዲለማመዱ መርዳት።
  - የተሰጠ ትግበራ እና መልመጃን በቡድን በመሆን እንዲሰሩ ሁኔታን ማመቻቸት።

ቅድመ ግምገማ

- ⊗ ዳታ የሚሰበስቡበትን ሰንጠረዥ እንዲያዘጋጁ መጠየቅ።
- ⊗ የዳታዎችን ምስል እንዲመድቡ መጠየቅ እና መገምገም።
- ⊗ የሰሩትን የመልመጃ ጥያቄዎች መልስ መፈተሽ።

የመልመጃ 7.2 መልስ

7.3 ነገሮችን በመጠቀም ዳታን ማቀናጀት

የተሰጠው ክፍለ ጊዜ: 2

ብቃት፤ ከዚህ አርዕስት ትምህርት በኋላ ተማሪዎቹ ፤

- ነገሮችን በመጠቀም ዳታ እንዴት እንደሚደራጅ ይለያሉ።

ማስታወሻ

በዚህ አርዕስት ስር ተማሪዎቹ የነገሮችን ዳታ በመጠቀም ማደራጀት የሚችሉበትን መንገድ ይማራሉ።

የትምህርት መርጃ መሳሪያዎች

- ♦ የተለያዩ ዳታዎች
- ♦ የተለያዩ ሰንጠረዦች

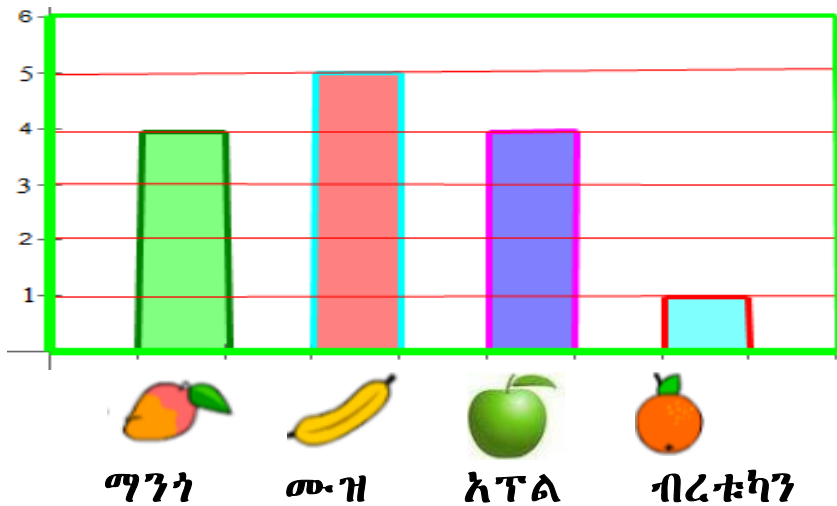
የመማር ማስተማር ዘዴዎች

- ተማሪዎቹ ከተለያዩ ምስሎች ላይ ግራፍን በማዘጋጀት ዳታን ያቀናጃሉ።
- የተሰጠ ትግበራ እና መልመጃን በቡድን እንዲሰሩ ሁኔታን ማመቻቸት።

ክትትል እና ምዘና

- ⊖ ከተለያዩ ምስሎች ዳታን በማቀናጀት ግራፍን እንዲያዘጋጁ መጠየቅ።
- ⊖ የምስሎች ዳታ እንዲያደራጁ መጠየቅ እና መገምገም።

የመልመጃ 7.3 መልስ

ሀ.ልጆቹ በይበልጥ ሙዝ ይወዳሉ።

ለ.ማንጎ እና አፕል የሚወዱ ልጆች ብዛት $4+4 = 8$ ይሆናሉ።

ሐ.ብረቱካን የሚወዱ ልጆች ብዛት = 2

መ.ሙዝ እና ማንጎ የሚወዱ ልጆች ብዛት $5 + 4 = 9$ ይሆናሉ።

ምዕራፍ 8

የጂኦሜትሪ ቅርጾች

የተሰጠው ክፍለ ጊዜ: 22

የመማር ውጤቶች: ከዚህ አርዕስት ትምህርት በኋላ ተማሪዎቹ፤

- ባለ ሁለት ዳይሜንሽን ቅርጾችን ባላቸው ጎኖች እና ነቁጦች ላይ በመመስረት ይመድባሉ።
- በጎኖቸው እና ነቁጣቸው ላይ በመመስረት ቅርጾችን ይገልጻሉ።

መግቢያ

በዚህ ምእራፍ ውስጥ ተማሪዎቹ የጠለል ጂኦሜትሪ ቅርጾችን በመለየት መመደብ መቻል አለባቸው። ለዚህም መመደቢያ ጎኖችን እና ነቁጦችን መስፈርት ማድረግ እንዳለባቸው ማስገንዘብ ይጠበቅባቸዋል። በተጨማሪም ስለ ጠጣር ጂኦሜትሪ እንዲገንዘቡ በአከባቢያቸው የሚገኙ የተለያዩ እቃዎችን በመጠቀም በምስል እንዲረዱ ማድረግ አለባቸው።

የትምህርት መርጃ መሳሪያዎች

- ⊕ የጎን ሶስት ሞዴል ፣ የጎን አራት ሞዴል
- ⊕ ከእንጨት ፣ ኮምፒዩተር እና ከሌሎች ጎን ሶስት እና ጎን አራትን መቅረጽ
- ⊕ ጣሳ ፣ ሳጥን ፣ የክብሪት ካርቶን ፣ ዳይ

8.1 ባለ ሁለት ዳይሜንሽን ቅርጾችን መመደብ እና በሀሳብ

ማሳየት

የተሰጠው ክፍለ ጊዜ: 5

ብቃት: ከዚህ አርዕስት ትምህርት በኋላ ተማሪዎቹ ፤

- ባለ ሁለት ዳይሜንሽን ቅርጾችን ባላቸው የጎኖች ብዛት ላይ በመመስረት ይመድባሉ
- ባለ ሁለት ዳይሜንሽን ቅርጾችን ባላቸው ነቁጦች ብዛት ላይ በመመስረት ይመድባሉ

የትምህርት መርጃ መሳሪያዎች

- ⊕ የጎን ሶስት እና የጎን አራት ሞዴል
- ⊕ ከእንጨት ፣ ኮምፒዩተር እና ከሌሎች ላይ ጎን ሶስት እና ጎን አራትን መቅረጽ

የመማር ማስተማር ዘዴዎች

- ሁለት ዳይሜንሽን ያላቸውን የተለያዩ ቅርጾች ወደ ክፍል በማምጣት ወደ ተለያዩ ምድብ እንዲመድቡ ማድረግ።
- ባለ ሁለት ዳይሜንሽን ምስሎችን በመሳል በቅረጻቸው እንዲመድቡ ማድረግ።

ክትትል እና ምዘና

1. ምልክታ
2. የተሰጣቸውን የክፍል ስራ እና መልመጃ መስራታቸውን መለየት።
3. የቃል ጥያቄ መጠየቅ።

የትግበራ 8.1 መልስ

ማሳሰቢያ: ለዚህ ትግበራ አንድ ቋሚ መልስ የለውም። ስለዚህ ተማሪዎቹን ጥያቄውን በማስገንዘብ አቅጣጫ ማስያዝ ከመምህሩ/ሯ ይጠበቅበታል።

1. ጥቁር ሰሌዳ ፣ ጠረጴዛ ፣ የመጽሀፍ ገጽ ፣ እና የመሳሰሉትን ሁለት ዳይሜትሮችን ቅርጽ ያላቸው ።
2. የጎን ሶስት ፣ ጎን አራት ፣ ጎን አምስት እና ወዘተ ቅርጾች ማግኘት መቻል።

የመልመጃ 8.1 መልስ

1. በሁለት ቡድን እንመድባለን

ሀ፣ ሐ ፣ መ እና ረየጎን አራት ቅርጽ ምድቦች ለ፣ ሠ ፣ ሰየጎን ሶስት ምድቦች ናቸው።

2.

ቅርጽ					
ብዛት	2	2	1	1	2

8.2 ቅርጾችን በጎኖቻቸው እና በነቁጦቻቸው መግለጽ

የተሰጠው ክፍለ ጊዜ: 6

ብቃት፤ ከዚህ አርእስት ትምህርት በኋላ ተማሪዎቹ ፤

- ጎን የሚለውን ቃል በመጠቀም ቅርጾችን ይገልጻሉ።
- ቅርጾችን ለመግለጽ ነቁጦች የሚለውን ቃል ይጠቀማሉ።

የትምህርት መርጃ መሳሪያዎች

- ☞ የጎን ሶስት እና የጎን አራት ሞዴል
- ☞ ምስል

የመማር ማስተማር ዘዴዎች

- በምሳሌ ላይ በመመስረት ቅርጾችን እንዲሰይሙ መምራት።
- ለመልመጃው እና ትግበራ መልሶች ምክንያት እንዲሰጡ መጠየቅ።

ክትትል እና ምዘና

- ⊖ ምልክታ
- ⊖ የተሰጣቸውን መልመጃ እና ትግበራ መስራታቸውን መለየት።
- ⊖ የቃል ጥያቄ መጠየቅ

የትግበራ 8.2 መልስ

1. ሁሉም ጎኖችም ሆኑ ነቁጦች አላቸው።
2. 4

የመልመጃ 8.2 መልስ

1.

ቅርጽ	የጎን ብዛት	የነቁጥ ብዛት
	3	3
	5	5
	4	4
	6	6

2. ጎን ሶስት ሐ እና ሰ ጎን አራት ፣ ለ፣ መ እና ሠ ጎን አምስት፣ ሀ እና ሸ ጎን ስድስት ፣ ረ

8.3 ተመሳሳይ ምስሎችን በመጠናቸው ማነጻጸር

የተሰጠው ክፍለ ጊዜ: 5

ብቃት፣ ከዚህ አርእስት ትምህርት በኋላ ተማሪዎቹ ፣

- ተመሳሳይ የጂኦሜትሪ ምስሎችን በመጠናቸው ላይ በመመስረት ያመዛዝናሉ።
- ተመሳሳይ ምስሎችን በመጠናቸው ቅደም ተከተል ያስቀምጣሉ።

የትምህርት መርጃ መሳሪያዎች

- ⊖ ሞዴል
- ⊖ ምስሎች

የመግር ማስተማር ዘዴዎች

- ሁለት ተመሳሳይ የሆኑ ተጨባጭ ነገሮችን እንዲያመዛዘኑ መጠየቅ።
- ሁለት ተመሳሳይ የጂኦሜትሪ ምስሎችን ጎን ለጎን በመሳል ትልቅ እና ትንሽ በማለት እንዲመልሱ መጠየቅ።
- በመልመጃ እና ትግበራ ላይ በማሳተፍ መልሱን ተማሪዎቹ እንዲናገሩ በማድረግ መስራት።

ክትትል እና ምዘና

1. ምልክታ
2. የተለያየ መጠን ያላቸውን ምስሎች በቅደም ተከተል እንዴት እንደሚያስቀምጡ መጠየቅ።

የትግበራ 8.3 መልስ

		
ሀ. መካከለኛ	ለ. ትልቅ	ሐ. ትንሽ

የመልመጃ 8.3 መልስ

1. ጎን አራት ሀ ከጎን አራት ለ ይበልጣል። ጎን አምስት ለከጎን አምስት ሀ ይበልጣል
2. i. መ፣ ለ፣ ሐ፣ ሀ   ii. መ፣ ለ፣ ሐ፣ ሀ   iii. ሀ፣ ለ፣ መ፣ ሐ
3. አራት ተመሳሳይ የሆኑ ቅርጾች ምድብ አሉ። እነሱም እንደ ምድባቸው ከትንሹ ወደ ትልቁ ሲገለጹ
  - i. ሸ፣ ረ እና ሀ   ii. ሰ፣ በ፣ ሐ   iii. ሰ፣ ለ   iv. ቀ፣ መ

8.4 ጠጣር ምስሎችን መለየት

የተሰጠው ክፍለ ጊዜ፡ 6

ብቃት፤ ከዚህ አርእስት ትምህርት በኋላ ተማሪዎቹ ፤

- ጠጣር ምስሎችን ይለያሉ።
- ጠጣር የሆኑ ነገሮችን ይናገራሉ።

የትምህርት መርጃ መሳሪያዎች

- ⊖ ሞዴል
- ⊖ ምስሎች
- ⊖ ተጨባጭ ነገሮች

የመማር ማስተማር ዘዴዎች

- የጠጣር ምስሎችን እንዲረዱ ገለጻ መስጠት፡፡
- ከተሰጠው ጠጣር ምስል ጋር የሚመሳሰሉ ነገሮችን ምሳሌ እንዲሰጡ መጠየቅ፡፡
- በመልመጃ እና ትግበራ ላይ በማሳተፍ መልሱን ተማሪዎቹ እንዲናገሩ በማድረግ መስራት፡፡

ክትትል እና ምዘና

- ⊖ የቃል ጥያቄ መጠየቅ፡፡
- ⊖ በሰሩት መልመጃ እና ትግበራ መልስ ግንዛቤያቸውን መለየት፡፡
- ⊖ የተሰጣቸውን ስራ ማክናወናቸውን መለየት፡፡

የትግበራ 8.4 መልስ

በአከባቢያቸው ከሚገኙ ነገሮች በመነሳት ብዙ መልሶችን ሊሰጡ ይችላሉ፡፡ ተማሪዎቹ የሰጡትን ትክክል የሆኑ የተለያዩ መልሶችን ለክፍሉ በሙሉ አስገንዝቡ፡፡

የመልመጃ 8.4 መልስ

1. በፊደል ላይ ከተሰጡት ነገሮች ጋር የሚመሳሰሉ ጠጣር ምስሎች

ኩብ ፣	መ ፣	ጎኮን፣	ሠ፣	ሸስፊር፣	ቀ፣	ነ	ሲሊንደር፣	ሀ፣	ሰ፣	በሬክታንጉላዊ
ፕሪዝም፣	ሎካል፣	ረ፣	ተ፣	ቸ፣	ኘ					

ምዕራፍ 9

የኢትዮጵያ ገንዘብ ምንዛሬ

የተመደበለት ክፍለ ጊዜ: 7

የመማር ዉጤቶች: በዚህ ትምህርት ሂደትና ካጠናቀቁ በኋላ ተማሪዎቹ ፤

- የኢትዮጵያን የገንዘብ ምንዛሬ በመጠቀም ገንዘቦችን ይደምራሉ።
- የኢትዮጵያን የገንዘብ ምንዛሬ በመጠቀም ገንዘቦችን ይቀንሳሉ።

መግቢያ

በዚህ ምዕራፍ ተማሪዎቹ ስለኢትዮጵያ ገንዘብ ምንዛሬ ይማራሉ። የኢትዮጵያ የገንዘብ ናቶችና ዲናሮችን እያዩ እንዲማሩ ማድረግ ያስፈልጋል። ተማሪዎቹን በቡድን ከፋፍለህ/ሽ በግዢና ሽያጭ በመሳተፍ የራሳቸውን ሚና እንዲጫወቱ በማድረግ አለማምዳቸው/ጅያቸው።

የትምህርት መርጃ መሣሪያዎች

- ◆ የኢትዮጵያ የገንዘብ ሞዴል
- ◆ የኢትዮጵያ ገንዘብ
- ◆ የመደመር ሰንጠረዥ
- ◆ የመቀነስ ሰንጠረዥ

9.1 የኢትዮጵያ ገንዘብን መደመር እና መቀነስ

የተሰጠው ክፍለ ጊዜ: 3

ብቃት: በዚህ ትምህርት ሂደትና ካጠናቀቁ በኋላ ተማሪዎቹ ፤

- ገንዘብ በመጠቀም ይደምራሉ።
- ገንዘብ በመጠቀም ይቀንሳሉ።

ማስታወሻ

ዚህ ርዕስ ስር ተማሪዎቹ የኢትዮጵያን ገንዘብ መደመርና መቀነስ ይማራሉ። ትክክለኛ የኢትዮጵያን ገንዘብ ወይም የኢትዮጵያን የገንዘብ ሞዴል በመጠቀም ከኢትዮጵያ ገንዘብ ጋር እንዲተዋወቁ ያድረጉ።

በመቀጠል የዲናሮችና የኖቶች ምስሎች በመጠቀም ገንዘብ መደመርና መቀነስ እንዲለማመዱ ማድረግ አለባቸው።

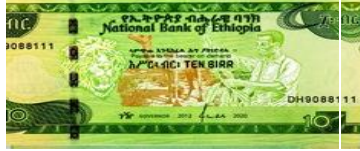
50 ብር + 10 ብር = _____ ከዚህ በታች እንደቀረበው ማስተማር ይቻላል።

በመጀመሪያ 50 ብር እና 10 ብር መውሰድ፡

ሒሳብ የመምህራን መምሪያ 2ኛ ክፍል

50ብር

10ብር

በመቀጠል ቀላቅለውይቁጠሩ ::

50ብር

+

10ብር

=

60ብር

የትምህርት መርጃ መሣሪያዎች

- ◆ የኢትዮጵያ የገንዘብ ሞዴሎች
- ◆ የኢትዮጵያ ገንዘብ
- ◆ የመደመር ሰንጠረዥ
- ◆ የመቀነስ ሰንጠረዥ

የመማር ማስተማር ዘዴዎች

- ተማሪዎቹ ዲናሮችና የብር ኖቶችን በመጠቀም መደመርና መቀነስ እንዲለማመዱ እርዷቸዋል።
- የኢትዮጵያ የገንዘብ ሞዴሎች አስመስለው በመሥራት እንዲለማመዱ ያድርጉ።
- የተሰጠውን ትግበራ በጋራ እንዲሠሩ ሁኔታዎችን አመቻቹላቸዋል።
- በዚህ ርዕስ ሥር የተሰጠውን መልመጃ እንደክፍል ሥራ፣ የቤት ሥራ እና የቡድን ሥራ ማሰራት።

ክትትል እና ምዘና

- ☉ ዲናሮችና የብር ኖቶችን በምስሎቻቸው አማካይነት እንዲቀንሱና እንዲደምሩ መጠየቅ።
- ☉ የገንዘብ አጠቃቀም እንዲናገሩ መጠየቅ።

የትግበራ 9.1 መልስ

1.

ሀ.			
	5 ብር	+	5 ብር
		=	10 ብር
ለ.			
	100 ብር	+	100 ብር
		=	200 ብር

የመልመጃ 9.1 መልስ

1. የብር ኖቶችን መደመር

ሀ. $2 \cdot 100 + 5 \cdot 100 = 700$

ለ. $40 \cdot 100 + 55 \cdot 100 = 9500$

ሐ. $19 \cdot 100 + 62 \cdot 100 = 8100$

መ. $43 \cdot 100 + 37 \cdot 100 = 8000$

2. የብር ኖቶችን መቀነስ

ሀ. $70 \cdot 100 - 30 \cdot 100 = 4000$

ለ. $100 \cdot 100 - 35 \cdot 100 = 6500$

ሐ. $65 \cdot 100 - 31 \cdot 100 = 3400$

መ. $74 \cdot 100 - 56 \cdot 100 = 1800$

3. አንድ ባለሁለት መቶ ብር ኖት

ሀ. ሁለት ባለአንድ መቶ ብር

ኖት ይሆናል።

ሐ. ሃያ ባለአሥር ብር

ኖት ይሆናል።

ለ. አራት ባለሃምሳ ብር ኖት

ይሆናል።

መ. አርባ ባለአምስት ብር

ኖት ይሆናል።

4. ከዚህ በታች ለተሰጡት ጥያቄዎች ትክክለኛ መልስ መልስ/ሺ።

ሀ. አንድ ባለአምስት-ብር ኖት አምስት ባለአንድ-ብር ይሆናል።

ለ. አንድ ባለመቶ-ብር ኖት አስር ባለአስር ብር ኖት ይሆናል።

መ. አንድ ባለሃምሳ-ብር ኖት አስር ባለአምስት-ብር ኖት ይሆናል።

ሠ. አንድ ባለመቶ-ብር ኖት ሁለት ባለሃምሳ-ብር ኖት ይሆናል።

9.2 ግዢ እና ሽያጭ

የተሰጠው ክፍለ ጊዜ: 2

ብቃት: በዚህ ትምህርት ሂደትና ካጠናቀቁ በኋላ ተማሪዎቹ፤

- ግዢ እና ሽያጭ ላይ በመሳተፍ ሚና ይጫወታሉ።

ማስታወሻ

ተማሪዎቹ የኢትዮጵያን ኖቶችና ዲናሮች እንዲለዩ የገንዘብ ምስሎችን በመጠቀም ማብራሪያ አድርጉላቸዋል።

ሁሉንም የዲናርና ኖቶች ዓይነት መዘርዘር አስፈላጊ ነው። በተጨማሪ ተማሪዎቹ የብር ኖቶችንና ዲናሮች በአከባቢያቸው በሚያውቁት ስያሜ ስሞቻቸውን በመጥቀስ እንድወያዩ አመቻቸዋቸው።

የመማር ማስተማር ዘዴዎች

- የገንዘብ ሞዴሎችን በመጠቀም ግዢ እና ሽያጭ ላይ በመሳተፍ ሚና እንዲጫወቱ በቡድን አቀናጅተው ማለማመድ
- ተማሪዎቹ በቡድን መመደብና ገንዘብ ተጠቅመው ግዢና ሽያጭ እንዲያከናውኑ ሚና ስጧቸው

ክትትል እና ምዘና

☉ ግዢ እና ሽያጭ ላይ በመሳተፍ ሚና ሲጫወቱ መመልከት

የመልመጃ መልስ 9.2

1. የአንድ መፅሐፍ ዋጋ 160 ብር

ለባለሰቅ የተሰጠው 200 ብር ኖት

ቀሪ = 200 ብር - የአንድ መፅሐፍ ዋጋ = 200 - 160 = 40 ብር ይሆናል።

2. የ1ኪ.ግ ስኳር ዋጋ 40 ብር ነው።

የ2ኪ.ግ ዋጋ = 40 + 40 = 80 ብር ወይም $2 \times 40 = 40 + 40 = 80$ ይሆናል።

3. ለተማሪዎቹ ሁኔታዎችን በማመቻቸት አሳትፏቸዋል

9.3 የቃላት ፕሮብሌሞችን ማስላት

የተሰጠው ክፍለ ጊዜ: 2

ብቃት: በዚህ ትምህርት ሂደትና ካጠናቀቁ በኋላ ተማሪዎቹ፤

- የኢትዮጵያ ገንዘብ ምንዛሬ የያዙትን የቃላት ፕሮብሌሞች መፍትሔ ይሰጣሉ።

ማስታወሻ

በዚህ ምዕራፍ ውስጥ ተማሪዎች ዲናሮች እና የኢትዮጵያ የብር ኖቶችን በመጠቀም ለቃላት ፕሮብሌሞች መፍትሄ ይሰጣሉ።

የመማር ማስተማር ዘዴዎች

- የቃላት ፕሮብሌሞችን ወደ ሂሳባዊ ዐረፍተ ነገር በመቀየር መፍትሄ እንዲፈልጉ መርዳትና ማበረታታት።

ክትትል እና ምዘና

☉ የሂሳብ ፕሮብሌሞችን በትክክል ማስላት መቻላቸውን ማስተዋል።

☉ የቃላት ፕሮብሌሞችን ወደ ሂሳባዊ ዐረፍተ ነገር በትክክል መቀየር መቻላቸውን መፈተሽ።

የመልመጃ 9.3 መልስ

1. ቢ.ሊ.ሴ 20 ብር ይዛ ወደ ገበያ ሄደች።

ዕንቁላል በ30 ብር ሸጠች።

ቢ.ሊ.ሴ በአጠቃላይ ያላት ብር = ከቤት ይዛ የወጣችው + ከዕንቁላል ሽያጭ ያገኘችው ብር
= 20 + 30 = 50 ብር ነው።

2. ሲምቦ 1 ባለመቶ ብርና 2 ባለሃምሳ ብር አላት።

ይህም ማለት $100 + 2 \times 50 = 200$ ብር ይሆናል።

ወቢ. 3 ባለሃምሳ እና 6 ባለአሥር ብር አላት።

ይህም ማለት $3 \times 50 + 6 \times 10 = 210$ ብር ይሆናል።

ስለዚህ ወቢ. ከሲምቦ የበለጠ ብር አለው።

3. አያና 3 ባለመቶ ብርና 2 ባለሃምሳ ብር አላት።

$$3 \times 100 + 2 \times 50 = 400 \text{ ብር አላት።}$$

አያና ከ 400 ብር ውስጥ በ 100 ብር መፅሐፍ ገዛች። ለአያና የሚቀረው ብር

$$400 \text{ ብር} - 100 \text{ ብር} = 300 \text{ ብር ይሆናል።}$$

4. ለሚ 2 ባለመቶ ብርና 1 ባለሃምሳ ብር አለው።

$$2 \times 100 + 1 \times 50 = 250 \text{ ብር አለው።}$$

ገመዴ 200 ብር አላት። ፋቡን ለለሚ ሰጠችው 50 ብር ይሆናል።

ስለዚህ ለሚ በአጠቃላይ ያለው የብር መጠን $250 \text{ ብር} + 50 \text{ ብር} = 300 \text{ ብር}$ ነው።

ሀ. $300 + 150 = 450$

ለ. 150

ሐ. 300

ምዕራፍ 10

የኢትዮጵያ የጊዜ አቆጣጠር

የተሰጠው ክፍለ ጊዜ: 9

የመማር ዉጤቶች: በዚህ ትምህርት ሂደትና ካጠናቀቁ በኋላ ተማሪዎቹ ፤

- ጊዜን በሰዓት፣ በግማሽ ሰዓት እና በሩብ ሰዓት ከአኖሎግ ሰዓትና ከዲጂታል ሰዓት ላይ ይናገራሉ።
- የሰዓትና የደቂቃ ግንኙነት ይገልጻሉ።

መግቢያ

በዚህ ምዕራፍ ውስጥ የኢትዮጵያን የጊዜን አቆጣጠር ይማራሉ። የሰዓት አቆጣጠር ሞዴሎችን እንዲለዩ ለማድረግ በተማሪዎቹ መፅሐፍ ላይ የተሰጡትን ሞዴሎች በደንብ መግለፅ አስፈላጊ ነዉ። የሰዓት ስፍር የሚያሳይ ስዕል በመሳል ስንት ሰዓት እንደሚያሳይ በመጠየቅ ማለማመድ አስፈላጊ ነዉ።

የትምህርት መርጃ መሣሪያዎች

- ◆ የሰዓት መቁጠሪያ መሣሪያ ሞዴሎች
- ◆ የሰዓት መቁጠሪያ መሣሪያ ሥዕል
- ◆ የእጅ ሰዓት

10.1 ጊዜን ከአኖሎግ ሰዓት እና ከዲጂታል ሰዓት ላይ በሰዓት፣ በግማሽ ሰዓት እና በሩብ ሰዓት ማንበብ

የተሰጠው ክፍለ ጊዜ: 4

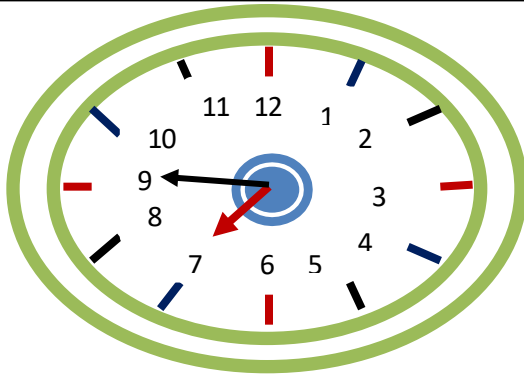
ብቃት: በዚህ ትምህርት ሂደትና ካጠናቀቁ በኋላ ተማሪዎቹ ፤

- ሰዓት ከሚቆጥር መሣሪያ ላይ ግማሽ ሰዓት እና ሩብ ሰዓት ይገልጻሉ፤ ያነባሉ።
- አኖሎግ ሰዓትን እና ዲጂታል ሰዓትን ያዛምዳሉ።

ማስታወሻ

ይህንን ርዕስ ለማስተማር ሰዓት ቆጣሪ ሞዴሎችን ማዘጋጀት ያስፈልጋችኋል። ምሳሌ: በምስሉ ላይ ከሚታዩት መሣሪያዎች ላይ ሰዓት እንዴት እንደሚናገሩ አንድ በአንድ ማስተማር አለባችሁ።

1. ከሞዴሉ ላይ ሰዓት ለመናገር:

ሀ. ረጅሙ ጨረር ደቂቃ ያሳያል።

ለ. አጭሩ ጨረር ሰዓት ያሳያል።

ሐ. በሁለት ተከታታይ ቁጥሮች መካከል ያለው ደቂቃ 5 ማወቅ አለባቸው።

i. ረጅሙ ጨረር 3 ላይ የሚያሳይ ከሆነ: 3×5 ደቂቃ = 15 ደቂቃ ይሆናል።

ii. ረጅሙ ጨረር 9 ላይ የሚያሳይ ከሆነ: 9×5 ደቂቃ = 45 ደቂቃ ይሆናል።

የትምህርት መርጃ መሣሪያዎች

- ◆ የሰዓት መቁጠሪያ ሞዴሎች
- ◆ የሰዓት መቁጠሪያ ሥዕል
- ◆ የእጅ ሰዓት

የመማር ማስተማር ዘዴ

- የሰዓት መቁጠሪያ ሥዕል በማዘጋጀት ግማሽ ሰዓት እና ሩብ ሰዓት ያላቸውን የተለያዩ ዓይነት እንዲናገሩ ማለማመድ
- ከሰዓት መቁጠሪያ ላይ ሰዓት እንዴት መናገር እንደሚችሉ ማመቻቸት
- በዚህ ርዕስ ስር ያሉትን ትግበራ እና መልመጃ በቡድን እንዲሰሩ ማድረግ

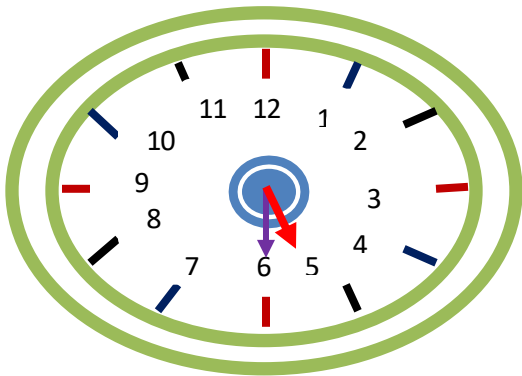
ክትትል እና ምዘና

- ☉ በሰዓት ምስል ላይ ግማሽ ሰዓትና ሩብ ሰዓት እንዲስለጡ መጠየቅ
- ☉ ከሰዓት መቁጠሪያ ላይ ሰዓት እንዲናገሩ መጠየቅ

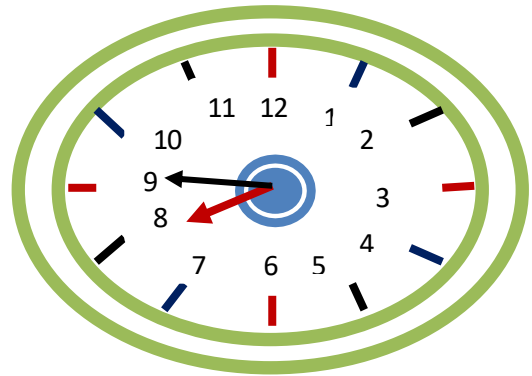
የመልመጃ 10.1 መልስ

ሀ. 2:15   ለ. 8:30   ሐ. 12:30   መ. 5:00

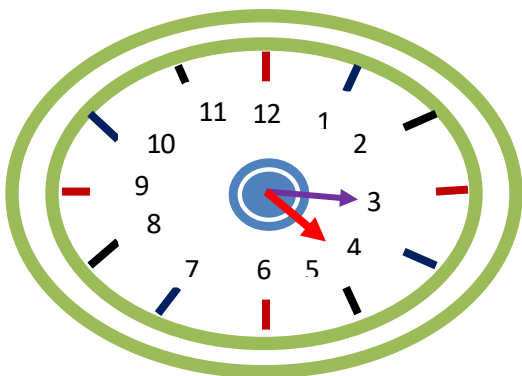
2.

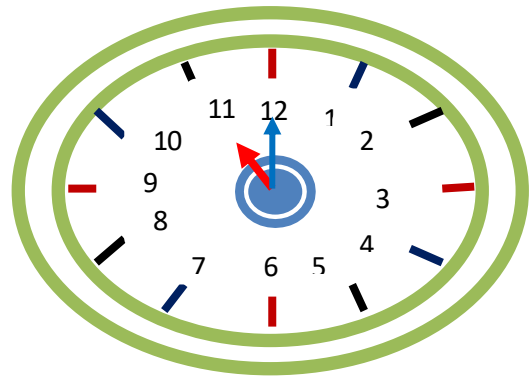
ሀ. 5:30

ለ. 7:45

ሐ. 4:15

መ. 11:00

10.2 ሰዓት እና ደቂቃ

የተሰጠው ክፍለ ጊዜ: 2

ብቃት: በዚህ ትምህርት ሂደትና ካጠናቀቁ በኋላ ተማሪዎቹ ፤

- የሰዓት እና ደቂቃ ግንኙነት ይገልጻሉ።

ማስታወሻ

በዚህ ርዕስ ሥር በአንድ ሰዓት ውስጥ ስንት ደቂቃዎች እንዳሉ አስተምሩ።

በ1 ሰዓት ውስጥ 60 ደቂቃዎች መኖራቸውን ይረዳሉ።

የትምህርት መርጃ መሣሪያዎች

- ◆ የሰዓት መቁጠሪያ ሞዴሎች
- ◆ የእጅ ሰዓት

የመማር ማስተማር ዘዴዎች

- የሰዓት መቁጠሪያ በመጠቀም የሰዓት እና ደቂቃ ግንኙነት መግለፅ እንዲለማመዱ ማመቻቸት
- የተሰጠውን ትግበራ በቡድን ከተወያዩበት በኋላ ክፍል ውስጥ ገለጻ እንዲያደርጉ ማበረታታት
- የተሰጠውን መልመጃ እንደ ቡድን ሥራ፣ የክፍል ሥራ እና የቤት ሥራ ማሰራት

ክትትል እና ምዘና

- ⊕ በአንድ ሰዓት ውስጥ ስንት ደቂቃዎች እንዳሉ በመጠየቅ መልሳቸውን መገምገም
- ⊕ በሰዓት እና ደቂቃ መካከል ያለውን ግንኙነት መጠየቅ

የመልመጃ 10.2 መልስ

1. ሀ. 1 ሰዓት = 60 ደቂቃ
 ለ. ግማሽ ሰዓት = 30 ደቂቃ
 ሐ. ሩብ ሰዓት = 15 ደቂቃ
2. ሀ. 60 ደቂቃ = 1 ሰዓት
 ለ. 30 ደቂቃ = ግማሽ ሰዓት
 ሐ. 15 ደቂቃ = ሩብ ሰዓት

10.3 የጊዜ የቃላት ፕሮብሌሞችን ማስላት

የተሰጠው ክፍለ ጊዜ: 3

ብቃት: በዚህ ትምህርት ሂደትና ካጠናቀቁ በኋላተማሪዎቹ ፣

- ጊዜን የመደመር እና መቀነስ የያዙትን የቃላት ፕሮብሌሞች ያሰላሉ፡፡

ማስታወሻ

በዚህ ርዕስ ሥር የተሰጡት የቃላት ፕሮብሌሞች የሰዓት እና የደቂቃ ግንኙነት ላይ ያተኮሩ ናቸው፡፡

የመማር ማስተማር ዘዴዎች

- የተሰጠውን ትግበራ በቡድን ከተወያዩበት በኋላ ክፍል ውስጥ ገለጻ እንዲያደርጉ ማበረታታት
- የተሰጠውን መልመጃ እንደ ቡድን ሥራ፣ የክፍል ሥራ እና የቤት ሥራ ማሰራት

ክትትል እና ምዘና

- ⊖ የተሰጡትን የቃላት ፕሮብሌሞች መጠየቅና መገምገም
- ⊖ የተሰጡትን መልመጃዎች ከሞከሩ በኋላ መጠየቅ

የመልመጃ 10.3 መልስ

1. ኢብሳ ለጉዞ የወሰደበት ሰዓት 30 ደቂቃ

ይህም በሰዓት ሲገለፅ 30 ደቂቃ = ግማሽ ሰዓት ይሆናል።

2. ትምህርት 2 ሰዓት ላይ ይጀምራል።

የመጀመሪያው ደወል ከ2 ሰዓት 30 ደቂቃ ቀድሞ ይደወላል።

የመጀመሪያው ደወል የሚደወልበት ከ2 ሰዓት ላይ 30 ደቂቃን በመቀነስ ይገኛል።

ይኸውም $2:00 - 0:30 = 1:30$ ይሆናል።

3. ለቱ ቤተመጻሕፍ የገባችበት ሰዓት 8:00

ለ 2 ሰዓታት ቤተመጻሕፍ ውስጥ ቆየች እና ቤቷ ለመድረስ ሩብ ሰዓት ወሰደባት

በአጠቃላይ ከ $2:00 + 0:15 = 2:15$ ሰዓታት በኋላ ወደ ቤቷ ተመለሰች።

ስለዚህ $8:00 + 2:15 = 10:15$ ሰዓት ላይ ወደ ቤቷ ተመለሰች።

የሒሳብ ሲለበስ 2ኛ ክፍል

መግቢያ

በማንኛውም በዕለት ተክለት ኑሮዎችን በጣም ወሳኝ ከሆኑት ውስጥ አንዱ ሒሳብ ነው። በየቀኑ በምናደርገው ትግበራችን እንደልብስና ምግብ መግዛት ፣ ጊዜን ልንቆጣጠርበት ፣ ነገሮችን ለመስፈርና የተለያዩ ጨዋታዎችን ለመጫወት እንገለገልበታለን። ተማሪዎች ወደ ት/ቤት ሲመጡ የሒሳብ ልምዳቸውን እንደ የእለት ሥራቸው በቅደም ተከተል መስራትን፣ የተለያዩ ነገሮችን ፣ መቆጣጠር ፣ በተዘዋዋሪ የደስታ ፓተርን አግኝተው ይገባሉ። እነኚህ ህፃናት መጀመሪያው ስለ ቁጥርና ቅርፅ የተለያዩ ነገሮችን መለየትና መከፋፈል የተወሰነ ሃሳብ ይኖራቸው ይሆናል። ነገር ግን በዕለት ኑሮዎቻቸው ውስጥ ሲለብሱ፣ ሲበሉ፣ ሲሄዱ ወይም ከቤተሰቦቻቸው ጋር ዕቃ ሲገዙ ሲሸጡ ሒሳብ እየሰሩ መሆኑን አያውቁም። ሒሳብ በምክንያተዊና በፈጠራ የዕለት ችግራችንን ለመፍታት መፍትሔ የምንፈጥርበትና የምንማርበት ስለሆነ ተማሪዎች የተለያዩ ችግሮቻቸውን በራሳቸው እንዲፈቱ ያስችላቸዋል።

ለህብረተሰቡ በዕለት ኑሮ ከሚሰጠው ጥቅም በተጨማሪ ሒሳብ ለ1ኛ ደረጃ ተማሪዎች የሚሰጥበት ትልቁ ጥቅም ከተማሪዎች አዕምሮ መካከል ከስርአተ ትምህርት ጋር ባለው ግንኙነት ነው። የአካባቢያቸውን ግንዛቤ በማሳደግ ለተጨማሪ ትምህርት ያዘጋጃቸዋል። የሒሳብ ት/ት ሌላ ትምህርትንም ለመማር ቁልፍ ነው። ለአዕምሮ መበልጸግና ምክንያታዊ አስተሳሰብን በመጨመር የተማሪዎችን ተጨባጭ ያልሆነ ሀሳብን መረዳትን ይጨምራል።

ተማሪዎቹ በሒሳብ በቂ እውቀት ካገኙ ምክንያታዊ መሆንን ማሰብና የችግር ፈቺነታቸው ክህሎት ይጨምራል። ሒሳብ ት/ት ለሀገር እድገት በጣም አስፈላጊ ለሆነው ሳይንስና ቴክኖሎጂ ያስፈልጋል። ስለዚህ የሒሳብ ት/ት ተማሪዎቹን በሳይንስና ቴክኖሎጂ ውስጥ እንዲኖሩ በማዘጋጀትና ለማህበራዊ ፣ ለሀገር ኢኮኖሚ ዕድገት አስተዋፅኦ እንዲያበረክቱ ያስችላቸዋል። ስለዚህ በዚህ 1ኛ ደረጃ የሒሳብ ሥርአተ-ትምህርት ውስጥ የሚከተሉት ትኩረቶች ተሰጥተዋል።

- ቁጥሮችና ስሌቶች
- ሥፍር
- ፓተርንና አልጀብራ
- ጂኦሜትሪ

• እስታስቲክስና ፕሮባቢሊቲ

በሳይንስና ቴክኖሎጂ ክህሎት ከፍተኛ ደረጃ የደረሰ የሰው ጓይል ለማፍራት የሒሳብ ት/ት የሚሰጠው ትኩረት 21ኛን ክፍል ዘመን የሚመጥን ተወዳዳሪ የሰው ጓይል እንዳለን ያረጋግጣል። በተጨማሪም የሒሳብ ት/ት አስደሳችና አነቃቂ ለተማሪዎች ሥራ ፈጣሪነት አመቺ ሁኔታን የሚፈጥር ነው። ሀሳብ ሲፈልቅና አርቀው አስበው ሲደርሱበት ተማሪዎቹ ከትምህርት ክፍለ ጊዜ ውጪ ሒሳብ መስራትን ፍላጎት እንዲኖራቸው ያደርጋል። ስለዚህ ዋና ዋና አስፈላጊ እቃዎች ተብለው በ21ኛው ክፍለ ዘመን 1ኛ ደረጃ ለሚማሩት ተማሪዎች የተለዩና በስርዓተ ት/ት የሒሳብ ት/ት የታቀሩት

- ለማወቅ መማር
- በጥልቀት ማሰብ
- ችግር ፈቺነት
- ምክኒያታዊነት
- ፈጠራና አዲስ ሀሳብ መጠቀም
- ዲጂታል የሆኑ ቴክኖሎጂዎችን የመጠቀም ችሎታ
- መረዳዳትና ግንኙነት
- የተማሪዎች መሪነት

ሌሎች አስፈላጊ የሆኑ በሥርዓተ ት/ቱ የሂሳብ ት/ት ደረጃ ውስጥ የሚገኙት የተማሪዎች መፅሀፍ፣ የመምህራ/ሯመምሪያና ሲለበስ ናቸው። ሲለበስ በትንሹ በውስጡ መጎናጸፍ ያለበት፣ የተማሪዎችን የመማር ብቃት ፣ ይዘቶችን ፣ የመማር ዘዴዎችን እና ክትትልና ምዘናን ነው።

የ1ኛ ደረጃ ተማሪ ፕሮፋይል

የ1ኛ ደረጃ ት/ት እርከን ልጆቹ ለሚገጥማቸው የባህልና ክህሎት ችግር ለማዘጋጀት እና የፈጠራ ችሎታቸውን እንዲያጎለብቱ ታስቦ ነው ። ስለዚህ የ1ኛ ደረጃ ት/ትን ካጠናቀቁ በኋላ ቀጥሎ ያሉትን መሰረታዊ የሒሳብ ክህሎት ችግር መፍታትን ፕሮፋይሎች በስራ ላይ በማዋል ማሳየት አለባቸው ።

- ሒሳብን ማድነቅንና አስፈላጊነቱን ይረዳሉ።

- በዕለት ኑሮዎቻቸውና በቀጣይነት ሒሳብን ለመማርና እንዲሁም ሌሎች ተጓዳኝነት ያላቸውን ትምህርት ለመማር የሚያስችላቸውን የሒሳብን ጽንሰ ሀሳብ እና መሰረታዊ ክህሎቶችን ያገኛሉ።
- የሒሳብን ፅንሰ ሐሳብና ክህሎቶችን ለማግኘትና ስራ ላይ ለማዋል የሚያስፈልጉትን የክህሎት ርምጃዎች ያገለብታሉ ።
- የሒሳብን አስተሳሰብና ፕሮብሌሞችን መፍትሔ መፈለግ ክህሎትን ማጎልበትና በነዚህም በክህሎቶች የፕሮብሌም መፍትሔ መፈለግን ስራ ላይ ያወላሉ።
- በሒሳባዊ አስተሳሰብ መካከል ያለውን ተጓዳኝነት እንዲሁም በሒሳብ እና በሌሎች ትምህርት መካከል ያለውን ግንኙነት በማወቅ ይጠቀሙበታል ።
- ለሒሳብ ጥሩ አመለካከት ያገለብታሉ።
- ሒሳብን መማርና በስራ ላይ በማዋል ውስጥ የተለያዩ የሒሳብ መሳሪያዎችን (የቴክኖሎጂ መሳሪያዎች መረጃና ግንኙነትን ጨምሮ) በደንብ ይጠቀማሉ።
- የፈጠራ ስራዎችንና ከሂሳብ የሚመነጩ ሃሳብን ያመነጫሉ።
- የሎጂካዊ ምክንያታዊነት ችሎታ በሒሳብ ስሌት መግባባትን በቡድን ራስን ችሎ መማርን ያገለብታል ።
- በመለስተኛ ደረጃ ት/ቤት ውስጥ ለመማር የሚረዳን መሰረታዊ የሂሳብ ክህሎት ፣ እውቀት እና አመለካከት ይጎናፀፋሉ።

ምዕራፍ1: እስከ1,000 ያሉ-ሙሉ ቁጥሮች (25 ክፍለ ጊዜ)

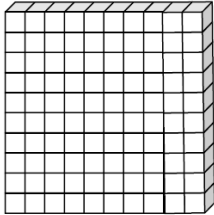
የመማር ውጤቶች፣ከዚህ ምዕራፍ ትምህርት በኋላ ተማሪዎቹ ፡

- የነገሮችን ብዛት ያለ ቅደም ተከተል ይረዳሉ
- እስከ 1000 ያሉ ሙሉ ቁጥሮችን በቅደም ተከተል ያስቀምጣሉ እንዲሁም ያነጻጽራሉ።

ብቃት	ይዘቶች	የመማር ዘዴዎች	ክትትል እና ምዘና
<ul style="list-style-type: none"> • የ100 ብዜትን ይቆጥራሉ • የ100 ብዜት ቁጥሮችን ማንበብ እና መጻፍ • የሚቆጠሩ ነገሮችን ብዛት-መናገር እና የመጨረሻውን ቁጥር መረዳት። • ወደ ፊት ፣ወደ ኋላ መቁጠር እና በተወሰነ ልዩነት ማለፍ ። • የነገሮችን ብዛት ያለ ቅደም ተከተል መረዳት ። • እስከ1,000 ያሉ ቁጥሮችን የቁጥር ቤት ዋጋን መረዳት ። • የ100 ብዜት ቁጥሮችን በቁጥር መስመር ላይ ማሳየት ። • የ100 ብዜት የሆኑ ቁጥሮችን በጥንድ መከፋፈል ። • ቁጥሮችን በመቶዎች ፣ በአስሮች በአንዶች መከፋፈል ። • እስከ 1,000 ያሉ ሙሉ ቁጥሮችን የቁጥር መስመርን በመጠቀም በቅደም ተከተል ማስቀመጥ እና ማነጻጸር ። 	<p>1.1. በመቶዎችመቁጠር (3 ክፍለ ጊዜ)</p> <p>1.2. እስከ1,000 ያሉ-ሙሉ ቁጥሮች (7 ክፍለ ጊዜ)</p> <p>1.3. እስከ 1,000 ያሉ-ሙሉ ቁጥሮች የቁጥር ቤት ዋጋ (7 ክፍለ ጊዜ)</p> <p>1.4. እስከ 1,000 ያሉ ሙሉ ቁጥሮችን በቅደምተከተል ማስቀመጥ እና ማነጻጸር (8 ክፍለ ጊዜ)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ተማሪዎቹ የ100 ብዜቶችን በቃል እንዲቆጥሩ መምራት ። • ከ 9 በማይበልጡ ‘ባለ መቶ ቻርትን ’ በመጠቀም የ100 ብዜት ጽንሰ ሀሳብን ተጨባጭ ማድረግ ። • የ100 ብዜቶችን ለተማሪዎቹ በመስጠት የአንድ ቤት ፣የአስር ቤት እና የመቶ ቤትን እንዲያነቡ ማድረግ ። • ተማሪዎቹ ባለ ሶስት ዲጂት ቁጥሮችን ድምጻቸውን ከፍ በማድረግ እንደጠሩ መርዳት ። • ተማሪዎቹ ከማንኛውም ባለ ሶስት ዲጂት ቁጥሮች ላይ በመነሳት ወደፊት እና ወደ ኋላ እንደዚሁም 3፣ 4፣ 7 እና ሌሎቹን በመዝለል እንዲቆጥሩመርዳት ። • የአስር ብዜት ቁጥሮችን ለመቁጠር የአስር ምድብ ነገሮችን መጠቀም ። • ለተማሪዎቹ ቁጥሮችን በመስጠት ከአንድ መንገድ በላይ በጥንድ እንዲከፋፍሉ ማድረግ ። 	<ul style="list-style-type: none"> • ተማሪዎቹ የቀሰሙትን ዘዴዎች ማየት ። • የተማሪዎችን ማንበብ ቼክ ሊስትን በመጠቀምመከታተል ። • የተማሪዎቹን ያላቸውን አመንክንዮ እና የነገሮችን እንድላይ አምጥቶ የመቁጠር ልምድ ለመመዘን የቃል ጥያቄ መጠየቅ ።

- እስከ 1,000 ያሉ ሙሉ ቁጥሮችን “ይበልጣል”፣ “ያንሳል” እና “እኩል ይሆናል” እያሉ በመጠቀም ማመዛዘን ።
- እያንዳንዱን ዲጂት የተሸከረከሪ ኮድ ቁጥር ማንበብ
- እያንዳንዱን አንድ ላይ ማጣመድን በመጠቀም ስብስቦቹን በማሳመድ ለፕሮብሌሙ መፍትሄ መፈለግ ።

- የተለያዩ የ100 ቁጥር ተተኪዎችን ከዚህ በታች እንደተሰጠው ምስል መጠቀም ።

- ተማሪዎቹ ሰንጠረዥን በመጠቀም መቶዎችን፣ አስሮችን እና አንዶችን በተለያዩ የሰንጠረዥ ረድፍ ውስጥ እንዲተኩ ማድረግ እንደዚሁም እያንዳንዳቸውን መቶዎች፣ አስሮች እና አንዶች በሚከተለው ሰንጠረዥ መሰረት ቆጥረው መጻፍ እንዲችሉ ማድረግ ።

መቶዎች	አስሮች	አንዶች
9	9	2

- ተማሪዎቹ የቁጥር ቤት ዋጋን እንዲረዱ ከዚህ በታች ባሉት ምስሎች እንዲለማመዱ ማድረግ ።

$400 + 20 + 5 = 425$

- ቁጥሮችን በቅድም ተከተል ማስቀመጥ እና ማመዛዘን ላይ ፈተና መስጠት ።

- ተማሪዎቹ “<” እና “>” ምልክቶች ጋር እንዲተዋወቁ ለማድረግ ቀድሞ የሚያውቁትን ጽንሰሀሳብ እንደ “ጥቂት” እና “ብዙ” ከሚባሉት ጋር እንዲያይዙት በማድረግ እና ከ10 የሚያንሱ ቁጥሮች ላይ እንዲጠቀሙ በማድረግ እንደዚሁም ወደ 100 እንዲያሳድጉ ማድረግ ::
- እስከ 1,000 ያሉ ቁጥሮችን ካርድ ላይ በመጻፍ እና አንድ ላይ በመቀላቀል ተማሪዎቹ ካርዱ ላይ የተጻፈውን ቁጥር በማየት በቅደም ተከተል እንዲያስቀምጡ ማድረግ ::
- የነገሮችን ወይም ብሎኬቶችን ምስል ለተማሪዎቹ በማሳየት እኩል ፣ ያንሳል እና ይበልጣል በማለት እንዲለዩ መጠየቅ :: ሚስማሮች በላው ላይ ያለው ዱላ እና የ100 ብዙቶችን የያዙ ካርዶች በማቅረብ ተማሪዎቹ ካረዶቹን በቅደም ተከተላቸው ሚስማሮቹ ላይ እንዲያንጠለጥሉ ማድረግ ::
- ተማሪዎቹ ቁጥሮችን በቁጥር መስመር ላይ እርስ በርሳቸው እንዲያመዛዘኑ ማድረግ ::
- ተማሪዎቹ የመቶ ቻርት እና ክፍሎቹን በመጠቀም ቁጥሮችን በቅደም ተከተል እንዲያስቀምጡ እና የሚከተለው የፓተርን ምስል በመረዳት የጎደለውን ቁጥር እንዲሞሉ ማድረግ::

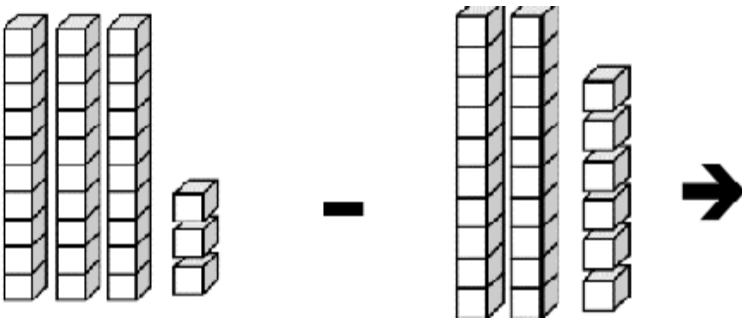
	53		55
62	63		
		74	
82			

- ባለ 3 ዲጂት ቁጥሮችን ‘ይበልጣል’፣ ‘ያንሳል’ እና ‘እኩል’ የሚለውን ቃል በመጠቀም እርስ በርሳቸው ማመዛዘን በመቀጠልም እነዚህን “<”፣ “>” ወይም “=” ምልክቶችን መጠቀም ::

ምዕራፍ 2፤ ባለ ሶስት ዲጂት ቁጥሮችን መደመር እና መቀነስ (25 ክፍለ ጊዜ)

የመግር ውጤቶች ፤ ከዚህ ምዕራፍ ትምህርት በኋላ ተማሪዎቹ

- እስከ 1,000 ያሉ ሙሉ ቁጥሮችን ይደምራሉ ።
- እስከ 1,000 ያሉ ሙሉ ቁጥሮችን ይቀንሳሉ ።

ብቃት	ይዘቶች	የመግር ዘዴዎች	ክትትል እና ምዘና
<ul style="list-style-type: none"> • እስከ 1,000 ያሉ ሙሉ ቁጥሮችን ይደምራሉ ። • እስከ 1,000 ያሉ ሙሉ ቁጥሮችን ይቀንሳሉ ። • ተጨባጭ የሆኑ የቃላት ፕሮብሌሞችን ከመደመር እና መቀነስ ጋር የሚያያዙ መፍትሄ ይፈልጋሉ ። 	<p>2.1. እስከ 1,000 ያሉ ሙሉ ቁጥሮችን መደመር (9 ክፍለ ጊዜ)</p> <p>2.2. እስከ 1,000 ያሉ ሙሉ ቁጥሮችን መቀነስ (10 ክፍለ ጊዜ)</p> <p>2.3. መደመር እና መቀነስን የያዙ የቃላት ፕሮብሌሞች (6 ክፍለ ጊዜ)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ተማሪዎቹ በድጋሚ በመመደብ እንዲደምሩ ማድረግ ። • መደበኛ አልጎሪዝምን በመጠቀም ባለ 3 ዲጂት ቁጥሮችን መደመር ። • ተማሪዎቹ በመበደር እንዲቀንሱ ማድረግ ። <p>ለምሳሌ፤ 33 – 26:</p> <p>33 ፣ 3 አስሮች እና 3 አንዶች አለው ። እንደዚሁም 26 ደግሞ 2 አስሮች እና 6 አንዶች አለው ። ከ 3 አንዶች ላይ 6 አንዶችን መቀነስ ስለማይቻል ከ 3 አስሮች ላይ አንድ አስር በመበደር 3 አንዶች ላይ ስንጨምር 13 አንዶች ይሆናል ። ከ 13 አንዶች ላይ 6 አንዶች ሲቀነሱ 7 አንዶች ይቀራሉ ። ከ 2 አስሮች ላይ 2 አስሮች ሲቀነሱ ምንም አስሮች አይቀሩም ። ስለዚህ 33 – 26 = 7 ይሆናል ።</p> 	<ul style="list-style-type: none"> • ቼክ ሊስትን በመጠቀም ተማሪዎቹ ቁጥርን መደመር እና መቀነስ ላይ መሻሻልን መከታተል • የቃላት ፕሮብሌምን መፍትሄ መፈለጊያ ዘዴ ላይ የተኮሩ የቃል ጥያቄዎችን መጠየቅ ።

		<ul style="list-style-type: none"> መደመር እና መቀነስን ተጨባጭ ለማድረግ ከታች ያሉትን አይነት የምስል ሞዴሎች በማቅረብ ባለ 3 ዲጂት የሆኑ የ10 እና የ100 ብዜቶችን መደመር እና መቀነስ መጀመር :: <p>እና 300</p> $325 + 300 = 625$ <p>442 - 30 = _____ 442 - 300 = _____</p> <ul style="list-style-type: none"> ባለ 3 ዲጂት ቁጥሮችን ለመደመር እና ለመቀነስ የቁጥር ቤት ሰንጠረዥ እና በሚቀጥለው ገጽ-በምስል መልክ ያለው ሞዴል ላይ እንደሚታየው መጠቀም :: 	

የሒሳብ ሲልብስ 2ኛ ክፍል

መቶዎች አስሮች አንዶች

<input type="text"/>	<input type="text"/>	
1	7	3
2	4	4
+		

መቶዎች አስሮች አንዶች

+		

መቶዎች አስሮች አንዶች

<input type="text"/>	<input type="text"/>	
1	7	3
2	4	4
+		
	1	7

መቶዎች አስሮች አንዶች

+		

የሒሳብ ሲለበስ 2ኛ ክፍል

- የተለያዩ የአእምሮ ስራ ዘዴዎችን መከፋፈል እና አንድላይ ማምጣት ላይ ተመሰርቶ በመጠቀም ብዙ ዲጂት ያላቸው ሙሉ ቁጥሮችን የመደመር እና መቀነስ ፕሮብሌሞችን መፍትሄ መፈለግ ::
- ባለ 3 ዲጂት ቁጥሮችን ለመደመር መደበኛ አልጎሪዝምን መጠቀም ::
- ቀላል የቃላት ፕሮብሌሞችን ወደ ባለ ሁለት ዲጂት ቁጥሮች መደመር በመምራት ተማሪዎቹ መፍትሄ እንዲፈልጉላቸው መስጠት ::

ምዕራፍ 3፤ እስከ 100 ያሉ ሙሉ ቁጥሮችን ማባዛት (20 ክፍለ ጊዜ)

የመግር ውጤቶች ፤ ከዚህ ምዕራፍ ትምህርት በኋላ ተማሪዎቹ፤

- ባለ ሁለት ዲጂት ቁጥሮችን በ1 ዲጂት ቁጥር ያባዛሉ

ብቃት	ይዘቶች	የመግር ዘዴዎች	ክትትል እና ምዘና
<ul style="list-style-type: none"> • እስከ 20 ያሉ ቁጥሮችን በ2 እና በ10 ማባዛት • ሙሉ ቁጥሮችን በ5 ማባዛት • እስከ 100 ያሉ በ1 ዲጂት ቁጥር ማባዛት • እስከ 1,000 ያሉ የማባዛት የቃላት ፕሮብሌሞችን መፍትሄ መፈለግ ። 	<p>3.1. እስከ 20 ያሉ ሙሉ ቁጥሮችን በ2 ማባዛት (3 ክፍለ ጊዜ)</p> <p>3.2. እስከ 100 ያሉ ሙሉ ቁጥሮችን በ 2 እና በ10 ማባዛት (3 ክፍለ ጊዜ)</p> <p>3.3. እስከ 100 ያሉ ሙሉ ቁጥሮችን በ0 እና በ1 ማባዛት (3 ክፍለ ጊዜ)</p> <p>3.4. እስከ 100 ያሉ ሙሉ ቁጥሮችን በ 3፣ 4፣ 5፣ 6፣ 7፣ 8 እና በ 9 ማባዛት (8 ክፍለ ጊዜ)</p> <p>3.5. የቃላት ፕሮብሌሞች (3 ክፍለ ጊዜ)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ተማሪዎቹ ቁጥር በማለፍ እንዲቆጥሩና በእጥፍ መቁጠርን እንዲያስታውሱ መርዳት ። • ተማሪዎቹ በ2 ማባዛትን በጥልቀት እንዲረዱ የእጥፍ ዕንስ ሓሳብ መጠቀም • በ2 እና 10 በማለፍ (በመዝለል) መቁጠርና በባለ100 ቻርት መጠቀም። • በ1 ማባዛት ለተማሪዎቹ በደንብ እንዲገባቸው የተለያዩ ምሳሌዎችን መስጠት ። • ማባዛት ደጋግሞ መደመር እንደሆነ ማስገንዘብ። • የማባዛት ጥበብ ማጎልበት እና ከዚህ በታች የተሰጡ የተለያዩ ዘዴዎችን መጠቀም • እኩል ቡድኖች <ul style="list-style-type: none"> ✓ ቅደም ተከተል ✓ የስፋት ሞዴልንና ✓ በቁጥር መስመር ላይ እኩል ርቀት ማለፍ • በማባዛት እና በማካፈል መፍትሄ የሚፈለግላቸው የቃላት ፕሮብሌሞችን መስጠት ። 	<ul style="list-style-type: none"> • የተማሪዎቹ ቁጥር የማባዛት ማሻሻያ በቼክ መከታተል። • የቃላት ፕሮብሌሞችን መፍትሄ የሚፈልጉበትን ዘዴ በቃል መጠየቅ። • ቴስት መስጠት

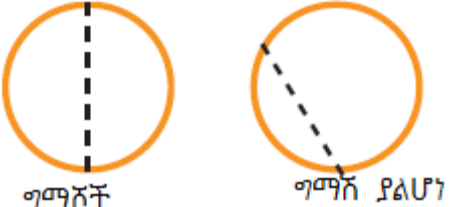

ምዕራፍ 4፤ ግማሾች እና ሩቦች (16 ክፍለ ጊዜ)

የመግር ውጤቶች ፤ ከዚህ ምዕራፍ ትምህርት በኋላ ተማሪዎቹ

- የግማሾችንና የሩቦችን እኩል ክፋይ ይረዳሉ።
- መስመር ላይ ግማሾችንና ሩቦችን ያሳያሉ።

በቁጥር

ብቃት	ይዘቶች	የመግር ዘዴዎች	ክትትል እና ምዘና
<ul style="list-style-type: none"> • እኩል የሆነ ክፋይ ማወቅ • ተጨባጭ የሆኑ ነገሮችን በግማሾች ይከፋፍላሉ። • ግማሾችን ነገሮችን በመጠቀም ያሳያሉ። 	<p>4.1. ግማሾች (7 ክፍለ ጊዜ)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ተማሪዎቹ የመከፋፈል ጽንሰ ሀሳብን እንዲረዱ እኩል የሆኑና ያልሆኑ ተጨባጭ እነደ ፍራፍሬ ፤ ወረቀትን በተለያዩ ቅረጽ ከማጠፍ በመጀመር በምስል እንዲተኩ መርዳት። <p>2እኩል የሆኑ አካል እኩል ያልሆነ አካል</p> <ul style="list-style-type: none"> • ብዛታቸው ተጋማሽ ቁጥሮች የሆኑ ነገሮችን እንዲቆጥሩ በማዘጋጀት ሁለት ቦታ እንድ ለእኔ አንድ ላንተ በማለት እየጨመሩ ከእጃቸው እስኪ ጨርሱ ድረስ በመቀጠል መካፈል ይቻላል። • የተለያዩ ቅረጽ ያላቸው ወረቀቶችን ለተማሪዎች በመስጠት አጥፊው የተሰጣቸውን ግማሽ ቅርጽ እንዲያሳዩ ማድረግ ። • ለተማሪዎቹ የተለያዩ ምስሎችን በመስጠት የምስሎቹን ግማሽ በመቀባት እንዲያሳዩ መምራት ። <p>ሌሎች ምስሎችን ከዚህ በታች እንዳሉት በመስጠት ተማሪዎቹ ራሳቸውን ችለው ግማሻቸውን እንዲቀቡ ማድረግ።</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ተማሪዎቹ ነገሮችን ሁለት ቦታ እንደሚካፈሉ እንዲገልጹ መጠየቅ • ተማሪዎቹ ወረቀትን እንዴት እንደሚያጥፉ መመልከትና በሌላ ጎንም እንዲያጥፉ መጠየቅ። ለምሳሌ፡-ካሬ ቅርፅን በቁመቱ ፣ በወርዱ ወይም ደግሞ በሁለት ሰዎች ወይም በቁመት ትይዩ ማጠፍ. • ተማሪዎቹ የተለያዩ ነገሮችን በማቅረብ እንዴት ግማሾቻቸውን እንደሚፈልጉ መመልከትና ካለፈው ማካፈል ልምዳቸው ጋር እንደሚያያዙ ማጥናት ። • ተማሪዎቹ በትክክል መክፈል መቻላቸውን ወይም ግማሹን መቀባቸውን ማየትና ነገሮችን እኩል ቦታ እንዲከፍሉ ወይም የቀቡትን ምስል እንዲናገሩ ማበረታታት። • በቃል እና በምስል ምክንያታቸውን ለመግለጽ የተጠቀሙበትን ሂደት በተማሪ ቹክሊስት መከታተል ።

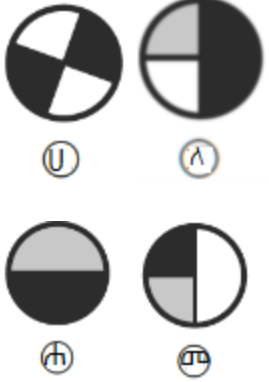
- የተጨማሪ ነገሮችን ምድብ በሩቦች መከፋፈል ::
- የተለያዩ ነገሮችን በመጠቀም ሩቦችን ተክቶ ማሳየት ::
- ሙሉን እና የሙሉን ክፍይ ዝምድና ማወቅ ::

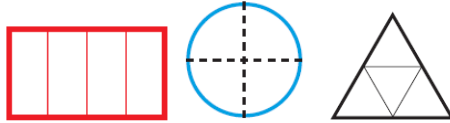
4.2. ሩቦች (9 ክፍለጊዜ)

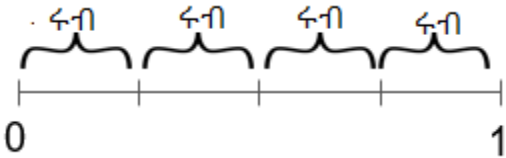
- የሙሉ ግማሽን ምድብ ለማሳየት ቁጥር መስመርን ተጠቀም :: በመቀጠል አንድ ምድብ በማለፍ የመስመሩን ግማሽ እንዲቀቡ በመጠየቅ ግማሽ ብለው እንዲሰይሙ መምራት ::
- ማሳሰቢያ:-1/2 እንደ ምልክት አትጠቀም

- ተማሪዎቹ ግማሽ ቁጥር መሆኑንና በተጨማሪም እንደ መስፈሪያና ስሌት መሆኑን መረዳታቸውን ትግበራን በቁጥር መስመር ላይ መስጠት ::
- ተማሪዎቹ አንድን ወረቀት እኩል ሁለት ቦታ ካጠፉ በኋላ እንደገና ያንኑ የታጠፈውን እኩል ሁለት ቦታ በመጠፍ የላይኛውን ክፍይ እንዲቀቡ አድርጎ ከዚያም የታጠፈውን ወረቀት በመነጠል ከሙሉው የተቀባውን ክፍይ ማስገንዘብ ::
- ተማሪዎቹ ወረቀትን ሁለት ጊዜ እኩል ሁለት ቦታ እንዲያጥፉና አንዱን የላይኛውን ክፍል እንዲቀቡ በማድረግ ወረቀቱን መልሰው ይግለጹ :: በመቀጠል ስንት ሥፍራ እንዳሉ መጠየቅና የወረቀቱ ምን ያህል እንደተቀባ በመጠየቅ ስለ ሩብ ፅንሰ ሃሳብ ማስጨበጥ ::
- የተለያዩ የወረቀት ቅርፆችን በማዘጋጀት ተማሪዎቹ በማጠፍ የቅርፁን ሩብ ሁለት ሩቦች ፣ ሶስት ሩቦችን በመስጠት የተቀባዩን ክፍል እንዲነግሩ መጠየቅ ::
- ለተማሪዎቹ የሚቀቡ ምስሎችን በመስጠት የምስሉን ስንት ክፍይ እንደተቀባ መጠየቅ ::

- የተማሪዎቹን ግንዛቤ ለመረዳት ግማሾችን እና ሩቦችን ጥያቄዎች በመቀላቀል በነገሮች ተጠቅሞ መገምገም ::
- ምሳሌ: ሶሬቲ ምልክቶችን እያደረገች ነው :: እሷ የምልክቱ ግማሽ ጥቁር: አንድ አራተኛ አመዳም /ዳልቻ/ እና አንድ ሩብ ነጭ እንዲሆን ፈለገች ::
- የሶሬቲ ምልክት /ቅብ/ መምሰል የሚችለው የትኛውን ነው ::

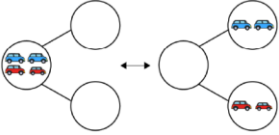

- የተማሪዎችን በምክንያት ተመስርቶ መከራከርን የሚጠይቅ የቃላት ፕሮብሌም እንደ ጫልቱ እና መገርቱ እያንዳንዳቸው መጠኑ እኩል የሆነ ወረቀት አላቸው :: ጫልቱ ወረቀቷን አራት ቦታ ቆረጠች :: መገርቱ ደግሞ ሁለት ቦታ ቆረጠች :: ማናት ብዙ የወረቀት ቁራጭ ያላት? ማናት ትልቅ የወረቀት ቁራጭ ያላት ?
- ሩቦችን ለማሳየት የቁጥር መስመርን በመጠቀም ተማሪዎቹ የቁጥሩ ሩብ መሆኑን እና በተጨማሪ እንደ ስፍር እና ስሌት መረዳታቸውን ማረጋገጥ ::

- ስለ ክፋይና ሙሉ ፅንሰ ሐሳብ በተለያዩ ምሳሌዎች በተለያዩ ነገሮች በመጠቀም ማሳልበት
- ሙሉ ነገርንና ክፋይ ግንኙነት ለማሳመድና ተማሪዎቹ ይህንን ፅንሰ ሐሳብ በነባራዊ አለም ውስጥ እንዲፈትሹ ማስደረግ::
ለምሳሌ:-አራት መኪናዎች አሉ ሙሉ-----እና ሁለት መኪናዎች ሰማያዊና ሁለት መኪናዎች ቀይ-----ክፍል

ምዕራፍ 5፤ ፓተርኖች (14 ክፍለ ጊዜ)

የመግር ውጤቶች ፤ ከዚህ ምዕራፍ ትምህርት በኋላ ተማሪዎቹ ፡

- የድግግሞሽ ፓተርንን ይረዳሉ፡፡

ብቃት	ይዘቶች	የመግር ዘዴዎች	ክትትል እና ምዘና
<ul style="list-style-type: none"> • በተሰጠው ፓተርን ውስጥ የድግግሞሽ ዩኒትን ይለያሉ ፡፡ • የጎደለውን የድግግሞሽ ፓተርን አባል መሙላት ፡፡ • በቅርብ ያለውን የድግግሞሽ ፓተርን አባል በመገመት ማስረዘም ፡፡ 	<p>5.1. የድግግሞሽ ዩኒት (6 ክፍለ ጊዜ)</p> <p>5.2. የጎደለ አባል (8 ክፍለ ጊዜ)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ለተማሪዎቹ የድግግሞሽ ፓተርንን በመስጠት እንዲወያዩ በማድረግ ፓተርኑ የተመሰረተበት ትንሹን ዩኒት መለየት ፡፡ • ለተማሪዎቹ የጎደለ ቁም ፓተርንን በመስጠት እንዲሟሉት ማድረግ ፡፡ • ሶስት ወይም አራት ቁም ያለው ፓተርን ለተማሪዎቹ በማቅረብ 5ኛ ቁም ፣ 8ኛ ቁም ወይም 10ኛ ቁምን መጠየቅ ፡፡ 	<ul style="list-style-type: none"> • ተማሪዎቹ የድግግሞሽ ዩኒትን እንዲለዩ መጠየቅ ፡፡ • ተማሪዎቹ የጎደለውን የፓተርን አባል መሙላታቸውን ማረጋገጥ ፡፡ • የተወሰኑ የፓተርኑን ቁሞችን በመስጠት ሌሎች የቅርብ ቁሞችን እንዲገምቱ መጠየቅ፡፡

ምዕራፍ 6፤ የርዝመት ፣ መጠነ ቁስ እና ይዘት ስፍራዎች (25 ክፍለ ጊዜ)

የመማር ውጤቶች ፤ ከዚህ ምዕራፍ ትምህርት በኋላ ተማሪዎቹ

- በኢትዮጵያ የባህል መስፈሪያዎች ርዝመትን ፣ መጠነ ቁስን እና ይዘትን ይሰፍራሉ ።

ብቃት	ይዘቶች	የመማር ዘዴዎች	ክትትል እና ምዘና
<ul style="list-style-type: none"> • የነገሮችን ርዝመት በሳንቲ ሜትር እና በሜትር መስፈር ። • መጠነ ቁስ በኢትዮጵያ የባህል መስፈሪያ እና በግራም እና በኪሎ ግራም መስፈር ። • ይዘት የኢትዮጵያ የባህል መስፈሪያ እንደ ቁና ፣ ሲኒ እና ሊትር እና ሚሊ ሊትር ። • ተመሳሳይ ዩኒት ያላቸው ስፍርን መደመር እና መቀነስ ። 	<p>6.1. ርዝመትን በባዕላዊ እና በሳንቲ ሜትር እና በሜትር (4 ክፍለ ጊዜ)</p> <p>6.2. ተመሳሳይ የርዝመት ዩኒቶችን መደመር እና መቀነስ (3 ክፍለ ጊዜ)</p> <p>6.3. መጠነ ቁስን በግራም እና በኪሎ ግራም (5 ክፍለ ጊዜ)</p> <p>6.4. ተመሳሳይ ዩኒት ያላቸውን መጠነ ቁሶች መደመር እና መቀነስ (3 ክፍለ ጊዜ)</p> <p>6.5. የፈሳሽ ይዘትን በሚሊ ሊትር እና በሊትር መስፈር (5 ክፍለ ጊዜ)</p> <p>6.6. ተመሳሳይ ዩኒት ያላቸውን ይዘቶች መደመር እና መቀነስ (5 ክፍለ ጊዜ)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ተማሪዎቹ የተለያዩ ነገሮችን ርዝመት በስንዝር ፣ በእርምጃ ፣ በክንዳቸው እና በመሳሰሉት ተጠቅመው ይስፈሩ። • ተማሪዎች በመኖሪያ ቤታቸው ቁና ፣ ሲኒ እና ሊትርን ተጠቅመው ነገሮችን እንዲ ሰፍሩባቸው ማወያየት ። • ተማሪዎቹ ረጅም ርዝመትን እንደ የመማሪያ ክፍላውን ጊርጊዳ ፣ የመጫወቻ ሜዳን በሜትር ወይም ማስመሪያን ተጠቅመው የሰፈሩትን ርዝመት ደምረው አጠቃላይ ርዝመቱን እንዲናገሩ ማድረግ ። • ተማሪዎቹ ባለ ሳንቲ ሜትር እና ባለ ሜትር ማስመሪያ ተጠቅመው በመካከላቸው ያለውን ግንኙነት በመናገር በውክላቸው ይጠቀሙ። • ተማሪዎቹ የይዘት ፕሮብሌሞችን መደመር እና መቀነስን ሊትርን ተጠቅመው መፍትሄ ይፈልጉ ። 	<ul style="list-style-type: none"> • ተማሪዎቹ የነገሮችን ጸባይ መስፈር ላይ ያመጡትን ለውጥ መመልከት ። • የቃላት ፕሮብሌም መፍትሄ መፈለጊያ ዘዴዎችን በቃል መጠየቅ።

ምዕራፍ 7፤ የዳታ አያያዝ (12 ክፍለ ጊዜ)

የመግር ውጤቶች ፤ ከዚህ ምዕራፍ ትምህርት በኋላ ተማሪዎቹ

- ስለ ራሳቸው እና አካባቢያቸው በመጠየቅ ዳታ ይሰበስባሉ ።
- ነገሮችን እንደ አስፈላጊነታቸው በመለየት ይመድባሉ ።
- የተሰበሰበ ዳታን በሰንጠረዥ ያቀናጃሉ ።
- በሰንጠረዥ የተቀናጀን ዳታ ትርጉም ይሰጣሉ ።

ብቃት	ይዘቶች	የመግር ዘዴዎች	ክትትል እና ምዘና
<ul style="list-style-type: none"> • ስለራሳቸው እና አካባቢያቸው በመጠየቅ ዳታ መሰብሰብ ። • ነገሮችን እንደ አስፈላጊነታቸው በመለየት መመደብ። • የተሰበሰበ ዳታን በሰንጠረዥ ማቀናጀት። • በሰንጠረዥ የተቀናጀን ዳታ ትርጉም መስጠት። 	<p>7.1. ዳታን መሰብሰብ (5 ክፍለ ጊዜ)</p> <p>7.2. ከስዕላ፣ ግራፎች ላይ ዳታን መመደብ (5 ክፍለ ጊዜ)</p> <p>7.3. ነገሮችን በመጠቀም ዳታን ማቀናጀት (2 ክፍለ ጊዜ)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ጥያቄ በማቅረብ ተማሪዎቹ ስለራሳቸው እና አካባቢያቸው በቁጥር ትንሽ የሆነ ዳታ እንዲሰበስቡ ማድረግ። • ለምሳሌ፤ ስላላቸው ወንድሞች እና እህቶች ብዛት መጠየቅ ። • ተማሪዎቹ በቡድን በመሆን የወንድሞቻቸውን እና እህቶቻቸውን ብዛት መሰረት በማድረግ እንዲመድቡ ማድረግ። • ተማሪዎቹ የሰንጠረዥ ወይም ታሊ ዳታን በመጠቀም በአስፈላጊነታቸው ላይ በመመስረት እንዲያቀናጁ መምራት። 	<ul style="list-style-type: none"> • በተማሪዎች ጅክ ሊስት • የተማሪዎቹ ዳታን የመሰብሰብ እና የመመደብ ችሎታ ማዳበራቸውን መከታተል። • የቃል ጥያቄ መጠየቅ።

ምዕራፍ 8፣ የጂኦሜትሪ ቅርጾች (22ክፍለ ጊዜ)

የመግር ውጤቶች፣ ከዚህ ምዕራፍ ትምህርት በኋላ ተማሪዎቹ፡

- ባለ ሁለት ዳይሜንሽን ቅርጾችን ባላቸው ጎኖች እና ነቁጦቻቸው ላይ በመመስረት ይመድባሉ ፡፡
- ጎኖች እና ነቁጦች ላይ በመመስረት ቅርጾችን መግለጽ፡፡

ብቃት	ይዘቶች	የመግር ዘዴዎች	ክትትል እና ምዘና
<ul style="list-style-type: none"> • ባለ ሁለት ዳይሜንሽን ቅርጾችን ባላቸው ጎኖች እና ነቁጦች ብዛት ላይ በመመስረት መመደብ ፡፡ • ቅርጾችን ለመግለጽ ጎኖች እና ነቁጦች በሚለው ስሞች መጠቀም • ተመሳሳይ የሆኑ የጂኦሜትሪ ምስሎችን መጠናቸውን መሰረት በማድረግ ማመዛዘን 	<p>8.1 ባለ ሁለት ዳይሜንሽን ቅርጾችን መመደብ እና በሀሳብ ማሳየት (5 ክፍለ ጊዜ)</p> <p>8.2. ቅርጾችን በጎኖቻቸው እና በነቁጦቻቸው መግለጽ (6 ክፍለ ጊዜ)</p> <p>8.3. ተመሳሳይ ምስሎችን በመጠናቸው ማነጻጸር (5 ክፍለ ጊዜ)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ለተማሪዎቹ የተለያዩ ጎን ሰባቶች እና የተለያዩ ጎን አራቶች እንደ የተለያዩ መጠን ያላቸው ካሬ ፣ ሬክታንግል በመስጠት በአይነታቸው እንዲመድቡ ማድረግ፡፡ • ተማሪዎቹ በምስሉ ላይ እንደተመለከተው ጎኖች እና ነቁጦችን የትኞቹ እንደሆኑ እንዲለዩ መምራት፡፡ 	<ul style="list-style-type: none"> • ምልከታ • የጽሁፍ ፈተና በመስጠት

የሒሳብ ሲለበስ 2ኛ ክፍል

- የተለያዩ ቅርጾችን በማቅረብ ተማሪዎቹ ነቁጦች እና ጎኖች ላይ በመመስረት እንዲገልጹ መጠየቅ ::

- ተመሳሳይ የሆኑ የጠለል ምስሎችን ለተማሪዎቹ ማቅረብ እና ከትንሽ ወደ ትልቅ እንዲለዩ መጠየቅ ::

የቅርጽ ስፍራ	ስንት ጎን አለው ?	ስንት ነቁጥ አለው . ?
1. 	4	4
2. 		
3. 		
4. 		

- የቤት እቃ የሚመስሉ ነገሮች እና ሌሎችን ለተማሪዎች በማቅረብ ከተሰጡት ጠጣር ምስሎች ጋር በማመዛዘን እንዲመርጡ ማድረግ : ::

8.4. ጠጣር ምስሎችን መለየት (6 ክፍለ ጊዜ)

1. ሬክታንግል ፕሪዝም				
2. እስፊር				
3. ሲሊንደር				
4. ኩብ				
5. ኮን				
6. አሎሎ				

ምዕራፍ 9፤ የኢትዮጵያ ገንዘብ ምንዛሬ (7 ክፍለ ጊዜ)

የመግር ውጤቶች ፤ ከዚህ ምዕራፍ ትምህርት በኋላ ተማሪዎቹ፤

- የኢትዮጵያን የገንዘብ ምንዛሬ በመጠቀም ገንዘቦችን ይደምራሉ፡፡
- የኢትዮጵያን የገንዘብ ምንዛሬ በመጠቀም ገንዘቦችን ይቀንሳሉ፡፡

ብቃት	ይዘቶች	የመግር ዘዴዎች	ክትትል እና ምዘና
<ul style="list-style-type: none"> • የኢትዮጵያን ገንዘብ በመጠቀም ገንዘብን መደመር እና መቀነስ • የኢትዮጵያን የገንዘብ በመጠቀም ገንዘብን መቁጠር 	<p>9.1. የኢትዮጵያ ገንዘብን መደመር እና መቀነስ (3 ክፍለ ጊዜ)</p> <p>9.2. ግዢ እና ሽያጭ (2 ክፍለ ጊዜ)</p> <p>9.3. የቃላት ፕሮብሌሞችን ማስላት (2 ክፍለ ጊዜ)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ተማሪዎቹ ራሳቸውን ችለው 25 ሳንቲሞች ፣ 50 ሳንቲሞች እንዲሁም 10 ብር እና 50 ብር እንዲቆጥሩ መምራት ፡፡ • ተማሪዎቹ የተደባለቁ ዲናሮች ፣ ብሮች እና ሳንቲሞችን እንዲቆጥሩ ማድረግ ፡፡ • ተማሪዎቹ በቡድን በመሆን ታዋቂ የሆኑ ነገሮችን መግዛት እና መሸጥ እንዲለማመዱ ማድረግ ፡፡ • ለተማሪዎቹ የግዢ እና የሻጭ ድርሻ በመስጠት የኢትዮጵያን ገንዘብ በመጠቀም እቃ መግዛትን እና መሸጥን እንዲያከናውኑ ማድረግ ፡፡ • የቃላት ፕሮብሌሞችን እንደ ቦንቱ አንድ እርሳስ እና አንድ ላዲስ መግዛት ትፈልጋለሁ፡፡ የአንድ እርሳስ ዋጋ 3 ብር ሲሆን የአንድ ላዲስ ዋጋ ደግሞ 4.50 ነው ፡፡ ሁለቱንም ለመግዛት ቦንቱ ስንት ብር ትፈልጋለሁ? ተማሪዎችን መጠየቅ 	<ul style="list-style-type: none"> • የገንዘብ አጠቃቀም ላይ የቃል ጥያቄ መጠየቅ ፡፡ • የተማሪዎቹን ድርሻ መጫወት እና የቃላት ፕሮብሌምን በትክክል መፍትሄ መፈለግ መመልከት ፡፡

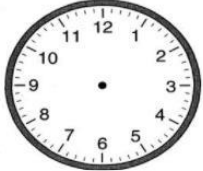
ምዕራፍ 10፤ የኢትዮጵያ የጊዜ አቆጣጠር (9 ክፍለ ጊዜ)

የመማር ውጤቶች ፤ ከዚህ ምዕራፍ ትምህርት በኋላ ተማሪዎቹ፤

- ጊዜን በሰዓት፣ በግማሽ ሰዓት እና በሩብ ሰዓት-ከአናሎግ ሰዓትና ከዲጂታል ሰዓት ላይ ይናገራሉ።
- የሰዓትና የደቂቃ ግንኙነት ይገልጻሉ።

ብቃት	ይዘቶች	የመማር ዘዴዎች	ክትትል እና ምዘና
<ul style="list-style-type: none"> • ጊዜን በሰዓት፣ በግማሽ ሰዓት እና በሩብ ሰዓት-ከአናሎግ ሰዓትና ከዲጂታል ሰዓት ላይ መናገር። • የሰዓትና የደቂቃ ግንኙነት መግለጽ። 	<p>10.1 ጊዜን ከአናሎግ ሰዓት እና ከዲጂታል ሰዓት ላይ በሰዓት፣ በግማሽ ሰዓት እና በሩብ ሰዓት ማንበብ (4 ክፍለ ጊዜ)</p> <p>10.2. ሰዓት እና ደቂቃ (2 ክፍለ ጊዜ)</p> <p>10.3. የጊዜ የቃላት ፕሮብሌሞችን ማስላት (3 ክፍለ ጊዜ)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ሰዓትን በመጠቀም የተለያዩ የጊዜዎችን ሰዓት ማሳየት ። • የአናሎግ ሰዓት ምስል ላይ በሰዓት፣ በግማሽ ሰዓት እና በሩብ ሰዓት በመሳል ማሳየት ። • ተማሪዎቹ ከዲጂታል ሰዓት ላይ የተለያዩ የሰዓት አቆጣጠርን እንዲያነቡ ማድረግ ። (ሙሉ ሰዓትን ፣ ግማሽ ሰዓትን እና ሩብ ሰዓትን) • ተማሪዎቹ የተለያዩ የሰዓት ጊዜን ከዲጂታል ሰዓት ላይ እንዲያነቡ መጠየቅ ። 	<ul style="list-style-type: none"> • ከእጅ ሰዓት ላይ የሰዓት እና የደቂቃ አመልካችን የሚያነቡበትን ወይም የሚናገሩበትን መመልከት • ተማሪዎቹ የዲጂታል ሰዓትን ማንበብ መቻላቸውን ማረጋገጥ ፤ ለምሳሌ እነደ 3:45 • ተማሪዎቹ የሳሌትን የአናሎግ ሰዓት ማረጋገጥ ።

		<ul style="list-style-type: none"> • ተማሪዎቹ ደቂቃ አመልካች የለውን አናሎግ ሰዓት በመጠቀም በሰዓት እና ደቂቃ መካከል ያለውን ግንኙነት እንዲደርሱበት ማድረግ :: • ተማሪዎቹ የተለያዩ የጊዜ ሰዓቶችን እንደ 2:30 ፣ 3:00 እና 3:30 ለማሳየት የሰዓትን እና የደቂቃ አመልካችን መሳል :: <ul style="list-style-type: none"> • ለተማሪዎቹ ስለ ሰዓት እና ከዕለት ተግባራቸው ጋር ግንኙነት ያላቸውን የቃላት ፕሮብሌሞችን መጠየቅ :: ይህም አንድ ድርጊት የሚወስድበት ፣አንድን ስራ ለመጨረስ የሚወስድ ጊዜን መገመት ወይም ከዚህ ጋር ግንኙነት ያላቸው መሆን ይችላሉ :: 	
--	--	--	--